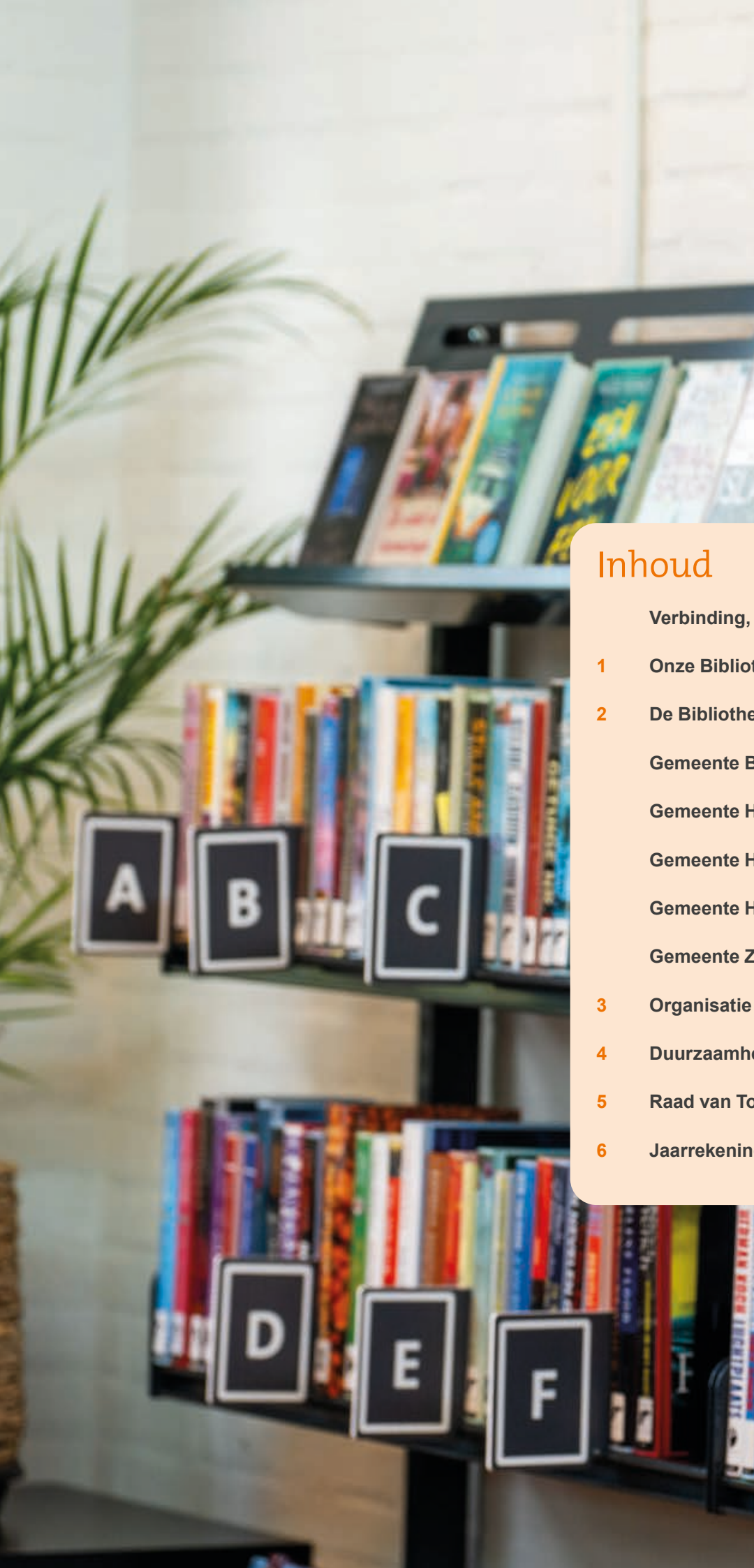

Jaarverslag 2024

De plek voor ontwikkeling,
inspiratie en ontmoeting

Inhoud

	Verbinding, inspiratie en trots	3
1	Onze Bibliotheek in 2024	4
2	De Bibliotheek per gemeente	17
	Gemeente Bloemendaal	18
	Gemeente Haarlem	26
	Gemeente Heemstede	40
	Gemeente Hillegom	46
	Gemeente Zandvoort	52
3	Organisatie	58
4	Duurzaamheid in onze Bibliotheek	64
5	Raad van Toezicht	68
6	Jaarrekening	71

Verbinding, inspiratie en trots

“Met onze mooie collectie en een grote diversiteit aan programmering dragen we bij aan het belangrijke thema *Leven Lang Ontwikkelen*.”

In dit jaarverslag over 2024 laten we zien hoe onze Bibliotheek haar maatschappelijke rol verder heeft uitgebreid. Onze mooie, uitgebreide collectie ondersteunt deze rol en is nog altijd een grote bron van leesplezier voor onze leden.

De grote maatschappelijke rol die de Bibliotheek Zuid-Kennemerland inneemt, wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van onze vijf gemeenten (Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Hillegom en Zandvoort) en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Bovendien is de support van vele fondsen, diverse organisaties, onze leden en de Vrienden van de Bibliotheek onontbeerlijk. De bijdrage van onze enthousiaste vrijwilligers en de inzet van alle bibliotheekmedewerkers zijn natuurlijk ook van essentieel belang.

Als Bibliotheek werken we met z'n allen aan enkele grote maatschappelijke opgaven waarvoor we in Nederland staan. Zo werken we bijvoorbeeld met veel organisaties uit het onderwijs samen aan “Taalontwikkeling en Leesplezier bij kinderen”. Maar ook volwassenen die onze taal nog moeten leren of die de taal nog wat moeten bijspijkeren, kunnen bij de Bibliotheek terecht voor hulp.

Met een grote diversiteit aan maatschappelijke partners werken we daarnaast aan de “Informatievaardigheid in onze digitale samenleving”. Dankzij onze mooie collectie en een groot aanbod aan programmering dragen we tevens bij aan het belangrijke thema *Leven Lang Ontwikkelen*.

Eén van de hoogtepunten van 2024 was natuurlijk de komst van de Triceratops naar de Bibliotheek Haarlem Centrum. Een gigantisch skelet van deze dinosauriër van 68 miljoen jaar oud was in de zomer te bewonderen in de Doelenzaal. Het enthousiasme van de ruim 18.000 bezoekers, de vrijwilligers en alle bibliotheekcollega's voor dit prachtige stuk geschiedenis was elke dag van de tentoonstelling en nog lang daarna voelbaar!

Dit jaarverslag vermeldt nog meer hoogtepunten en geeft per gemeente een samenvatting van onze dienstverlening. We sluiten het jaarverslag af met informatie over onze organisatie en de financiële jaarrekening.

Veel leesplezier!

Roxane van Acker
Directeur de Bibliotheek Zuid-Kennemerland

1 Onze Bibliotheek in 2024

Jaarverslag 2024

de Bibliotheek
Zuid-Kennemerland

Een bruisende Bibliotheek met een maatschappelijke missie

MEDEWERKERS

Verbindend

Inspirerend

Gelijkwaardig

Open

Betrokken

Collectie

PIJLERS

Maatschappelijke dienstverlening

Lezen

Digitale vaardigheden

Participatie

Taalvaardigheden

WETTELIJKE
KERNTAKEN

Leesbevordering
& Literatuur

Kennis
& Informatie

Ontwikkeling
& Educatie

Kunst
& Cultuur

Ontmoeting
& Debat

Missie

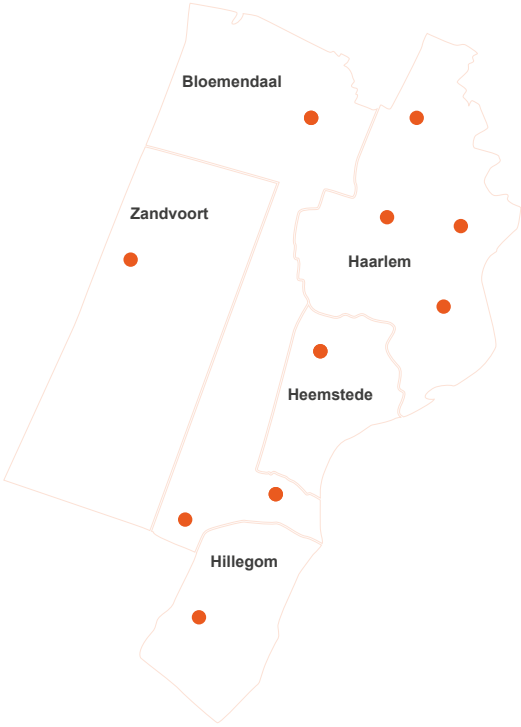
'De Bibliotheek
Zuid-Kennemerland is een
toegankelijke plek voor inspiratie,
ontwikkeling en ontmoeting
en draagt bij aan ieders
mogelijkheden mee te doen
in de samenleving.'

	Inwoners	259.153
	Leden	67.016
	<i>waarvan</i> jeugd (0-18 jaar)	42.944
	volwassenen	23.661
	instellingen en scholen	148
	overige	263
	Bezoekers	979.979
	Collectie	353.921
	Activiteiten	3.276

Totaal cijfers de Bibliotheek Zuid-Kennemerland

		Totaal		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	42.944	42.357	1,4%
	Volwassenen	23.661	23.788	-0,5%
	Instellingen + scholen	148	142	4,2%
	Overigen	263	280	-6,1%
	Totaal	67.016	66.567	0,7%
Aantal inwoners		259.153	257.091	
% inwoners lid		26%	26%	
Bezoekers		979.979	937.192	4,6%
Omvang collectie		353.921	369.051	-4,1%
Uitleningen	Fysieke boeken	960.212	992.265	-3,2%
	Digitale materialen	12.415		
	E-boeken/luisterboeken	174.293	155.972	11,7%
	Totaal uitleningen	1.146.920	1.148.237	-0,1%
Openingsuren per week		339	356	-4,8%
Openingsuren per jaar		17.620	18.265	-3,5%
Aantal activiteiten		3.276	2.194	49,3%

Algemeen

Bezoekers en leden

Bezoekers

Als de Bibliotheek Zuid-Kennemerland zijn we trots op het grote aantal bezoekers dat we ieder jaar mogen verwelkomen. Mensen komen bij ons niet alleen om boeken te lenen. Ze nemen bijvoorbeeld ook deel aan activiteiten of om te studeren en werken.

In 2024 ontvingen we in totaal 979.979 bezoekers. Dat is een stijging van 5% ten opzichte van 2023. De aanwezigheid van de Triceratops-tentoonstelling in de zomer heeft hier duidelijk positief aan bijgedragen. In Haarlem zagen we dit jaar een toename van het aantal bezoekers. De aantallen in Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort bleven stabiel. In Hillegom daalde het aantal bezoekers licht.

Aantal bezoekers per gemeente

	2024	2023	Δ '24 / '23
Haarlem	755.501	698.302	108%
Bloemendaal	58.251	60.053	97%
Hillegom	40.665	46.665	87%
Heemstede	86.357	91.179	95%
Zandvoort	39.205	40.993	96%
Totaal	979.979	937.192	105%

Leden

Het aantal mensen dat lid is van onze Bibliotheek ligt in 2024 nét iets hoger dan vorig jaar. Met 67.016 leden bereiken we 25,8% van de inwoners in ons werkgebied.

Het aantal leden onder de 18 jaar is dit jaar met 587 gegroeid. Bovendien zijn er zes nieuwe scholen bij ons aangesloten. Het aantal volwassen leden is met 0,5% gedaald.

Wij vernieuwen onze bibliotheekvestigingen continu. Afgelopen jaar zijn hierdoor Haarlem Schalkwijk en Hillegom beide twee weken dicht geweest. Helaas konden bezoekers in die weken geen gebruikmaken van deze vestigingen. We zien dat een deel van onze bezoekers in de weken ervoor en erna extra zijn gekomen. Echter, een tijdelijke sluiting heeft invloed op onze dienstverlening. We sluiten dan ook alleen als het echt nodig is.

Aantal leden per gemeente

	2024	2023	Δ '24 / '23
Haarlem	44.990	44.410	101%
Bloemendaal	5.092	5.253	98%
Hillegom	4.759	4.735	101%
Heemstede	8.581	8.595	100%
Zandvoort	3.594	3.574	101%
Totaal	67.016	66.567	101%

Aantal leden per (leeftijds)groep

	2024	2023	Δ '24 / '23
Jeugd (0-18 jaar)	42.944	42.357	101%
Volwassenen	23.661	23.788	99%
Instellingen + scholen	148	142	104%
Overigen	263	80	94%
Totaal	67.016	66.567	101%

Collectie

Omvang collectie exclusief OBBC*	353.921
Omvang collectie inclusief OBBC*	389.291
Uitleningen fysieke boeken	960.212
Uitleningen digitale materialen	12.415
Uitleningen E-books/luisterboeken	174.293

* OBBC = Oude Boekerij en Bijzonder Collecties

Omvang collectie

De collectie van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland bleef in 2024 nagenoeg gelijk aan het jaar ervoor. In Hillegom en Haarlem Schalkwijk is de indeling vernieuwd. Door afscheid te nemen van de indeling in werelden staan romans nu in één doorlopend alfabet. Bovendien is non-fictie systematisch geordend. Dit zorgt voor een overzichtelijker systeem. Boeken zijn daardoor eenvoudiger te vinden én correct op te ruimen. Het effect is tevens dat de collectie minder ruimte inneemt. Positief gevolg is dat er meer ruimte is voor onze andere activiteiten.

Uitleningen fysieke boeken

Ten opzichte van 2023 is er een lichte daling in de uitlening van fysieke boeken. Dit is deels te verklaren, doordat onze vestigingen in Hillegom en Haarlem Schalkwijk in 2024 twee weken gesloten zijn geweest wegens een herinrichting. Tijdens deze periode is de kastindeling aangepast om de collectie beter vindbaar en overzichtelijker te maken. Daarnaast kan een mogelijke verschuiving van fysieke boeken naar e-books een rol spelen.

Meest geleende volwassen boeken

- 1 De Camino, Anya Niewierra
- 2 Luister, Sacha Bronwasser
- 3 Atlas: het verhaal van Pa Salt, Lucinda Riley
- 4 De geheimen van de kostschool, Lucinda Riley
- 5 Het lied van ooievaar en dromedaris, Anjet Daanje

Meest geleende jeugdboeken

- 1 Moeders mooiste, Dav Pilkey
- 2 Dog Man ziet ze zwemmen, Dav Pilkey
- 3 Misdaad en blaf, Dav Pilkey
- 4 De waanzinnige boomhut van 143 verdiepingen, Andy Griffiths
- 5 Dolfje en Noura, Paul van Loon

Uitleningen dvd's / cd's

Een landelijke trend bij de Nederlandse bibliotheken is dat het lenen van digitale materialen daalt. Deze daling is ook merkbaar in de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. Daarom saneren we gefaseerd de fysieke luisterboeken (cd's) en dvd's in onze vestigingen. Deze verwijderen we uit de verschillende locaties, maar blijven beschikbaar voor uitleen in Haarlem Centrum. Unieke exemplaren uit andere vestigingen krijgen daar een plek. Mensen lenen nauwelijks nog fysieke luisterboeken. Onze leverancier biedt ze ook niet meer aan. Art-house films en series blijven daarentegen populair, dus die blijven in de uitleencollectie behouden.

Uitleningen e-books/luisterboeken

De uitleningen van e-books en online luisterboeken blijven stijgen. Dit komt mede door het groeiende aanbod. Collega's brengen deze digitale collectie actief onder de aandacht bij bezoekers en leden. Dit gebeurt via persoonlijke aanbevelingen, onze nieuwsbrief en de website. Vooral wanneer een fysiek boek niet beschikbaar is, wijzen onze collega's op de mogelijkheid om het e-book te lenen. Zo vormen de fysieke en digitale collectie een mooie aanvulling op elkaar.

Leesclubs

Leesclubs kunnen bij de Bibliotheek eenvoudig boekenpakketten reserveren die passen bij hun planning en interesses. Daardoor kunnen leden van leesclubs samen lezen en over boeken praten. Elk boekenpakket bevat zeven exemplaren van hetzelfde boek, verdiepende achtergrondinformatie en discussievragen.

In 2024 hebben 34 leesclubs bij onze vestigingen samen 209 boekenpakketten geleend.

“Ik vind altijd wel iets van mijn gading. Of ik reserveer en dan wordt het afgeleverd bij mijn vestiging.”

‘Bibliotheekleden vinden hun favoriete boek nu sneller’

Wat als populaire auteurs in de bibliotheek staan, maar sommige van hun boeken nauwelijks worden uitgeleend? ‘Dan onderzoeken we bij de Bibliotheek Zuid-Kennemerland hoe dat komt en hoe we de vindbaarheid van onze collectie kunnen verbeteren’, legt teamleider Collectie Genie Does uit. ‘Dat is gelukt, want dankzij een andere manier van rangschikken vinden onze leden de gewenste boeken nu beter.’

De afgelopen jaren was de boekencollectie van de Bibliotheek in elke vestiging onderverdeeld in drie werelden. Zocht je een oorlogsroman of thriller? Dan liep je naar de wereld Spannend & Actief. Voor een romantisch verhaal keek je bij Liefde & Leven en een boek over de Griekse oudheid stond ongetwijfeld in de wereld Literatuur & Cultuur.

Niet in één genre te vangen

‘Sommige schrijvers of boeken zijn echter niet in één genre te vangen’, geeft Genie aan. ‘Neem auteurs als Nora Roberts en Danielle Steel. Zij schrijven niet alleen romantisch, maar ook feelgood. Dan kregen hun boeken geen eenduidig pictogram, waardoor ze uiteindelijk bij literatuur kwamen te staan. Vervolgens zagen wij bij de uitleencijfers dat deze toptitels nauwelijks zijn uitgeleend. Dat zette ons aan het denken. Het bleek dat onze leden bepaalde populaire boeken niet goed konden vinden.’

“Door romans op alfabetische volgorde te plaatsen, vinden leden hun favoriete boeken sneller én overzichtelijker.”

Nooit meer misgrijpen

Dat moest anders. Beter. Genie: ‘Alle romans staan nu op alfabetische volgorde op achternaam van de auteur. Met als bijkomend voordeel dat je alle boeken van één auteur bij elkaar vindt. En alle non-fictie? Die boeken krijgen allemaal een nummer en staan gerangschikt op nummering. Op deze manier grijpen boekenzoekers nooit meer mis.’

De vernieuwde indeling is al doorgevoerd in de vestigingen Haarlem Centrum, Zandvoort, Schalkwijk en Hillegom. Begin 2025 volgt Haarlem Noord en daarna de andere bibliotheken.

Meer dan alleen alfabetische indeling

Niet iedereen zoekt een boek op auteur. Daarom blijft de Bibliotheek ook werken met thematische presentaties. ‘Zo werken we veel met displaytafels die uitkomst bieden voor leden die graag op onderwerp snuffelen’, zegt Genie. ‘We lichten populaire genres uit, zoals waargebeurde verhalen of nieuwe titels. Op die manier vallen ze extra op. Zo proberen we het vinden van favoriete boeken voor elk lid zo makkelijk mogelijk te maken’.

Openingstijden per week	Gepland 2024			Gerealiseerd	
	Selfservice	Fullservice	Totaal	2024	2023
Haarlem	37	121	157	142	142
Bloemendaal	11	45	56	53	57
Heemstede	24	39	62	53	56
Hillegom	15	26	41	37	40
Zandvoort	8	26	34	32	35
Totaal gemiddeld per week	94	256	349	316	329
Totaal per jaar				17.620	18.262

Openingsuren

In 2024 was de Bibliotheek Zuid-Kennemerland voor bezoekers 17.620 uur geopend. In bovenstaande tabel staan de geplande en gerealiseerde openingsuren per gemeente weergegeven. Er is altijd een verschil tussen gepland en gerealiseerd. Dit komt bijvoorbeeld door doordeweekse feestdagen en het zomerrooster. Daarnaast waren de locaties Hillegom en Haarlem Schalkwijk enkele weken gesloten voor het herschikken van de collectie.

Bovendien kan het voorkomen dat we onverwacht moeten sluiten. De reden hiervoor ligt meestal bij een onverwacht zieke collega die last-minute moeilijk te vervangen is. Bij onverwachte sluitingen informeren we bezoekers via Google Maps, onze website en lokale narrowcasting. We streven ernaar deze onderbrekingen tot een minimum te beperken.

Buiten reguliere openingstijden bruist de Bibliotheek met avondactiviteiten, zoals theatervoorstellingen, lezingen, poëzievoordrachten en concerten. Ook maken verschillende community's na sluitingstijd van onze ruimtes gebruik.

Zaalverhuur

De goed uitgeruste vergaderruimtes van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland zijn dit jaar 93 keer verhuurd. Regelmatig gebeurde dit inclusief een verzorgde lunch. Daarnaast boden we onze sociale partners ruimhartig ruimte. Zij maakten gezamenlijk zo'n honderd keer per maand gebruik van onze zalen. Vooral de monumentale vergaderzalen in Haarlem Centrum blijven een inspirerende plek voor bijeenkomsten, workshops en presentaties.

Onderzoeken

Ledenonderzoek

Jaarlijks houden we een ledenonderzoek onder Bibliotheekleden van 16 jaar en ouder. Dit doen we in samenwerking met BiebPanel van Probiblio en onderzoeksbureau MWM2. In 2024 stelden we vragen over de algemene beoordeling van de Bibliotheek, onze medewerkers, de collectie en de Bibliotheek als third place. Aan het onderzoek hebben 522 respondenten meegedaan. Over het algemeen zijn onze leden erg tevreden over de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. De NPS-score (waarmee je meet hoe waarschijnlijk het is dat bezoekers onze Bibliotheek aanbevelen) is weliswaar iets gedaald, maar is met een score van 35 nog steeds hoog. In het algemeen zijn onze leden vooral positief over onze medewerkers en openingstijden. Sfeer, inrichting en collectie zijn dit jaar iets lager gewaardeerd. Bijna alle leden komen om te lenen (93%), maar een groot percentage is ook online actief. Twee op de drie leden verlengt en/of reserveert online.

Ledenonderzoek BiebPanel 2024

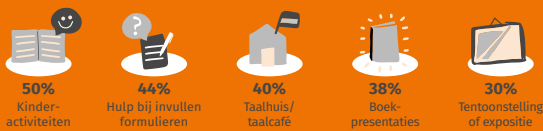
Leden zijn net als in 2023
het meest tevreden over...

...en minder enthousiast over
% (zeer) goed

Bekendste activiteiten

Top 5

Bekendste diensten

Leden hebben meeste interesse in... (naast boeken lenen)

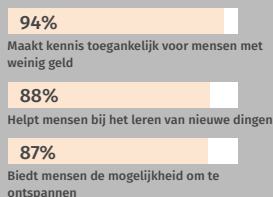

Maatschappelijke waarde

De bibliotheek zorgt bij leden voor:

Waarde van de bibliotheek voor de samenleving:

De bieb als third place

Het ledenonderzoek is in september 2024 uitgevoerd door onderzoeksbureau MWM2 in opdracht van Probiblio. Aan het onderzoek hebben 13590 leden van circa 80 bibliotheken deelgenomen. Elke bibliotheek legde de algemene module voor en drie modules naar keuze, zoals Bekendheid diensten en activiteiten, Maatschappelijke waarde en De bieb als third place. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Berthy Nijhuis, onderzoeksadviseur bij Probiblio (onderzoek@probiblio.nl).

Resultaten ledenonderzoek 80 bibliotheken

Bezoekersonderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met BiebPanel van Probiblio en onderzoeksbureau MWM2 onder de bezoekers van onze Bibliotheek. De onderzochte bezoekers zijn 16 jaar of ouder en hebben een lidmaatschap. Het veldwerk is gedaan door medewerkers van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland.

Samenvatting:

- De bezoekers van onze bieb zijn blij met de Bibliotheek. Ruim een derde van de respondenten geeft ons een aanbevelingsscore van een 9 of een 10 (NPS-waarde 29).
- De bezoekers zijn het meest tevreden over de medewerkers, de praktische zaken en de collectie. Zij waarderen de fijne sfeer en de medewerkers, maar ook de rust.
- De bezoekers gaan vooral bij de bieb langs om te werken, studeren of lezen.
- De werk- en studieplekken, de luisterboeken en e-books zijn de bekendste diensten van onze Bibliotheek.
- De kinderactiviteiten, cursussen, workshops en hulp bij het invullen van formulieren zijn de bekendste activiteiten.
- De belangstelling is het grootst voor cursussen, workshops, werk- en studieplekken en voor boekpresentaties. Bovendien is er interesse in informatieve bijeenkomsten, voorstellingen en filmvertoningen.
- Bezoekers komen er vooral achter wat er te doen is via aankondigingen in de bibliotheek, de website en onze periodieke nieuwsbrief.
- Bezoekers zijn zelf geen lid van de Bibliotheek, omdat ze (door tijdgebrek) niet veel lezen, de boeken liever kopen, thuis nog genoeg boeken hebben liggen of het lidmaatschap niet kunnen betalen.

"Het is een fijne plek om te studeren. Je kan er gebruikmaken van het internet en het is een rustige omgeving."

Algemene campagnes

De drie thema's "Geletterde samenleving", "Participatie in de informatiesamenleving" en "een Leven Lang Ontwikkelen" waren in 2024 goed terug te zien in ons aanbod. Team Programmering heeft in totaal 3.470 activiteiten georganiseerd (inclusief schoolbezoeken), met in totaal 56.420 bezoekers. Daarvan zijn er ruim 18.000 voor de Triceratops geweest.

De activiteiten en bezoekersaantallen per gemeente lichten we uit in hoofdstuk 4. We hebben echter ook verschillende activiteiten aangeboden die organisatiebreed zijn en dus ons totale werkgebied betreffen. Hieronder geven we een beknopt overzicht van alles wat er in 2024 in de bieb te beleven was.

Community's

Een substantieel deel van onze programmering is gerealiseerd door 21 lokale community's waarmee we intensief samenwerken. In 2024 organiseerden zij 622 activiteiten, die in totaal 7.314 bezoekers trokken. Enkele prominente voorbeelden:

- De Wereldkeuken in de Bibliotheek Haarlem Schalkwijk faciliteert wekelijks yoga-, naai- en kunstgroepen die bijdragen aan ontmoeting tussen gevestigde en nieuwe Haarlemmers.

Activiteit in De Wereldkeuken

- Huiswerkbegeleiding door De Toekomst vond wekelijks plaats in Haarlem Schalkwijk. Dit initiatief heeft in 2024 met 108 bijeenkomsten in totaal 1.296 jongeren geholpen.
- Regina Flu heeft haar Kidsleesclub en voorlees-activiteiten uitgebreid met een tienerboekenclub. Deze organiseerde 49 activiteiten in Haarlem Schalkwijk en bereikte daarmee 350 jonge deelnemers.
- In Bloemendaal faciliteerden we zeven maandelijkse

Potluck-bijeenkomsten van TijdSparen waar 95 deelnemers voor elkaar kookten.

- De Meemaaktuin in Haarlem Noord bracht maandelijks buurtbewoners en groenliefhebbers samen. Hierbij waren tijdens zeven bijeenkomsten in totaal 109 deelnemers actief.

Activiteit in de Meemaaktuin

Triceratops

In de zomer van 2024 brachten we een unieke ervaring naar de Bibliotheek: een inspirerende combinatie van educatie, cultuur en verbeelding. Hiermee gaven we niet alleen onze vaste bezoekers iets nieuws, maar trokken we bovendien veel niet-leden aan. Dit heeft onze positie als laagdrempelig, educatief en cultureel platform versterkt.

De promotie was overal zichtbaar – van nieuwsbrieven, posters, buurtbladen, mupi's tot radio-interviews. Het resultaat: 16.500 bezoekers in 44 dagen, zestig activiteiten voor 1.829 deelnemers en 23% meer afgesloten zomerabonnementen. We werkten samen met acht lokale partners en bereikten de pers zestien keer.

Hieronder een overzicht van de cijfers:

- Tijdens het openingsweekend 233 genodigden ontvangen
- In totaal 16.500 bezoekers
- Zestig activiteiten georganiseerd voor 1.829 bezoekers
- Samengewerkt met acht lokale partners: Teylers Museum, Hart, Noord Hollands Archief, Theaterfabrique, Pathé, MooiZooi, Stitch en Heemstedse Brei- en Haakclub
- Veelvuldig in de pers (zestien keer) verschenen

Gigantische dino-gekte in Haarlem

Alsof je in een teletijdmachine stapte en terugreisde naar 68 miljoen jaar voor Christus. Dát speciale gevoel beleefden ruim 16.000 bezoekers van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland Haarlem Centrum, die in de zomer van 2024 de enorme dinosaurus Triceratops kwamen bewonderen.

Drie volle dagen had het Leids natuurhistorisch museum Naturalis nodig om hun pronkstuk in de bieb op te bouwen. Het 300 botten tellende skelet van de 7,5 meter lange en bijna 4 meter hoge uitgestorven planteneter trok veel bekijks. 'We wilden de indrukwekkende dino graag laagdrempelig laten zien', zegt Wendy Rameckers namens Naturalis. 'Omdat de Bibliotheek tegenwoordig de woonkamer van de stad is én de ideale plek is om je kennis te vergroten, wilden we de Triceratops juist hier tentoonstellen.'

Door wetenschap en erfgoed voor een breed publiek met grote publieksimpact toegankelijk te maken, laat dit succesproject zien dat de Bibliotheek méér is dan boeken alleen. 'Tijdens het opbouwen kwamen veel scholieren langs. Zij waren erg onder de indruk en mochten ons vragen stellen. Die interactie was heel leuk', vertelt Wendy enthousiast.

- Aanwezig met promotie op diverse festivals in de stad en omliggende dorpen
- 23% meer zomerabonnementen verkocht dan vorig jaar
- 11% meer boeken met thema dino's uitgeleend

Zomer- en winterabonnement

Het promotieabonnement (twee maanden lidmaatschap voor € 10) biedt een laagdrempelige kennismaking met de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. Tijdens de winteractie "Geef een Bibliotheekabonnement cadeau" (december tot en met januari) registreerden we 75 nieuwe leden, waarvan 17 overgingen naar een vast abonnement. Tijdens de zomeractie *Laat je verwonderen* (juli tot en met augustus) registreerden we 170 nieuwe leden, met 28 overstappers naar een vast abonnement. In totaal waren er 245 tijdelijke leden, waarvan er in totaal 45 zijn omgezet naar een vast abonnement.

"Omdat de Bibliotheek tegenwoordig de woonkamer van de stad is én de ideale plek is om je kennis te vergroten, wilden we de Triceratops juist hier tentoonstellen."

Wendy Rameckers - van Dijk

Geslaagde samenwerking

Dankzij de geslaagde samenwerking tussen de bieb, het Haarlemse kunstmuseum Teylers en Naturalis ontstond in Haarlem een ware dinogekte. Van veel aandacht in de pers, uitverkochte lezingen in Teylers tot Triceratops-tekenende kinderen en speciale routes door de stad, de dinosauriër was zeven weken lang overal in het nieuws. Wendy: 'Leuk was ook dat onze Naturalisprofessor Anne Schulp een masterclass heeft gegeven aan jonge kinderen. Deze 'Triceratoppers' gaven hun geleerde kennis vervolgens vol vuur door aan bibliotheekbezoekers. "Hoe geweldig is het als een 10-jarige gids je alles vertelt over de Triceratops!" Naturalis was positief verrast hoe groots de Bibliotheek had uitgepakt. 'Van de speciale dino-collectie en ingerichte dino-ruimte tot dino-limonade, op alles was gelet', besluit Wendy. 'In Haarlem vroegen ze na afloop enthousiast: 'Heeft Naturalis nóg een dinosaurus gevonden? Want het was zó leuk!' En zo was het!'

Jongerenmaand september

In september hebben we het lezen onder jongeren extra gestimuleerd door de Boekenweek van Jongeren uit te breiden naar een volledige jongerenmaand. Door samenwerking tussen de teams Programmering, Participatie en Marketing & Communicatie ontstond het Buiten het Boekje festival – een vernieuwend jongerenevent. Met subsidie van de gemeente en de enthousiaste inzet van onze jongerencommunity's hebben we een aansprekend programma ontwikkeld. Het doel was om jongeren in contact te brengen met literatuur die bij hun belevingswereld past. We zetten bewust jongerenaanbod in de spotlight met diverse evenementen die deze doelgroep aanspreekt.

Buiten het Boekje festival

Ons eerste Buiten het Boekje festival was een groot succes. Het evenement trok 111 mensen, waaronder 77 bezoekers, 26 community-leden uit regionale jongerencommunity's en 9 bibliotheekmedewerkers. Hoogtepunten waren:

- Booktokkers theDutchBookshelf en Zoenira die de wereld van Booktok onthulden
- Een boeiend interview met schrijfster Tatjana Almulj door de 16-jarige rapper Notulist
- Optredens van zeven opkomende muzikale talenten uit Haarlem
- Een mini-markt met drie stands voor boeken en bookmerch
- Vijf inspirerende creatieve workshops geleid door booktokkers en kunstenaars
- Vier gamekoffers die tussendoor voor vermaak zorgden
- Ruim dertig unieke T-shirts ontworpen door bezoekers en uitgevoerd door graffiti-artisten
- Een succesvolle samenwerking tussen Nova en BookToks

De Nationale Voorleesdagen 2024

De Nationale Voorleesdagen 2024 zijn in Haarlem, Hillegom, Heemstede, Zandvoort en Bloemendaal feestelijk van start gegaan met voorleesmomenten door burgemeesters en wethouders. We hebben kinderopvanglocaties uitgenodigd en organiseerden vooraf een inspiratiesessie voor pedagogisch medewerkers en leerkrachten. Tijdens de campagne bezochten tweehonderd kinderen een activiteit in de bibliotheek. In totaal zijn er 115 nieuwe jeugdleden ingeschreven. Zij kregen een knuffeltje cadeau. In het centrum plaatsten we een ABC-hinkelbaan om spelenderwijs met taal bezig te zijn. Voor een professionele presentatie van campagnematerialen hebben we geïnvesteerd in mobiele displays en A2-standaards in alle vestigingen.

Kinderboekenweek 2024

De impact van de Kinderboekenweek 2024 (met als thema Lekker Eigenwijs) was indrukwekkend. 180 nieuwe inschrijvingen (52% meer dan gemiddeld), 21.027 uitleningen en zo'n driehonderd kinderen bij activiteiten.

Activiteit tijdens Kinderboekenweek

We trapt af op verschillende scholen, inclusief Engelstalig voorlezen op de International School Haarlem. Onze bibliotheekmedewerkers lazen voor uit het Kinderboekenweekgeschenk. De agenda bruisde met theatervoorstellingen, Dolfjes dolle vollemaanfeest, het Verblaffend Dog Man en superheldenfeest, plus traditionele muziektoptrédens van Divertimento en de muziekschool in Hillegom.

Poëzieweek

Tijdens de Poëzieweek verwelkomden we de magie van woorden in de Bibliotheken Haarlem Centrum, Haarlem Noord en Heemstede niet alleen met een online campagne, maar ook met sfeervolle aankleding. We verbonden literatuur met de stad door aan te sluiten bij

Weesgedichten – poëzie op ramen van stadsgenoten. Deze aanpak werkte goed. We zagen een duidelijke stijging in de uitleningen van poëziebundels en brachten zo voor alle leeftijden verzen tot leven.

Media Ukkie Dagen

Tijdens de Media Ukkie Dagen lag de focus op bewust mediagebruik bij jonge kinderen (0 tot 6 jaar) en media-opvoeding voor ouders. Dit jaar bundelden we alle informatie en praktische adviezen hierover in een speciaal tijdschrift. Met een oplage van duizend exemplaren was het tijdschrift gratis beschikbaar voor leden.

Lekker Buiten je Boekje gaan tijdens de Boekenweek van Jongeren

Inspireren, ontwikkelen én ontmoeten. Deze uitgangspunten van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland kwamen op 21 september 2024 perfect samen tijdens de eerste editie van het *Buiten het Boekje Festival*. ‘Dat 15- tot 20-jarigen meehielpen om tijdens de Boekenweek van Jongeren dit evenement voor leeftijdgenoten te organiseren, was een schot in de roos’, vertelt programmamaker jongeren Bram Kraefft. ‘Door jongeren bij de programmering van het festival te betrekken, zien ze dat de bieb een prachtplek is waar kansen liggen en waar ze zélf dingen kunnen organiseren.’

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland is voor jongeren niet alleen een plek om te studeren, maar ook om te ontmoeten. Zeker in september, de maand waarin jongeren bij de Bibliotheek Zuid-Kennemerland in de spotlight staan. Zaterdagavond 21 september was Bibliotheek Haarlem Centrum daarom het decor van het Buiten het Boekje Festival.

‘Door in de voorbereiding jongerenorganisaties, community’s en culturele partners uit te nodigen, konden we gericht programmaonderdelen ontwikkelen waaraan jongeren behoefte hebben’, vertelt Bram enthousiast. ‘Van een muzikaal talentenpodium, een workshop over kunstmatige intelligentie tot een graffiti-stand waar jongeren hun eigen T-shirt konden ontwerpen en een populaire game-corner. Vergeet ook niet het grafische atelier waar je zelf met letterdrukunst aan de slag kon en de BookTokkers, die op enthousiaste wijze boeken

Maand van de Filosofie

In april, tijdens de Maand van de Filosofie, brachten we denken tot leven. Dit gebeurde zowel online als offline in onze vestigingen Haarlem Centrum, Bloemendaal en Heemstede. De impact was tastbaar: in Heemstede steeg de uitlening van filosofieboeken in deze maand met liefst 70%. Als klap op de vuurpijl organiseerden we Zinnen op Zondag met filosoof Lammert Kamphuis. Dit gaf de campagne extra diepgang en inspireerde bezoekers tot nadenken.

“Door in de voorbereiding jongerenorganisaties, community’s en culturele partners uit te nodigen, konden we gericht programmaonderdelen ontwikkelen waaraan jongeren behoefte hebben”

Bram Kraefft

bespreken en leesplezier uitdroegen. Het totale aanbod was heel divers.’

Supertof interview met topschrijfster

Eén van de hoogtepunten van de geslaagde zaterdagavond, die ruim honderd jongeren trok, was de komst van de populaire schrijfster Tatjana Almul. ‘Tatjana was uitgenodigd door een 16-jarige jongen, die haar bovendien interviewde. De wijze waarop hij het gesprek heeft voorbereid en geleid was supertof.’

Veel jongeren komen naar de bieb om te leren en studeren. ‘Maar ze weten lang niet altijd dat de Bibliotheek ze ook kansen biedt in hun ontwikkeling als persoon. Via het *Buiten het Boekje Festival* laten we hen zien dat het soms wat stoffige imago van de bieb onterecht is. Wij bieden jongeren op het gebied van inspireren, ontwikkelen en ontmoeten prachtige mogelijkheden.’

September 2025 zal wederom in het teken staan van jongeren bij de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. De voorbereidingen voor de Boekenweek van Jongeren en de tweede editie van het *Buiten het Boekje Festival* zijn al in volle gang.

Week van de mediawijsheid

Tijdens de Week van de Mediawijsheid hebben we ingezet op kritisch en bewust mediagebruik voor alle leeftijden. Speciaal voor de doelgroep 6 tot 18 jaar hebben we, net als bij de Media Ukkie Dagen, informatieve tijdschriften ontwikkeld. Deze handige gids (oplage duizend stuks) is gratis beschikbaar voor onze leden en biedt praktische tips voor veilig en slim mediagebruik.

Nederland Leest

Tijdens Nederland Leest brachten we heel Nederland samen rond één boek: Joe Speedboot van Tommy Wieringa. We verspreidden maar liefst vijfduizend gratis exemplaren onder bezoekers en leden van al onze vestigingen. De campagne ging feestelijk van start met een inspirerende lezing door Tommy Wieringa zelf. Dit vond plaats in de Bibliotheek Haarlem Centrum in de Doelenzaal, hetgeen meteen de toon zette voor boeiende gesprekken over literatuur.

Ontdek wat je allemaal kan

In augustus ging de landelijke campagne Ontdek wat je allemaal kan van start. Het doel was om de Bibliotheek bekender en breder toegankelijk te maken. Onderzoek wijst uit dat mensen de Bibliotheek vooral associëren met boeken lenen, terwijl velen de maatschappelijke functies nog niet kennen of denken: "Leuk, maar niet voor mij." De campagne belicht alle mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling. Promotie is er gemaakt via tv-commercials, video-on-demand en social media, met een herkenbare octopus als mascotte.

De campagne is door de Bibliotheek Zuid-Kennemerland lokaal uitgerold. Via een speciale nieuwsbrief, een landingspagina op onze website, sociale media en narrowcasting (het uitzenden van informatie op beeldschermen) in al onze vestigingen brengen we de boodschap over. De octopus duikt regelmatig op in onze communicatie om bezoekers te inspireren alles te ontdekken wat de Bibliotheek te bieden heeft.

November taalmaand

In november vierden we Taal met drie bijzondere evenementen, die we organiseren naast ons reguliere taalaanbod. Zo lanceerden we Zing Nederlands met me, waar nieuwe Nederlanders gezamenlijk Nederlandse liedteksten zongen. Daarnaast was de raadzaal van de gemeente Haarlem wederom het podium voor het Taalfeestje, hét dictee voor nieuwe Nederlanders. De taalmaand is afgesloten met een unieke samenwerking met Pathé: een filmochtend waar taalleerders samen met vrijwilligers een Nederlandstalige film bekeken en bespraken. Zo maakten we taal toegankelijk en verbindend voor iedereen.

Voorleeswedstrijden

De Bibliotheek is dé plek om te laten zien hoe goed je kan voorlezen. Voor de basisscholen in de regio was de Doelenzaal dit jaar het podium voor de lokale voorleeswedstrijd. Hierbij zijn drie winnaars doorgestroomd naar de volgende ronde. Het middelbaar onderwijs koos twee winnaars tijdens Read2Me! Eén van onze winnaars is uiteindelijk doorgedrongen tot de landelijke finale.

Peuterbieb

Er zijn in 2024 meer dan vijftig Peuterbiebs georganiseerd, verdeeld over al onze vestigingen. De Peuterbieb kan inmiddels rekenen op een grote opkomst. We overwegen daarom om in Haarlem Noord en Haarlem Centrum de activiteit dubbel aan te bieden in 2025.

Fix je zaken

In oktober 2024 is Fix je Zaken van start gegaan voor jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken. Op onze website is een speciale pagina ingericht waar jongeren informatie kunnen vinden over alles wat ze nu zelf moeten regelen. Daarnaast is er een WhatsApp-informatienummer voor online vragen en een (flying) informatiepunt (in de Bibliotheek Haarlem Centrum) waar jongeren terecht kunnen met hun vragen.

2 De bibliotheek per gemeente

Bloemendaal

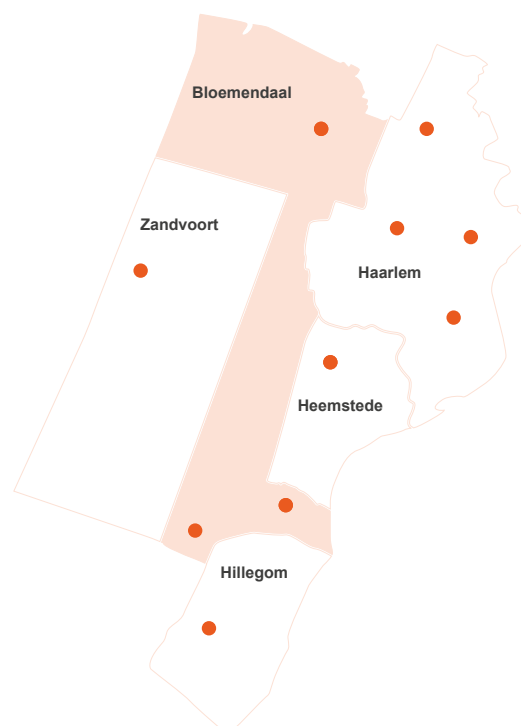

Bloemendaal

	Inwoners	23.583
	Leden	5.092
	waarvan jeugd (0-18 jaar)	3.225
	volwassenen	1.836
	instellingen en scholen	19
	overige	12
	Bezoekers	58.251
	Collectie	23.280
	Activiteiten	153

Totaal cijfers gemeente Bloemendaal

		Bloemendaal		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	3.225	3.351	-3,8%
	Volwassenen	1.836	1.867	-1,7%
	Instellingen + scholen	19	18	5,6%
	Overigen	12	17	-29,4%
	Totaal	5.092	5.200	-2,1%
Aantal inwoners		23.583	23.922	
% inwoners lid		21%	22%	
Bezoekers		58.251	60.053	-3,0%
Omvang collectie		23.280	25.440	-8,5%
Uitleningen	Fysieke boeken	65.782	73.938	-11,0%
	Digitale materialen	258		
	E-boeken/luisterboeken	13.051		
	Totaal uitleningen	79.091		
Openingsuren per week		53	59	-10,8%
Openingsuren per jaar		2.732	2.944	
Aantal activiteiten		153	152	0,7%

Totaal cijfers vestiging Bennebroek

		Bennebroek		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	898	923	-2,7%
	Volwassenen	498	505	-1,4%
	Instellingen + scholen	4	4	0,0%
	Overigen	4	4	0,0%
	Totaal	1.404	1.436	-2,2%
Bezoekers		19.040	17.791	7,0%
Omvang collectie		5.782	5.409	6,9%
Uitlenen	Fysieke boeken	17.093	16.570	3,2%
	Digitale materialen	5		
Openingsuren per week		19	19	-2,6%
Openingsuren per jaar		963	987	-2,5%
Aantal activiteiten		34	43	-20,9%

Totaal cijfers vestiging Bloemendaal

		Bloemendaal		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	2.307	2.376	-2,9%
	Volwassenen	1.338	1.361	-1,7%
	Instellingen + scholen	15	14	7,1%
	Overigen	8	13	-38,5%
	Totaal	3.668	3.764	-2,6%
Bezoekers		37.588	40.306	-6,7%
Omvang collectie		17.498	16.852	3,8%
Uitlenen	Fysieke boeken	48.673	53.393	-8,8%
	Digitale materialen	253		
Openingsuren per week		29	34	-13,5%
Openingsuren per jaar		1527	1764	-13,4%
Aantal activiteiten		92	108	-14,8%

Totaal cijfers vestiging Vogelenzang

		Vogelenzang		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	20	52	-61,5%
	Volwassenen	0	1	
	Instellingen + scholen	0	0	
	Overigen	0	0	
	Totaal	20	53	-62,3%
Bezoekers		1.623	1.956	
Omvang collectie		(3266)	3.179	
Fysieke boeken uitgeleend		(5145)	3.975	
Openingsuren per week		5	6	-21,7%
Openingsuren per jaar		242	193	25,4%
Aantal activiteiten		27	1	2600,0%

Algemeen

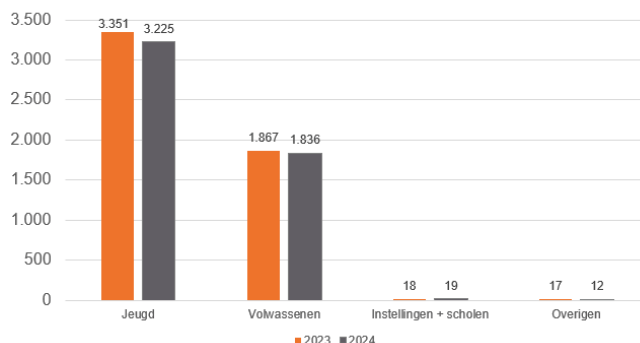
Bezoekers en leden

Met in totaal 5.092 leden bereikten we 21,6% van het totaal aantal inwoners van Bloemendaal (23.583). Naast leden weten ook een kleine 60.000 bezoekers de bibliotheekvestigingen in Bennebroek, Vogelenzang en Bloemendaal goed te vinden. Het aantal leden in 2024 is ten opzichte van 2023 relatief stabiel gebleven.

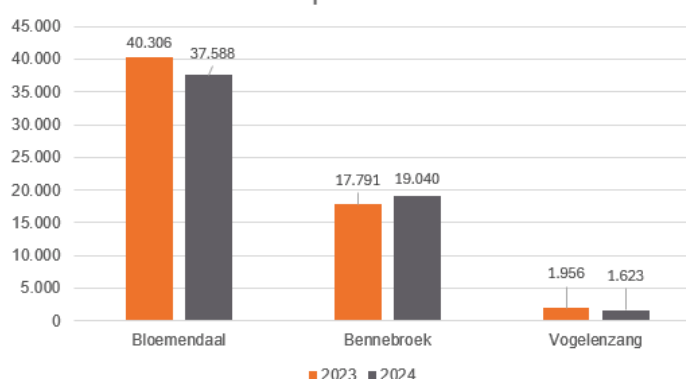
In de tabel hiernaast geven we de verdeling weer van het aantal leden in de verschillende leeftijdsgroepen en onderwijsinstanties.

De tabel hiernaast geeft inzicht in het aantal bezoekers in onze verschillende vestigingen. Het is mooi om te zien dat men de Bibliotheek Bennebroek steeds beter vindt en een stijgend aantal bezoekers kent.

Aantal leden in Bloemendaal

Aantal bezoekers per locatie in Bloemendaal

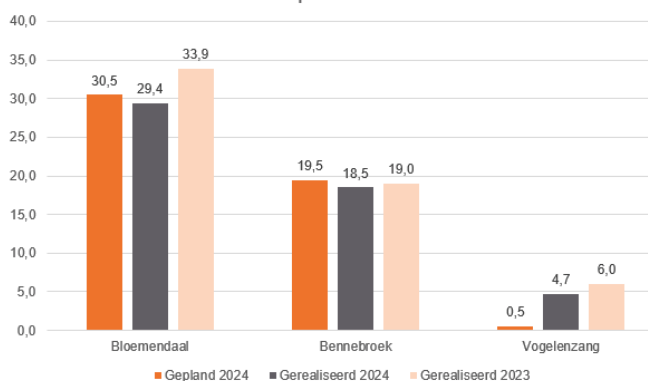

“Leuke plek, prima boeken en goede service.”

Openingsuren

In de gemeente Bloemendaal kunnen bezoekers gemiddeld zo'n 56 uur per week naar een bibliotheekvestiging komen. Door onder andere doordeweekse feestdagen en het zomerrooster liggen de gerealiseerde openingstijden altijd iets lager. In 2024 waren we in totaal 2.732 uur geopend. In de zomer van 2023 is er een wijziging in de openingsuren geweest die in 2024 volledig zichtbaar is. Met dank aan een aanvullende subsidie hebben we voor Bloemendaal vier selfservice uren kunnen omzetten naar fullservice uren, waardoor we de inwoners breder kunnen bedienen.

Openingstijden gemeente Bloemendaal per week

Collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze fysieke collectie op de drie locaties van de gemeente Bloemendaal is 65.782. Daarnaast zijn er 258 digitale materialen geleend en via de Bibliotheek nog eens 13.051 e-books en luisterboeken. De omvang van de collectie is 23.280.

De omvang van onze collectie varieert ieder jaar. Er worden voortdurend nieuwe boeken aangeschaft en om daarvoor ruimte te maken, schrijven we jaarlijks ook oudere titels af. Dit gebeurt niet altijd gelijktijdig: het hangt af van de beschikbaarheid van interessante nieuwe titels en de tijd om de collectie te actualiseren. Daardoor kunnen er per jaar verschillen in de aantallen ontstaan.

Meest geleende volwassen boeken

- 1 De Camino, Anya Niewierrra
- 2 Luister, Sacha Bronwasser
- 3 Atlas: het verhaal van Pa Salt, Lucinda Riley
- 4 Dag, Michael Cunningham
- 5 Boven de wolken, Jenny Colgan

Meest geleende jeugd boeken

- 1 Dog Man ziet ze zwemmen, Dav Pilkey
- 2 De woef van de wildernis, Dav Pilkey
- 3 Moeders mooiste, Dav Pilkey
- 4 Wegwezen, Jeff Kinney
- 5 Liefdeskriebels: avonturen van een niet-zo-geheime datingramp, Rachel Renée Russell

Verbouwing - en vernieuwingstrajecten

In de huidige vestiging in Bloemendaal willen de Bibliotheek, Welzijn Bloemendaal en het wmo-loket gezamenlijk hun diensten gaan aanbieden. 2024 stond in het teken van het verkrijgen van voldoende budget en het ontwerp. De gemeente stelde aanvullende eisen aan de omvang van de collectie en aan de toegankelijkheid. Er is voldoende budget verkregen voor de verbouwing, inclusief aanpassing van het mindervalidetoilet. Helaas is geen financiering gevonden voor de aanpassing van de entree. De vernieuwing van de entree maakt geen onderdeel meer uit van het ontwerp. De Bibliotheek en Welzijn Bloemendaal proberen nog steeds de financiering van de nieuwe entree rond te krijgen. Als dat lukt wordt er hiervoor een nieuw project gestart. Het ontwerp was eind 2024 gereed om te toetsen op toegankelijkheid, waarna de aanbesteding kan starten. Realisatie zal naar verwachting in de tweede helft van 2025 plaatsvinden.

Ontwerp
Buro Mos

Iedereen kan meedoen

De drie thema's **Geletterde samenleving**, **Participatie in de informatiesamenleving** en een **Leven Lang Ontwikkelen** waren in 2024 goed terug te zien in ons aanbod. Onze drie vestigingen in de gemeente Bloemendaal stonden bol van activiteiten in het teken van ontwikkelen, inspireren en ontmoeten.

Geletterde samenleving – Leesplezier en leesbevordering

Samen met kinderopvang en het onderwijs bevorderen we leesplezier en leesbevordering bij kinderen. We bieden activiteiten en boeken op school, in de Bibliotheek, thuis en online. Ook geletterdheid bij jongeren en volwassenen (waaronder nieuwkomers) krijgt onze volle aandacht. Hierdoor kan iedereen meedoen in de samenleving.

VoorleesExpress

Begin 2024 ging ook de VoorleesExpress in de gemeente Bloemendaal van start. De uitvoering van de VoorleesExpress in Bloemendaal ligt bij Welzijn Bloemendaal. De Bibliotheek Zuid-Kennemerland

ondersteunt bij de opzet en uitvoering ervan door vrijwilligers te trainen. We hebben bovendien de projectaanvraag gedaan. Daarnaast zal de voorlezer één of meerdere keren met het gezin samen naar de bieb komen. Dit om hun abonnement te activeren (aanvragen gebeurt via de klantenservice) en/of om boeken te lenen, lezen en een rondleiding te geven.

Samenwerking Kinderopvang

Educatieve abonnementen

In de gemeente Bloemendaal maken twee organisaties gebruik van educatieve abonnementen. Hiermee beschikken zij over in totaal 28 passen, verspreid over de kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuteropvang. Zo krijgen kinderen op jonge leeftijd al toegang tot een rijke collectie boeken en materialen.

Samenwerking met basisscholen

Educatieve abonnementen

Basisscholen met een educatief abonnement ontvangen klassenpassen om boeken te lenen voor thematisch onderwijs. Daarnaast krijgen ze praktische lesbrieven en kunnen leerkrachten nascholing volgen over leesbevordering en leesonderwijs. In Bloemendaal

Voormalig burgemeester Ankie Broekers-Knol leest voor aan de peuters van 2-3 jaar van dagopvang Les Petits tijdens het Nationale Voorleesdagen.

maakten zestien basisscholen gebruik van een educatief abonnement bij de Bibliotheek.

De Bibliotheek op school

Daarnaast biedt de Bibliotheek Zuid-Kennemerland op vier basisscholen in de gemeente Bloemendaal het landelijke programma de Bibliotheek op school aan. Hiermee slaan de gemeente, de Bibliotheek en het onderwijs de handen ineen en is er meer aandacht voor leesplezier en leesvaardigheid op school. Zo zorgt de Bibliotheek onder andere voor een actuele en gevarieerde collectie.

We werken actief aan professionalisering van het leerkrachtenteam op het gebied van leesbevordering. De leesconsulenten geven trainingen tijdens studiedagen en evalueren de leescultuur op school door middel van de Monitor. Op basis van de uitkomsten stellen we nieuwe doelen om het leesplezier en de leeropbrengsten te vergroten.

	Aantal leerlingen	Aantal team-trainingen
De Paradijsvogel	104	1
De Willinkschool	172	0
De Franciscus	200	2
De Sparrenboschool	198	0

Tabel. De Bibliotheek op school Bloemendaal

Cursus Open Boek

We organiseerden een cursus van vijf woensdagmiddagen, welke werd ontwikkeld door Stichting Lezen en werd aangeboden door één van onze leesconsulenten. Tijdens deze training zijn leerkrachten opgeleid tot leescoördinator. In totaal namen dertien leerkrachten uit Zuid-Kennemerland deel om hun expertise in leesbevordering te vergroten.

Nascholing Open Boek

Voor opgeleide leescoördinatoren uit alle gemeenten bieden we de nascholing Open Boek. Tijdens deze bijeenkomst verdiepen zij zich in een specifiek onderwerp binnen leesbevordering en ontmoeten zij collega's. Negentien leerkrachten uit Haarlem, Hillegom, Bloemendaal en Heemstede namen deel aan deze inspirerende netwerk- en scholingsmiddag.

Ouderbetrokkenheid

Op verzoek organiseren we op scholen een ouderavond over lezen. We vertellen ouders over het belang van een leesopvoeding thuis en hoe zij hun kind kunnen ondersteunen als het niet zo van lezen houdt. Hoe daag je je kind uit om eens wat anders te lezen? We vertellen bovendien welke online-diensten ze kunnen inzetten met het gratis bibliotheeklidmaatschap voor de jeugd.

Boekentips voor/door kinderen

In de Bibliotheek Bloemendaal hebben we een interactief prikbord opgehangen. Dat was op de jeugdafdeling waar jonge lezers hun boekrecensies kunnen delen via speciaal ontworpen kaartjes. Hierdoor ontdekken kinderen nieuwe boeken via de tips van leeftijdsgenoten en groeit hun enthousiasme om zelf meer te lezen.

Samenwerking voortgezet onderwijs

In de gemeente Bloemendaal werken we samen met drie scholen uit het voortgezet onderwijs (vo). Samen met De Hartenlust hebben we plannen gemaakt om intensiever samen te werken in 2025.

Onze drie vestigingen in de gemeente Bloemendaal stonden bol van activiteiten in het teken van ontwikkelen, inspireren en ontmoeten.

Participatie in de informatiesamenleving

Onze samenleving vraagt om taal- en digitale vaardigheden, toegang tot de juiste informatie en kritisch kunnen denken. Samen met onze partners helpen we jongeren en volwassenen hierbij op weg. Met de juiste vaardigheden, kennis en informatie kunnen zij hun eigen mening vormen en gaan we polarisatie tegen.

Geletterdheid volwassenen

Taalsoos

De *Taalsoos* in Bloemendaal blijft een succes. Dit is mede dankzij de toewijding van een grote groep vrijwilligers die wekelijks bijeenkomsten organiseert voor

iedereen die wil oefenen met de Nederlandse taal. Het animo is onverminderd hoog. In 2024 registreerden we 458 deelnames, hetgeen het belang en de impact van dit laagdrempelige taalinitiatief voor onze gemeenschap onderstreept.

Ontwikkeling en educatie – Volwassenen

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

In de gemeente Bloemendaal kunnen bezoekers tijdens fullservice-uren in alle drie de vestigingen terecht met vragen over de digitale overheid. Dit kan bij het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Ondanks de toenemende vraag naar hulp bij digitale vragen zien we dat vragen niet altijd via het IDO gaan, maar steeds vaker direct op de juiste plek terechtkomen. Dat is vaak op een plek waar vrijwilligers tijd en kennis hebben

Met een klik en tik door de digitale wereld wandelen

Van geld overmaken, je belastingaangifte indienen tot communiceren met andere mensen. In onze digitale wereld is kunnen omgaan met een computer, smartphone en internet een must. ‘Dankzij de gratis bibliotheekcursus Klik & Tik heb ik zó veel geleerd’, zegt cursiste Pai Roelen, ‘dat ik nu niet meer onzeker ben over die digitale toestanden.’

Voor de jeugd kent de digitale wereld nauwelijks geheimen, maar voor oudere generaties ligt dat vaak anders. Een mailtje of appje sturen lukt meestal wel. Maar zodra je met een DigiD moet inloggen of via een QR-code toegang wil krijgen tot je online bankrekening, gaat het vele senioren duizelen.

De Bibliotheek tipt en informeert

‘Ik vroeg in de Bibliotheek Vogelenzang eigenlijk naar een folder met informatie over DigiD, maar een medewerker wees me toen op de cursus Klik & Tik. Ik ben heel blij dat ik die cursus daar mocht volgen’, geeft Pai aan. ‘Vanaf september 2024 ben ik zeven opeenvolgende woensdagmiddagen in Vogelenzang geweest. Ik was met mijn 52 jaar de jongste deelnemer, een mevrouw van 75 de oudste.’ Bij Klik & Tik start je met de basisfuncties van de computer en smartphone. Daarna maken cursisten kennis met veilig internetgebruik, online bankieren,

“Dankzij Klik & Tik voel ik me zekerder online – ik durf nu gewoon te doen wat eerst spannend leek.”

Pai Roelen

mailen, WhatsApp en het gebruik van social media. Bovendien kunnen deelnemers modules volgen die aansluiten bij wat zij specifiek willen leren. Pai: ‘Ik weet nu bijvoorbeeld wat je op de site mijn.overheid.nl kunt vinden. Of hoe je belangrijke informatie opzoekt bij een gemeentelijke website.’

Een echte aanrader

Voor Pai had haar deelname nog een bijkomend voordeel. ‘Ik ben in Thailand geboren en heb de – voor mij moeilijke – Nederlandse taal pas op latere leeftijd geleerd. Door het contact met Robert, vrijwilligster Ineke en mijn mede-cursisten heb ik mijn Nederlandse taalvaardigheid kunnen oefenen en verbeteren. Bij Klik & Tik mag je altijd vragen stellen en neemt men de tijd voor ons. Op die manier heb ik veel geleerd en bovendien meer zelfvertrouwen gekregen. Ik raad iedereen die zijn digitale kennis wil verbeteren aan om mee te doen.’

Deelname aan Klik & Tik is gratis. Tijdens de cursus maakt men gebruik van computers of laptops van de Bibliotheek. ‘Maar je mag ook je eigen tablet of laptop meenemen’, aldus Pai.

om mensen een stap verder te helpen en gerichte ondersteuning bieden. Denk hierbij aan buurtplaatsen of Digitaal Sterk! Centra.

Klik & Tik

Ook in 2024 was er weer veel animo voor de cursus Klik & Tik. In totaal zijn er op de vestigingen in Bloemendaal en Vogelenzang vijf reeksen van zeven lessen gegeven voor in totaal 550 deelnemers.

Ontwikkeling en educatie – Jeugd

In de Bibliotheek in Bloemendaal organiseerden we in 2024 diverse activiteiten voor kinderen. Dit om hun digitale vaardigheden te ontwikkelen, mediawijsheid te bevorderen en hen op een speelse manier kennis te laten maken met technologie. Dit soort initiatieven helpt hen beter voorbereid te zijn op de digitale samenleving.

Bee-bots, Blue-bots en de Glow bot (leeftijd 4 tot en met 8 jaar)

Kinderen leren spelenderwijs programmeren met Bee-Bots! We werken met leuke thema's zoals De ridder zonder billen en Hello Ruby. Voor jongere broertjes en zusjes is er een Glow Bot om mee te spelen. Tijdens deze activiteiten deden acht kinderen enthousiast mee en ontdekten ze de wereld van robots en coderen.

Green screens (leeftijd 8 tot en met 12 jaar)

Acht kinderen leerden stop-motionvideo's maken met speciale green screens. Deze creatieve workshop stimuleerde hun digitale vaardigheden en verbeeldingskracht, terwijl ze spelenderwijs ontdekten hoe filmtechnieken werken.

Leven Lang Ontwikkelen

De Bibliotheek functioneert als centrale plek waar iedereen zich blijft ontwikkelen. Bezoekers komen voor cursussen, buurtinitiatieven en het opdoen van nieuwe vaardigheden. Kennis en informatie delen we in samenwerking met buurtbewoners en lokale verenigingen. Voor alle leeftijden en digitale vaardigheidsniveaus biedt de Bibliotheek ontwikkelingsmogelijkheden, zowel fysiek als online.

Verhalentafel

Wat is er mooier dan samenkomen en het delen van herinneringen en verhalen over jouw dorp? Tijdens de verhalentafel is 80 jaar leven in vrijheid besproken in de Bibliotheek Bloemendaal. Hierbij deelden deelnemers

'Acht kinderen leerden stop-motionvideo's maken met speciale green screens.'

herinneringen aan de oorlog. Aan de vier bijeenkomsten deden in totaal zestien bezoekers mee.

Exposities

In samenwerking met Welzijn Bloemendaal organiseren we wisselend exposities. Met als doel om mensen op een laagdrempelige manier in contact te laten komen met kunst.

Reisloket

Met welke bus kan ik naar mijn familie? En hoe zit dat nou met de OV-chipkaart? Bij het Reisloket in de Bibliotheek Bloemendaal konden senioren terecht met alle vragen over het openbaar vervoer. Er waren 37 bezoekers die hierdoor weer beter in de samenleving kunnen blijven meedraaien.

Potluck Tijdsparen

Sinds januari 2019 is er een TijdSparen-groep actief in de regio Zuid-Kennemerland. De groep telt momenteel 26 leden uit verschillende plaatsen, waaronder Bloemendaal, Haarlem, Zandvoort, Heemstede, Vogelenzang, Bennebroek en Santpoort-Zuid. Maandelijks komen zij samen. Dat is afwisselend bij iemand thuis of (bij grotere bijeenkomsten) in de Bibliotheek van Bloemendaal. Daarnaast organiseren ze diverse activiteiten in de regio.

Displaytafel en activiteit Oude tijden herleven

Samen met de Kennemerhart Oppeppers organiseerden we in 2024 diverse ontmoetingen. Hierbij zetten we ook displaytafels neer om het gesprek op gang te brengen.

Gluren bij de burens

In februari deed de bibliotheek Bloemendaal mee aan Gluren bij de Buren. Deze vestiging was gevuld met Argentijnse Tangomuziek van gitarist Willem Gotink, bandoneonist Peter Biesboer en zangeres Evelyne Montens. Zij zijn begeleid door drie dansparen. In totaal genoten 87 bezoekers van deze sfeervolle muzikale middag in een bijzondere setting.

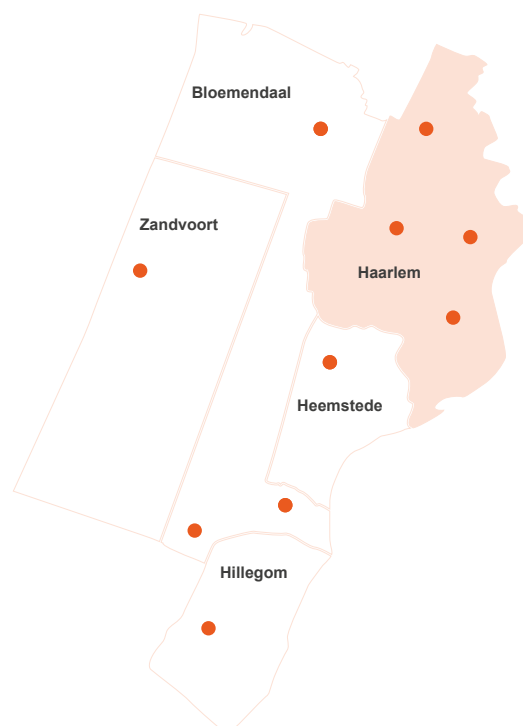

Haarlem

	Inwoners	167.636
	Leden	44.990
	<i>waarvan</i> jeugd (0-18 jaar)	28.512
	volwassenen	16.185
	instellingen en scholen	93
	overige	200
	Bezoekers	755.501
	Collectie	247.857
	Activiteiten	2.481

Totaal cijfers gemeente Haarlem

		Haarlem		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	28.512	27.905	2,2%
	Volwassenen	16.185	16.208	-0,1%
	Instellingen + scholen	93	89	4,5%
	Overigen	200	208	-3,8%
	Totaal	44.990	44.410	1,3%
Aantal inwoners		167.636	165.396	
% inwoners lid		27%	27%	
Bezoekers		755.501	698.302	8,2%
Omvang collectie		247.857	256.176	-3,2%
Uitleningen	Fysieke boeken	632.613	641.853	-1,4%
	Digitale materialen	10.490		
	E-boeken/luisterboeken	121.706		
	Totaal uitleningen	764.809		
Openingsuren per week		165	166	-0,7%
Openingsuren per jaar		8.570	8.522	0,6%
Aantal activiteiten		2.481	1.659	49,5%

Totaal cijfers vestiging Haarlem Centrum

		Centrum		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	12.756	12.376	3,1%
	Volwassenen	10.092	10.065	0,3%
	Instellingen + scholen	46	42	9,5%
	Overigen	139	144	-3,5%
	Totaal	23.033	22.627	1,8%
Bezoekers		498.795	438.343	13,8%
Omvang collectie		157.991	159.437	-0,9%
Uitleeningen	Fysieke boeken	308.383	311.956	-1,1%
	Digitale materialen	6.262		
Openingsuren per week		61	62	-2,3%
Openingsuren per jaar		3152	3125	0,9%
Aantal activiteiten		493	104	374,0%

Totaal cijfers vestiging Haarlem Noord

		Noord		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	8.605	8.559	0,5%
	Volwassenen	3.308	3.323	-0,5%
	Instellingen + scholen	25	25	0,0%
	Overigen	21	26	-19,2%
	Totaal	11.959	11.933	0,2%
Bezoekers		151.871	151.608	0,2%
Omvang collectie		50.545	53.565	-5,6%
Uitleeningen	Fysieke boeken	206.428	211.890	-2,6%
	Digitale materialen	2.527		
Openingsuren per week		42	42	0,5%
Openingsuren per jaar		2197	2186	0,5%
Aantal activiteiten		552	402	37,3%

Totaal cijfers vestiging Haarlem Oost

		Oost		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	2.007	1.972	1,8%
	Volwassenen	568	611	-7,0%
	Instellingen + scholen	7	7	0,0%
	Overigen	11	14	-21,4%
	Totaal	2.593	2.604	-0,4%
Bezoekers		19.548	18.451	5,9%
Omvang collectie		12.540	12.267	2,2%
Uitleeningen	Fysieke boeken	28.727	26.738	7,4%
	Digitale materialen	211		
Openingsuren per week		22	22	1,8%
Openingsuren per jaar		1163	1151	1,0%
Aantal activiteiten		64	83	-22,9%

Totaal cijfers vestiging Haarlem Schalkwijk

		Schalkwijk		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	5.144	4.998	2,9%
	Volwassenen	2.217	2.209	0,4%
	Instellingen + scholen	15	15	0,0%
	Overigen	29	24	20,8%
	Totaal	7.405	7.246	2,2%
Aantal inwoners		257.091		
% inwoners lid		26%		
Bezoekers		85.287	89.900	-5,1%
Omvang collectie		26.781	30.907	-13,3%
Uitleeningen	Fysieke boeken	89.075	91.269	-2,4%
	Digitale materialen	1.490		
Openingsuren per week		40	40	-1,0%
Openingsuren per jaar		2059	2060	0,0%
Aantal activiteiten		1.372	1.070	28,2%

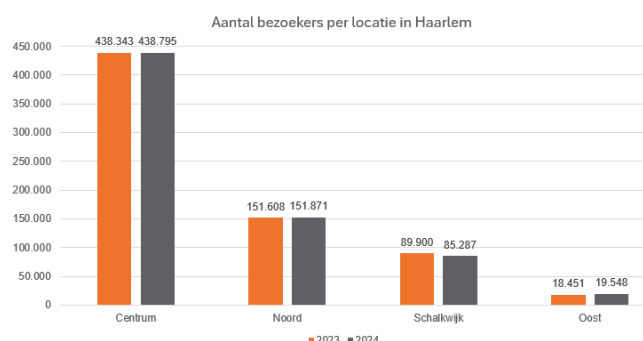
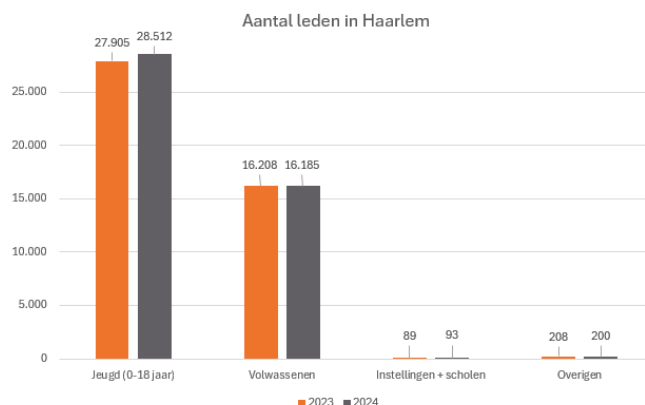
Algemeen

Bezoekers en leden

Met in totaal 44.990 leden bereikten we 26,8% van het totaal aantal inwoners van Haarlem (167.636). Naast leden weten ook ruim 750.000 bezoekers de vier Haarlemse bibliotheekvestigingen goed te vinden. Het totale aantal leden is ten opzichte van 2023 stabiel gebleven.

Aantal leden in de gemeente Haarlem

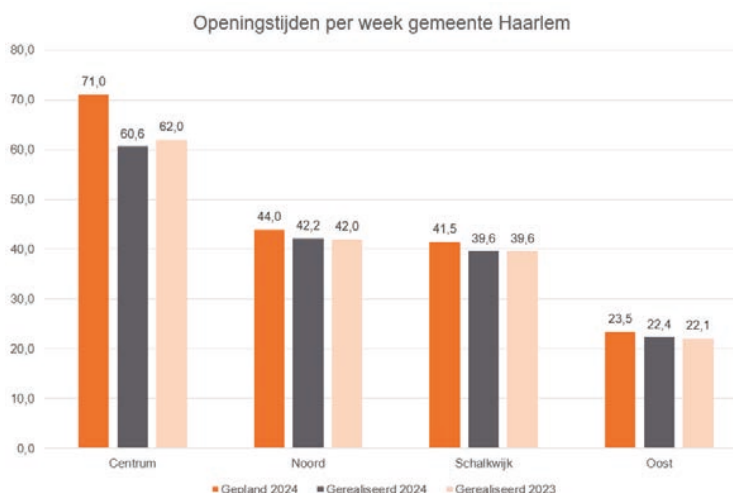
De tabel hiernaast geeft inzicht in het aantal bezoekers in onze verschillende Haarlemse bibliotheekvestigingen. Haarlem Centrum is daarbij opvallend hoger dan in 2023. De stijging van liefst 14% is voornamelijk toe te schrijven aan de expositie van de Triceratops, die in de zomer in deze vestiging was gehuisvest. Onze vestiging Schalkwijk is in 2024 twee weken dicht geweest vanwege een herinrichting, hetgeen het lagere aantal bezoekers verklaart.

“Fijne openingstijden. Er hangt een prettige, relaxte sfeer. Behulpzame medewerkers. Veel activiteiten voor kinderen, taal en digitale hulpvragers.”

Openingsuren

In de gemeente Haarlem kunnen bezoekers gemiddeld zo'n 181 uur per week naar de Bibliotheek komen. Vanwege onder meer feestdagen en het zomerrooster liggen de gerealiseerde openingstijden altijd iets lager. In 2024 waren we totaal 8.570 uur geopend.

Collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze fysieke collectie op de vier bibliotheeklocaties van de gemeente Haarlem is 632.613. Daarnaast zijn er 10.490 digitale materialen geleend en via de online Bibliotheek nog eens 121.706 e-books en luisterboeken. De omvang van de collectie is 248.049.

De omvang van onze collectie varieert ieder jaar. Er worden voortdurend nieuwe boeken aangeschaft en om daarvoor ruimte te maken, schrijven we jaarlijks ook oudere titels af. Dit gebeurt niet altijd gelijktijdig: het hangt af van de beschikbaarheid van interessante nieuwe titels en de tijd om de collectie te actualiseren. Daardoor kunnen er per jaar verschillen in de aantallen ontstaan.

Meest geleende volwassen boeken (top 5)

- 1 De Camino, Anya Niewierrra
- 2 Luister, Sacha Bronwasser
- 3 Atlas: het verhaal van Pa Salt, Lucinda Riley
- 4 Het lied van ooievaar en dromedaris, Anjet Daanje
- 5 De geheimen van de kostschool, Lucinda Riley

Meest geleende jeugd boeken (top 5)

- 1 Moeders mooiste, Dav Pilkey
- 2 Dog Man ziet ze zwemmen, Dav Pilkey
- 3 De waanzinnige boomhut van 143 verdiepingen, Andy Griffiths
- 4 De waanzinnige boomhut van 169 verdiepingen, Andy Griffiths
- 5 Dolfje en Noura, Paul van Loon

Verbouwing - en vernieuwingstrajecten

Impressie Haarlem Noord
Ontwerp Includi

Noord en Oost

In 2024 stonden de voorbereidingen voor de vernieuwing van de vestigingen in Haarlem Noord en Oost centraal. Samen met architectenbureau Includi zijn de ontwerpen uitgewerkt. Interieurbouwer Stonepark won de aanbesteding en werkte de plannen tot in detail binnen het beschikbare budget uit. Eind 2024 stond alles klaar voor de start van de verbouwing in Haarlem Noord.

Schalkwijk

In samenwerking met de gemeente Haarlem onderzoeken we de mogelijkheid om de Bibliotheek Haarlem Schalkwijk te verhuizen naar de tweede fase van het nieuw te bouwen winkelcentrum. Er is inmiddels een schetsontwerp gemaakt. Bovendien is een raming van de stichtingskosten opgesteld.

Oosterkerk

De Bibliotheek is gevraagd mee te denken in het project Oosterkerk, onderdeel van het gemeentelijke programma Buurtbakens. Dit programma richt zich op het herbestemmen van beeldbepalende buurtkerken met teruglopende bezoekersaantallen. Voor de Oosterkerk onderzoekt de Protestantse Gemeente samen met ons, Mooizooi, Buurts en een nog te werven horecaexploitant de mogelijkheden voor gezamenlijke invulling en toekomstbestendig gebruik van het kerkgebouw. Hierbij staan maatschappelijke functies en samenwerking centraal.

Doelengebouw

De Bibliotheek en de gemeente Haarlem hebben tot doel om het interieur van het Rijksmonument Doelengebouw beter te laten aansluiten bij het historische karakter. Dit met behoud van ruimte voor activiteiten. Op verzoek van de Bibliotheek ontwikkelde een monumentenarchitect een modulair visiedocument met bijbehorende budgetraming. Dit plan is positief ontvangen door zowel de Bibliotheek als de afdeling ESDW van de gemeente. Voor de uitvoering zoekt men nog financiering.

Doelengebouw

Iedereen kan meedoen

De drie thema's Geletterde samenleving, Participatie in de informatiesamenleving en een Leven Lang Ontwikkelen waren in 2024 goed terug te zien in ons aanbod. Onze vier vestigingen in Haarlem stonden bol van activiteiten in het teken van ontwikkelen, inspireren en ontmoeten.

Geletterde samenleving – Leesplezier en leesbevordering

Samen met kinderopvang en onderwijs bevorderen we leesplezier en leesbevordering bij kinderen. We bieden activiteiten en boeken op school, in de Bibliotheek, thuis en online. Ook geletterdheid bij jongeren en volwassenen (waaronder nieuwkomers) krijgt onze volle aandacht. Hierdoor kan iedereen meedoen in de samenleving.

VoorleesExpress

Dit jaar zijn 46 gezinnen in Haarlem gestart met een voorleestraject via de VoorleesExpress. Hiermee zijn 58 kinderen bereikt. In totaal zijn 33 kinderen en 16 volwassenen lid geworden van de Bibliotheek. Gezinnen zijn aangemeld via de kinderopvang, het consultatiebureau of via basisscholen. De coördinator VoorleesExpress onderhoudt deze contacten en traint de voorlezers.

Een vrijwilliger bezoekt elk gezin twintig keer. Hij of zij leest niet alleen voor, maar zingt bovendien liedjes, voert gesprekjes en speelt taalspelletjes. Zo krijgen ouders handvatten om thuis een taalrijke omgeving te creëren en het leesplezier van hun kinderen te vergroten.

Samenwerkingen Kinderopvang

In Haarlem organiseerden we 136 groepsbezoeken vanuit het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit leesbevorderingsprogramma brengt kinderen van 0 tot 4 jaar, hun ouders en pedagogisch medewerkers in aanraking met boeken en lezen via de kinderopvang. Tijdens de bezoeken bespreken leesconsulenten de leesomgeving op de groep met pedagogisch medewerkers en verzorgen zij een voorleesmoment voor kinderen, medewerkers en waar mogelijk ouders. Ouders kunnen hierbij ook vragen stellen over voorlezen, boeken en de Bibliotheek.

Daarnaast organiseerden we twee ouderbijeenkomsten bij Hero Erasmuslaan in samenwerking met

BoekStartdag

Basisschool Erasmus. We informeerden ouders over de dienstverlening van de Bibliotheek en lieten zien hoe zij tips kunnen vinden op onze website. Daarnaast gingen we in gesprek over voorlezen en hoe zij hun kind kunnen begeleiden bij het lezen.

Educatieve abonnementen

In de gemeente Haarlem maken elf organisaties gebruik van educatieve abonnementen. Hiermee beschikken zij over in totaal 194 passen, verspreid over de kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuteropvang. Zo krijgen kinderen op jonge leeftijd al toegang tot een rijke collectie boeken en materialen.

BoekStartdag

Op zaterdag 1 juni verwelkomde de Bibliotheek Haarlem Centrum tweehonderd bezoekers tijdens BoekStartdag 2024. Kinderen en (groot)ouders genoten van voorleessessies door Siemon. Ouders kregen voorleestips en advies over geschikte boekjes voor jonge kinderen. De schminkactiviteit was een populaire aanvulling op het programma.

Samenwerking met basisscholen

Basisscholen met een educatief abonnement ontvangen klassenpassen om boeken te lenen voor thematisch onderwijs. Daarnaast krijgen ze praktische lesbrieven en kunnen leerkrachten nascholing volgen over leesbevordering en leesonderwijs. In Haarlem maakten zestig basisscholen gebruik van een educatief abonnement bij de Bibliotheek.

Adviesgesprekken met basisscholen

Alle scholen met een educatief abonnement kunnen een adviesgesprek vragen. We komen ten eerste langs om te adviseren op het gebied van de inrichting en collectie van de schoolbibliotheek. We trekken het bezoek breder door bovendien voor te lichten over effectief leesbeleid, werkvormen en rijke teksten. In Haarlem maakten drie scholen in 2024 gebruik van dit adviesgesprek.

Onderwijskansenscholen

In de gemeente Haarlem bieden we onderwijskansenscholen de mogelijkheid om met groepen 3 en 5 een begeleid bezoek aan de Bibliotheek te brengen. In totaal ontvingen we 31 groepen, waarbij leerlingen leerden hoe de Bibliotheek werkt, waar ze passende boeken vinden en hoe ze de catalogus gebruiken.

Daarnaast werken we (vanuit het NPO-programma) sinds 2023 samen met alle kansscholen in Haarlem aan de Bibliotheek op school. In 2024 hebben negen scholen in Haarlem een prachtig boekenpakket ontvangen waarover ze heel enthousiast waren. Daarnaast is er op de scholen een teamtraining gegeven over leesbevordering, boeken in de klas en de diensten van de Bibliotheek voor jeugd en onderwijs. Verder is er advies gegeven over bijvoorbeeld Leesplan en Schoolbibliotheek.

Cursus open boek

In Haarlem Centrum organiseerden we een cursus van vijf woensdagmiddagen, aangeboden door Stichting Lezen. Tijdens deze training zijn leerkrachten opgeleid tot leescoördinator. In totaal namen dertien leerkrachten uit Zuid-Kennemerland deel om hun expertise in leesbevordering te vergroten.

Nascholing Open Boek

Voor opgeleide leescoördinatoren uit alle gemeenten bieden we de nascholing Open Boek. Tijdens deze bijeenkomst verdiepen zij zich in een specifiek onderwerp binnen leesbevordering en ontmoeten zij collega's. Negentien leerkrachten uit Haarlem, Hillegom, Bloemendaal en Heemstede namen deel aan deze inspirerende netwerk- en scholingsmiddag.

Ouderbetrokkenheid

Op verzoek organiseren we op scholen een ouderavond over lezen. We vertellen ouders over het belang van een leesopvoeding thuis en hoe zij hun kind kunnen ondersteunen als het niet zo van lezen houdt. Hoe daag je je kind uit om eens wat anders te lezen? Bovendien vertellen we ouders welke online-diensten ze kunnen inzetten met het gratis bibliotheeklidmaatschap voor de jeugd.

Samenwerking met voortgezet onderwijs

In Haarlem werken we samen met elf middelbare scholen om leesplezier en bibliotheekgebruik te stimuleren. Deze samenwerkingen doen we vanuit de landelijke subsidie Masterplan Basisvaardigheden.

In totaal ontvingen we 55 klassen. Leerlingen maakten kennis met de Bibliotheek als plek om te lezen, studeren en ontspannen. We begeleidden hen ook bij de overstap van jeugdboeken naar 12+ boeken. Daarnaast voerden we diverse adviesgesprekken met scholen en organiseerden we samen een stripworkshop in de bibliotheek. Hiermee hebben we lezen op een creatieve manier onder de aandacht gebracht.

Daarnaast hebben we sinds 2023 (vanuit de NPO-gelden) in Haarlem geïnvesteerd in de collectie en het actualiseren van de schoolbibliotheken op drie middelbare scholen. Het betreft hier Spaarne College, Haarlem College en Het Schoter. Daarnaast voerden we diverse adviesgesprekken en kregen docenten de mogelijkheid om deel te nemen aan trainingen:

- Leesplezier in het vmbo: Gegeven door Passionata Bulkboek, gericht op het stimuleren van leesmotivatie bij vmbo-leerlingen.
- Training Informatievaardigheden: Gericht op het herkennen van fake news en het vergroten van digitale weerbaarheid, zodat docenten dit kunnen overbrengen op hun leerlingen.
- Training Lezen en hoe! biedt docenten kennismaking met nieuwe schrijvers, boeken en werkvormen. Het stimuleert gesprekken over literatuur, zodat ze leesplezier in de klas kunnen bevorderen.

Met deze initiatieven versterken we het leesonderwijs en de informatievaardigheden in het voortgezet onderwijs.

Met Het Schoter hebben we vanaf 2024 een meerjarige samenwerking voor de Bibliotheek op school opgezet en uitgerold. Bovendien verzorgden externe trainers daar voor zestig docenten de vakoverstijgende training Lezen en hoe! Leesplezier in het vmbo.

Ook met PRO De Schakel werken we samen aan het programma de Bibliotheek op school.

Samenwerking met het mbo

In 2024 werkten we in Haarlem nauw samen met Nova College. Hiermee bereikten we 339 studenten, voornamelijk toekomstig onderwijsassistenten. Via negentien groepsbezoeken en een gerichte boekencollectie op school maakten zij kennis met voorlezen, prentenboeken en de vertelcollectie. We benadrukten hun rol in het vergroten van leesplezier binnen hun vakgebied.

Daarnaast verzorgden we twee groepsbezoeken in het kader van My Talent, waarbij een schrijver in de Bibliotheek inspiratie bood en de Nederlandse en Young Collectie centraal stonden.

We organiseerden samen met het Nova College ook het project BookTok Performing Arts. In de Doelenzaal in Haarlem Centrum presenteerden studenten hun zelfgemaakte BookTok-video's. De Bibliotheek en Nova College zetten nu de beste filmpjes in om jongeren te inspireren met boeken en verhalen.

Samenwerking met het hbo

We werken samen met de pabo in Haarlem en verzorgen trainingen voor docenten. In 2024 ontvingen we vier klassen eerstejaars- en drie klassen tweedejaarsstudenten in de bibliotheek. Centraal stond het belang van voorlezen, prentenboeken en de vertelcollectie, zodat zij leesplezier binnen hun toekomstige groepen kunnen bevorderen.

Samenwerking Haarlem Campus

Voor buitenlandse studenten organiseerden we een kennismakingsrondleiding door de bibliotheek, gericht op de collectie en studiemogelijkheden. Na deze eerste rondleiding gaf een docent zelfstandig nog drie rondleidingen. Hierdoor leerden studenten de Bibliotheek beter kennen als studie- en informatieplek.

Participatiemarkt in Haarlem Schalkwijk

Participatie in de informatiesamenleving

Onze samenleving vraagt om taal- en digitale vaardigheden, toegang tot de juiste informatie en kritisch kunnen denken. Samen met onze partners helpen we jongeren en volwassenen hierbij op weg. Met de juiste vaardigheden, kennis en informatie kunnen zij hun eigen mening vormen en gaan we polarisatie tegen.

Geletterdheid volwassenen

Nederlandse lessen

Tijdens deze activiteit oefenen deelnemers groepsgewijs met lezen in het Nederlands. We verwelkomen hierbij verschillende soorten doelgroepen.

- Nederlands voor beginners (wekelijks in Haarlem Schalkwijk): totaal 329 deelnemers
- Nederlands in Schalkwijk (wekelijks in Haarlem Schalkwijk): totaal 425 deelnemers
- Nederlands in Schalkwijk inburgering (wekelijks in Haarlem Schalkwijk): totaal 445 deelnemers
- Nederlands in Schalkwijk Meer met Taal (wekelijks in Haarlem Schalkwijk): totaal 339 deelnemers

Groepsbezoeken COA en Toptaal

De Bibliotheek verzorgt groepsbezoeken voor cursisten van de brugklas van taalschool Danner & Danner. Deze zesweekse introductie helpt deelnemers hun leerniveau te bepalen. Bovendien maken ze kennis met hun leefomgeving via excursies, begeleid door Vluchtelingenwerk. Tijdens het bibliotheekbezoek ontvangen de cursisten informatie over de Bibliotheek, taalactiviteiten en dienstverlening. Ook wordt een gratis lidmaatschap aangeboden. In 2024 ontvingen we in Schalkwijk acht groepen, in totaal goed voor 120 cursisten.

Leesclubs

Leesclubs in de bibliotheek bieden een laagdrempelige en gezellige manier om het lezen in het Nederlands te oefenen. Deelnemers lezen onder begeleiding van vrijwilligers samen in kleine groepen, verbeteren hun taalvaardigheid en vergroten hun zelfvertrouwen. Zo stimuleert de Bibliotheek taalontwikkeling en ontmoeting.

- Leesclub Haarlem Noord (wekelijks): totaal 250 deelnemers
- Leesclub Haarlem Schalkwijk (wekelijks twee clubs): totaal 305 deelnemers

Naast de fysieke leesclubs biedt de Bibliotheek ook twee online leesclubs: één voor beginners en één voor gevorderden. Wekelijks komen deelnemers samen om hun Nederlands te oefenen. In totaal namen 276 mensen deel.

Taalsoos

Tijdens de Taalsoos is iedereen welkom die wil oefenen met spreken in het Nederlands. Wekelijks komen deelnemers en taalvrijwilligers samen in een informele setting. In 2024 had de Taalsoos in Haarlem Noord 322 deelnemers en in Schalkwijk 299 deelnemers (niet uniek). Deze bijeenkomsten stimuleren taalvaardigheid en sociale verbinding.

Taal en Muziek

Taal en Muziek combineert taal en zang om Nederlands op een inspirerende manier te leren. Een NT2-docent, zangeres en muzikant verzorgen lessen voor taalleerders op verschillende niveaus. In Haarlem Noord vonden elf sessies plaats met 97 deelnemers. Op 8 november 2024 organiseerden we Zing Nederlands met Me in het centrum, waar zestig deelnemers meezongen met liedjes van onder andere Miss Montreal, Bløf en André Hazes. De zangeressen Melissa en Astrid zorgden voor de begeleiding en maakten er een leerzame en muzikale ervaring van.

Taalplein

In 2024 ontving het Taalplein in de Bibliotheek Haarlem Schalkwijk 2.197 bezoekers. Zes dagen per week oefenden de deelnemers met taalprogramma's, zoals Oefenen.nl, De Slimme Nieuwslezer en Diglin+, evenals reken- en sollicitatietrainingen. Het Taalplein biedt laagdrempelige ondersteuning voor iedereen die zijn of haar taal- en digitale vaardigheden wil verbeteren.

Taalspreekuur

Het Taalspreekuur speelt een centrale rol binnen het Taalhuis en biedt advies op maat over taal, rekenen en digitale vaardigheden. Bezoekers kunnen hier terecht met vragen over Nederlandse les, taalactiviteiten en ondersteuning door vrijwilligers. Zo helpt de Bibliotheek inwoners bij het vinden van passende leertrajecten in hun omgeving.

- Taalspreekuur Haarlem Centrum (wekelijks): totaal 99 bezoekers
- Taalspreekuur Haarlem Noord (wekelijks): totaal 59 bezoekers
- Taalspreekuur Haarlem Schalkwijk (wekelijks): totaal 235 bezoekers

Taal en film

In samenwerking met de bioscoop Pathé organiseerden we tijdens de November Taalmaand een speciale filmvertoning voor taalleerders en hun taalmaatjes of burens. Tijdens deze activiteit bekeken 47 deelnemers samen de film De Terugreis in de bioscoop aan de Raaks. Vooraf en achteraf bespraken ze de film in kleine groepjes om hun spreekvaardigheid te oefenen. Deze activiteit bood een laagdrempelige en gezellige manier om de Nederlandse taal te verbeteren.

Taalmaatjes in Haarlem Schalkwijk

Zelfredzaam met taal

In samenwerking met Taalschool INTK biedt de Bibliotheek Zuid-Kennemerland de cursus Zelfredzaam met Taal aan. Anderstaligen die geen diploma kunnen of willen halen, oefenen in veertig lessen met taal-, reken- en digitale vaardigheden. In Haarlem Schalkwijk vonden negen sessies plaats met 64 deelnemers, waarbij thema's als gezondheid, opvoeding, werk en financiën centraal stonden.

Taalactiviteit Triceratops

Tijdens de tentoonstelling van de Triceratops in Haarlem Centrum is een speciaal aanbod voor taalleerders ontwikkeld. In samenwerking met Teylers Museum organiseerden we vijf activiteiten, waaronder museumbezoeken en taalbijeenkomsten. In totaal namen 67 deelnemers deel. Zij oefenden op deze manier de Nederlandse taal op een inspirerende manier.

Ontwikkeling en educatie – Volwassenen

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Tijdens de full-service uren kunnen bezoekers in al onze bibliotheekvestigingen terecht met vragen over de digitale overheid. Steeds vaker komen deze vragen terecht bij onze Digitaal Sterk! Centra en buurtplaatsen, waar gerichte ondersteuning wordt geboden.

Buurtplaatsen

Buurtplaats is een laagdrempelig aanbod voor bewoners in de wijk om een korte vraag te kunnen stellen. Hierbij helpen verschillende partners uit de wijk. In 2024 hebben wij in totaal 1.454 bezoekers mogen ontvangen op drie locaties. In Schalkwijk ontving de Buurtplaats 738 bezoekers, in Oost 448 en in Noord 268.

Sociaal wijkteam

Het sociaal wijkteam ondersteunt bewoners bij praktische vragen, zoals opvoeding, gezondheid, financiën, digitale vaardigheden of activiteiten in de buurt. In 2024 hield het wijkteam twee keer per week spreekuur in de Bibliotheek Haarlem Noord. In totaal maakten zo'n driehonderd bezoekers gebruik van dit inloopspreekuur voor persoonlijk advies en ondersteuning.

Hulp bij belastingaangifte

In Haarlem boden we de jaarlijkse hulp bij de belastingaangifte. In totaal maakten 97 bezoekers gebruik van onze ondersteuning. We organiseerden vijf collectieve aangiftedagen in verschillende vestigingen

en boden van maart tot en met mei wekelijks hulp in Haarlem Centrum. Daarnaast vonden themaspreekuren plaats. Hierbij zijn bezoekers geholpen met bijvoorbeeld hun DigiD en de voorbereiding op hun belastingaangifte. Veel mensen ervaren belastingzaken als complex. Daarom konden zij laagdrempelig terecht bij een spreekuur of tijdens de aangiftedagen voor persoonlijke begeleiding.

Bankinformatiepunt

In Haarlem Noord is in 2024 een pilot gestart met het wekelijks toegankelijke Bankinformatiepunt. In totaal maakten 44 bezoekers gebruik van dit spreekuur voor vragen over bankzaken. Na evaluatie met Toegankelijk Bankieren is besloten de pilot per 2025 stop te zetten. We integreren de ondersteuning in het bestaande aanbod van de Bibliotheek.

Notarisspreekuur

In Haarlem Noord organiseerden we drie keer een notarisspreekuur. In totaal maakten acht bezoekers gebruik van deze gelegenheid om vrijblijvend advies te krijgen over notariële zaken. Het spreekuur bood laagdrempelige ondersteuning bij vragen over bijvoorbeeld testamenten, erfrecht of woningzaken.

Wie? Wat? Werk!

In Haarlem Schalkwijk organiseerden we drie reeksen van Wie? Wat? Werk!, elk bestaande uit acht lessen. In totaal namen 174 (niet unieke) deelnemers deel, gericht op het versterken van vaardigheden rondom werk en participatie.

Taalles in Haarlem Schalkwijk

Digitaal Sterk in Haarlem Schalkwijk

Klik & Tik

In 2024 zijn in de Haarlemse bibliotheekvestigingen van Schalkwijk, Oost en Noord 24 reeksen van zeven Klik & Tik-lessen verzorgd. Deze cursus behandelde onderwerpen van digitale basisvaardigheden tot veilig online werken. In totaal namen 239 bezoekers deel in Schalkwijk, 384 in Noord en 28 in Oost. De trainingen boden laagdrempelige ondersteuning bij digitale vaardigheden. De vier Klik & Tik-reeksen in de Bibliotheek Haarlem Schalkwijk zijn uitgevoerd door het INTK. De docenten zijn opgeleid om deze lessen uit te voeren door onze programmamakers.

Digisterker!

In 2024 organiseerden we vier reeksen van de cursus Digisterker, meestal bestaande uit vijf lessen, soms aangevuld met een losse les gekoppeld aan aanvullend aanbod. In totaal namen 54 deelnemers deel. Tijdens de cursus leerden zij hoe zij digitale (overheids)diensten kunnen gebruiken, zoals die van de gemeente, het UWV en de Belastingdienst. Er is onder andere uitgelegd hoe je een DigiD aanvraagt en gebruikt en hoe je informatie op overheidswebsites vindt. Maar ook hoe je toeslagen aanvraagt en hoe je online afspraken maakt. Zo biedt Digisterker deelnemers de handvatten om zelfstandiger en digitaal vaardiger om te gaan met overheidszaken.

Digitaal Sterk!

In 2024 konden bezoekers met vragen over digitale zaken terecht bij de Digitaal Sterk! Centra in Haarlem Centrum, Noord en Schalkwijk. Hier ontvingen we wekelijks of tweewekelijks bezoekers en hielpen in totaal 853 mensen verder. In Haarlem Centrum startten we eind mei met een wekelijks spreekuur en trokken sindsdien 127 bezoekers. In Haarlem Noord waren we twee keer per week aanwezig en ontvingen 354 bezoekers, terwijl in Schalkwijk eveneens twee keer per week 372 bezoekers langskwamen.

Nieuw dit jaar was de start van een pop-up Digitaal Sterk! Centrum in Zandvoort. De bijeenkomsten in Pluspunt zijn goed bezocht. Daarnaast is Digitaal Sterk! ook aangeboden op twee extra locaties ('t Trionk en Alleman) en uitgevoerd door Buurts. Zo bieden we laagdrempelige hulp aan bij digitale vragen in de buurt.

En verder

- Afgelopen jaar zijn we drie keer met de bakfiets op pad geweest voor een pop-up DigiTaal spreekuur. Hoewel het spreekuur vooral werd ingezet om zichtbaarheid te vergroten en promotie te maken, bood het een laagdrempelige manier om ons aanbod onder de aandacht te brengen.
- Daarnaast zijn we op 1 september gestart met Fix je Zaken, een wekelijks spreekuur in Haarlem Centrum. Hier konden bezoekers terecht met praktische vragen. In totaal hielpen we vier mensen verder.

- Tot slot waren we dit jaar, in samenwerking met de gemeenten Haarlem en Zandvoort en de politie, inhoudelijk betrokken bij bijeenkomsten over senioren en online veiligheid. Hoewel er geen bezoekersaantallen zijn bijgehouden, leverden we een inhoudelijke bijdrage aan deze gemeentelijke initiatieven.

Themasprekken

In Haarlem organiseerden we zeven themasprekken gericht op praktische digitale vaardigheden: vier in Schalkwijk, één in Noord en twee in Haarlem Centrum. Onderwerpen waren onder andere belastingaangifte, toeslagen, veilig online, back-ups maken, online kieswijzers en het vergelijken van zorgverzekeringen. Zo boden we bezoekers ondersteuning bij actuele digitale vragen.

Informatiebijeenkomsten mediawijsheid

Om ouders met mediawijsheid te ondersteunen, organiseerde de Bibliotheek verschillende bijeenkomsten.

Op 10 juni vond in de Bibliotheek Haarlem Schalkwijk de informatiebijeenkomst Help je kind mediawijs opgroeien plaats. Hierbij kregen acht ouders praktische tips over schermtijd, online veiligheid en communicatie met hun kinderen. Deze bijeenkomst is georganiseerd in samenwerking met de afdeling Veiligheid en Openbare Orde van de gemeente Haarlem en de digitaal wijkagent. Daarnaast vonden in Haarlem Noord (in samenwerking met Cyberouders) twee informatiebijeenkomsten plaats. Deze initiatieven hielpen ouders om hun kinderen bewuster en veiliger met digitale media te laten omgaan.

AI-colleges

De Bibliotheek organiseerde een reeks colleges over Artificial Intelligence (AI), oftewel Kunstmatige Intelligentie. Hierbij gaven experts lezingen over kunst en technologie. Een voorbeeld is het college van Leo Erken, die AI en virtual reality combineert in zijn kunst. Deelnemers konden ontdekken hoe kunst en kunstmatige intelligentie samenkomen in deze inspirerende sessies.

Ontwikkeling en educatie – Jeugd

In de vestigingen in Haarlem organiseerden we diverse activiteiten voor kinderen om hun digitale vaardigheden te ontwikkelen, mediawijsheid te bevorderen en hen op een speelse manier te laten kennismaken met technologie. Dit helpt hen beter voorbereid te zijn op de digitale samenleving.

Bee-bots, Blue-bots en de Glow bot (leeftijd 4 tot en met 8 jaar)

Kinderen leren spelenderwijs programmeren met Bee-Bots. We werken met leuke thema's zoals De ridder zonder billen en Hello Ruby. Voor jongere broertjes en zusjes is er een Glow Bot om mee te spelen. Tijdens twee activiteiten in Haarlem Noord en Centrum deden zestien kinderen enthousiast mee. Ze ontdekten hierbij de wereld van robots en coderen.

Green screens (leeftijd 8 tot en met 12 jaar)

Op de vestigingen in Schalkwijk, Noord en Centrum leerden in totaal 44 kinderen stop-motionvideo's maken met speciale green screens. Deze creatieve workshops zijn gegeven op de vestigingen in Centrum, Schalkwijk en Noord. Ze stimuleerden de digitale vaardigheden en verbeeldingskracht van de kinderen, terwijl ze spelenderwijs ontdekten hoe filmtechnieken werken.

Greenscreens

Micro:bits (leeftijd 8 tot en met 12 jaar)

Op locatie Haarlem Centrum leerden kinderen in twee workshops micro:bits te programmeren. Met als doel om de code van hun schatkistje te kraken. Met nieuwsgierigheid en digitale vaardigheden ontdekten ze de verrassing binnenin.

Minecraft challenges (leeftijd 9 tot en met 12 jaar)

Tijdens onze Minecraft-challenges dagen we kinderen uit om het grootste, gekste of leukste gebouw te creëren. Hun ruimtelijk inzicht en bouw talent blijven ons verrassen. We hebben deze activiteit tien keer in de Bibliotheek Haarlem Centrum georganiseerd, waaraan 92 kinderen vol enthousiasme deelnamen.

HackShield (leeftijd 10 tot en met 12 jaar)

Vijf kinderen gingen in Haarlem Centrum de strijd aan tegen desinformatie met HackShield, een Augmented Reality zoektocht in de Bibliotheek. Met een tablet spoorden ze QR-magneten op, onderzochten nepnieuws en vonden de echte feiten in boeken en kranten. Zo leerden ze spelenderwijs kritisch nadenken en desinformatie herkennen.

Tektokids (leeftijd 7 tot en met 10 jaar)

Tijdens de workshops van Tektokids in Bibliotheek Haarlem Centrum ontdekten twintig kinderen de combinatie van creativiteit en techniek. Met LEGO® bouwden ze bewegende machines die tot leven kwamen, terwijl ze spelenderwijs leerden over programmeren en mechanica.

Leven Lang Ontwikkelen

De Bibliotheek functioneert als centrale plek waar iedereen zich blijft ontwikkelen. Bezoekers komen voor cursussen, buurtinitiatieven en het opdoen van nieuwe vaardigheden. Kennis en informatie delen we in samenwerking met buurtbewoners en lokale verenigingen. Voor alle leeftijden en digitale vaardigheidsniveaus biedt de Bibliotheek ontwikkelingsmogelijkheden, zowel fysiek als online.

Zinnen op Zondag

Tijdens Zinnen op Zondag brengen we bezoekers dicht bij de schrijvers achter de verhalen en stimuleren we de geletterdheid van volwassenen. Van lokale talenten tot bekende Nederlandse auteurs: in 2024 organiseerden we zeven edities, met onder andere gesprekken met Tommy Wieringa, Nicolien Mizee en Lammert Kamphuis. Een bijzondere editie vond plaats in samenwerking met Teylers Museum, waar Melanie During sprak over haar onderzoek naar de meteoriet die leidde tot het uitsterven van de dinosauriërs. In totaal ontvingen we 549 bezoekers bij deze inspirerende lezingen en interviews.

Luistergesprekken

Om het gevoel van toenemende polarisatie en afstand in de maatschappij tegen te gaan, zijn er in de Bibliotheek Haarlem Centrum vier luistergesprekken georganiseerd.

Zinnen op Zondag tijdens Heel Nederland Leest

Zonder onderbreking luisteren naar ieder één ervaring, om ruimte te geven voor verschillen en elkaar écht te ontmoeten. In totaal deden 49 deelnemers mee aan de gesprekken.

Godfried Bomans schaaktoernooi

Op zondag 1 september vond in de Bibliotheek Haarlem Centrum de vierde editie van het Godfried Bomans Schaaktoernooi plaats. 65 schakers, van jeugdspelers tot grootmeesters, namen deel aan zeven spannende rondes. Het toernooi eert schrijver en schaakliefhebber Godfried Bomans, die zijn laatste elf levensjaren in Bloemendaal woonde en lid was van de Bloemendaalse schaakclub. Een sportieve dag vol concentratie en respect voor zijn nalatenschap.

Boring festival

Met het tweedaagse festival Boring zet Haarlem verschillende culturele instellingen op de kaart met een verfrissend programma van theater, dans en kunst. In Haarlem Centrum trad Collectief Het Paradijs op met de voorstelling Hel. Beide dagen trok het festival gemiddeld 400 bezoekers naar de Bibliotheek toe.

International independent Theater Festival

In oktober organiseerde Paula Juan Lima Producties het International Independent Theater Festival in de Bibliotheek Haarlem Centrum. Deze bibliotheekvestiging is omgetoverd tot een levendig speelveld met optredens in onder andere de Doelenzaal, Clovenierszolder en op de binnenplaats. Meer dan 260 bezoekers genoten van een diverse mix van theater, dans en performance van onafhankelijke, interculturele artiesten uit Nederland. Daarnaast speelde Paula Juan Lima Producties drie keer de voorstelling Het zou zonde zijn als de planten verwelken, telkens voor een publiek van dertig bezoekers. Een inspirerend voorbeeld van kunst, cultuur en de Bibliotheek als verbindende kracht.

Teer maar Taai

In Teer maar Taai gingen spelers uit verschillende landen aan de hand van het werk van Ina Boudier-Bakker (1875) op een literaire reis om de Nederlandse tradities en cultuur te grijpen en begrijpen. Naast cultuur kwamen ook thema's als inclusie, eenzaamheid en gender aan bod. We ontdekten dat de verhalen van Ina tot op de dag van vandaag actueel zijn. "We moeten niet alleen teer maar ook taai zijn" om onze rol te pakken in de maatschappij. Deze voorstelling trok 34 bezoekers.

Kunstcolleges

In de zevendelige reeks kunstcolleges van Artecetera is er gekeken naar de invloed van kunst en architectuur in Rome als artistieke inspiratiebron. Elk college is door twintig deelnemers bezocht.

Jongerenfestivals

In de Bibliotheek Haarlem Centrum zijn twee jongerenfestivals georganiseerd. Dit om de doelgroep te verbinden met onze dienstverlening. Het Outside the Box! Festival (een samenwerking met het Frans Hals Museum) bood diverse activiteiten voor jongeren tussen 14 en 25 jaar en trok 289 bezoekers. Daarnaast initieerden we het Buiten het Boekje festival ter bevordering van leesplezier onder jongeren (tachtig deelnemers). Beide evenementen implementeren we als terugkerende programmering om het bereik onder jonge doelgroepen structureel te vergroten. Over het Buiten het Boekje festival vind je meer informatie in hoofdstuk Onze Bibliotheek in 2024 en in het interview met Bram Kraefft.

Internationale Vrouwendag

In de Bibliotheek Haarlem Noord organiseerden we in samenwerking met Buurts en Hand in Hand een gevarieerd programma ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag. Het evenement trok 140 bezoekers, die genoten van een theatervoorstelling door Paula Juan Lima Producties. Zij luisterden naar persoonlijke verhalen over inspirerende vrouwen via het project Verborgene Verhalen en droegen bij aan een collectief geschilderd vrouwenportret.

Kunstwerk adoptie

Na de succesvolle tentoonstelling in het Verwey Museum rond illustrator Thé Tjong-Khing, verkreeg de Bibliotheek Haarlem Centrum voor de jeugdafdeling het door kunstenaar Eleonora Zomer gecreëerde fabeldier. Dit kunstwerk (geïnspireerd op het prentenboek Bosch) is officieel onthuld tijdens een ceremonie waar de Haarlemse burgemeester Jos Wienen een erepenning aan Thé Tjong-Khing uitreikte.

Participatiemarkt

De jaarlijkse participatiemarkt die de Bibliotheek in samenwerking met Spaarnewerf en de gemeenten Haarlem, Bloemendaal, Zandvoort en Heemstede organiseert, trok bijna duizend bezoekers. Bezoekers zijn op zoek naar (vrijwilligers)werk, activiteiten, begeleiding of opleidingen.

Heemstede

	Inwoners	27.639
	Leden	8.581
	<i>waarvan</i> jeugd (0-18 jaar)	5.679
	volwassenen	2.868
	instellingen en scholen	16
	overige	18
	Bezoekers	86.357
	Collectie	34.560
	Activiteiten	190

Totaal cijfers gemeente Heemstede

		Heemstede		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	5.679	5.637	0,7%
	Volwassenen	2.868	2.920	-1,8%
	Instellingen + scholen	16	16	0,0%
	Overigen	18	22	-18,2%
	Totaal	8.581	8.595	-0,2%
Aantal inwoners		27.639	27.778	
% inwoners lid		31%	31%	
Bezoekers		86.357	91.179	-5,3%
Omvang collectie		34.560	37.552	-8,0%
Uitleningen	Fysieke boeken	132.008	140.418	-6,0%
	Digitale materialen	983		
	E-boeken/luisterboeken	21.075		
	Totaal uitleningen	154.066		
Openingsuren per week		53	56	-6,3%
Openingsuren per jaar		2.733	2.891	-5,5%
Aantal activiteiten		190	110	72,7%

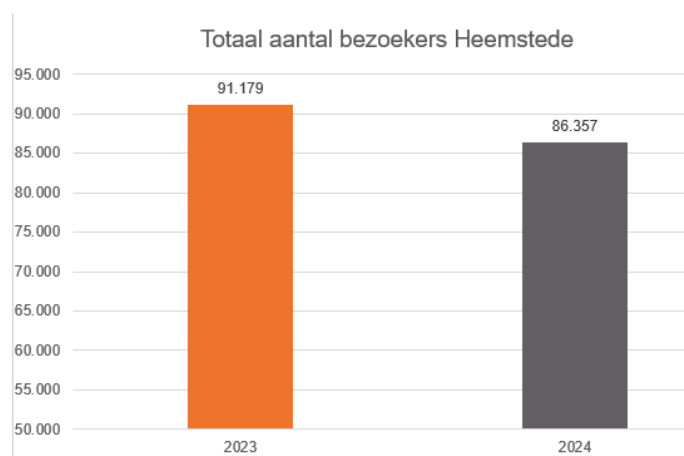
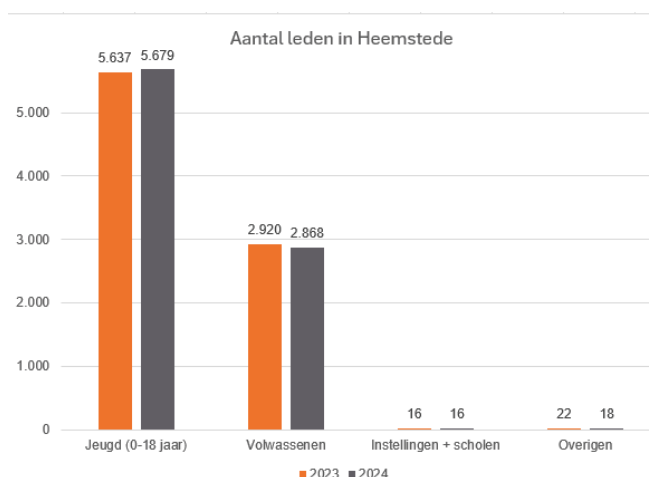

Algemeen

Bezoekers en leden

Met in totaal 8.581 leden bereikten we 31% van het totaal aantal inwoners van Heemstede (27.639). Naast leden weten ook ruim 86.000 bezoekers de Bibliotheek Heemstede goed te vinden. Het aantal leden is in 2024 stabiel gebleven ten opzichte van 2023.

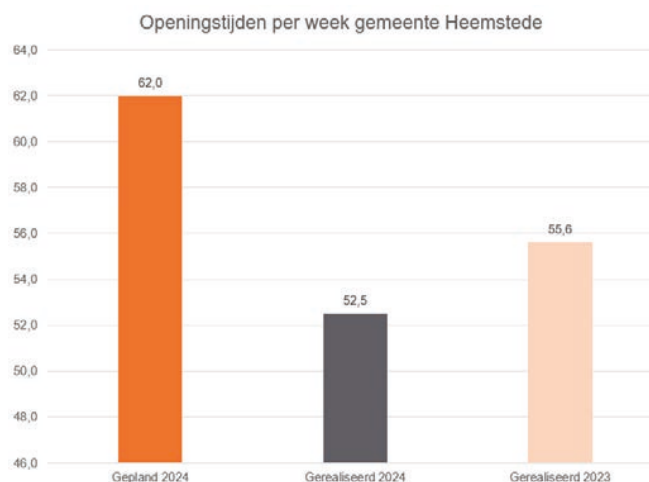
In de tabel hiernaast geven we de verdeling weer van het aantal leden in de verschillende leeftijdsgroepen en onderwijsinstanties.

“Gezellig om er binnen te komen, fijne mensen om je te helpen en lekker veel boeken.”

Openingsuren

In de gemeente Heemstede kunnen bezoekers gemiddeld zo'n 62 uur per week naar de Bibliotheek komen. Vanwege onder andere doordeweekse feestdagen en het zomerrooster liggen de gerealiseerde openingstijden altijd iets lager. In 2024 waren we in totaal 2.733 uur geopend. Het verschil in openingsuren ten opzichte van 2023 is te verklaren doordat een deel van de selfservice-uren afhankelijk is van de aanwezigheid van andere partners in Plein 1.

Collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze fysieke collectie in de Bibliotheek van de gemeente Heemstede is 132.008. Daarnaast zijn er 93 digitale materialen geleend en via de online Bibliotheek nog eens 21.075 e-books en luisterboeken. De omvang van de collectie is 27.639.

De omvang van onze collectie varieert ieder jaar. Er worden voortdurend nieuwe boeken aangeschaft, en om daarvoor ruimte te maken, schrijven we jaarlijks ook oudere titels af. Dit gebeurt niet altijd gelijktijdig: het hangt af van de beschikbaarheid van interessante nieuwe titels en de tijd om de collectie te actualiseren. Daardoor kunnen er per jaar verschillen in de aantallen ontstaan

Meest geleende volwassen boeken

- 1 De Camino, Anya Niewierrra
- 2 Luister, Sacha Bronwasser
- 3 Atlas: het verhaal van Pa Salt, Lucinda Riley
- 4 De onbedoelden, Cobi van Baars
- 5 Dat beloof ik, Roxane van Iperen

Meest geleende jeugd boeken

- 1 Moeders mooiste, Dav Pilkey
- 2 Misdaad en blaf, Dav Pilkey
- 3 De waanzinnige boomhut van 143 verdiepingen, Andy Griffiths
- 4 Spookweerwolven, Paul van Loon
- 5 De waanzinnige boomhut van 130 verdiepingen, Andy Griffiths

Iedereen kan meedoen

De drie thema's Geletterde samenleving, Participatie in de informatiesamenleving en een Leven Lang Ontwikkelen waren in 2024 goed terug te zien in ons aanbod. Onze vestiging in de gemeente Heemstede stond bol van activiteiten in het teken van ontwikkelen, inspireren en ontmoeten.

Geletterde samenleving – Leesplezier en leesbevordering

Samen met kinderopvang en onderwijs bevorderen we leesplezier en leesbevordering bij kinderen. We bieden activiteiten en boeken op school, in de Bibliotheek, thuis en online. Ook geletterdheid bij jongeren en volwassenen, waaronder nieuwkomers, krijgt onze volle aandacht. Hierdoor kan iedereen meedoen in de samenleving.

Samenwerkingen Kinderopvang

Educatieve abonnementen

In de gemeente Heemstede maken vier organisaties gebruik van educatieve abonnementen. Hiermee beschikken zij over in totaal twintig passen, die verspreid zijn over de kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuteropvang. Zo krijgen kinderen op jonge

leeftijd al toegang tot een rijke collectie boeken en materialen.

BoekStartdag

De BoekStartdag in Heemstede op zondag 2 juni trok 150 bezoekers. Zowel Nijntje als Siemon waren aanwezig voor voorleessessies. Naast het voorleesprogramma konden ouders terecht voor advies over voorleesboeken en -technieken. Kinderen lieten zich graag schminken, wat het evenement compleet maakte.

Teamtraining en boekenpakket

Vanuit het NPO-programma hebben we een teamtraining voor pedagogische medewerkers verzorgd.

Tevens ontvingen de VVE-kinderopvanglocaties in Heemstede in 2024 een boekenpakket. Ook hebben pedagogisch medewerkers bijbehorende inspiratiesessie bijgewoond.

Samenwerking met basisscholen

Vanuit het NPO-programma (waaraan we al sinds 2023 met zes Heemstedse basisscholen werken) hebben dit jaar twee scholen een prachtig boekenpakket ontvangen. De beide scholen reageerden heel enthousiast. Daarnaast is er op de basisscholen een teamtraining gegeven over leesbevordering, boeken in

BoekStartdag

de klas en de diensten van de Bibliotheek voor jeugd en onderwijs. Verder is er advies gegeven over bijvoorbeeld Leesplan en Schoolbibliotheek.

Educatieve abonnementen

Basisscholen met een educatief abonnement ontvangen daarnaast klassenpassen om boeken te lenen voor thematisch onderwijs. Daarnaast krijgen ze praktische lesbrieven en kunnen leerkrachten nascholing volgen over leesbevordering en leesonderwijs. In Heemstede maakten tien basisscholen gebruik van een educatief abonnement bij de Bibliotheek.

Adviesgesprekken met basisscholen

Alle scholen met een educatief abonnement kunnen een adviesgesprek vragen. We komen ten eerste langs om te adviseren op het gebied van de inrichting en collectie van de schoolbibliotheek. We trekken het bezoek breder door bovendien voor te lichten over effectief leesbeleid, werkvormen en rijke teksten. In Heemstede maakten in 2024 twee scholen gebruik van dit adviesgesprek.

Cursus Open Boek

We organiseerden een cursus van vijf woensdagmiddagen, welke werd ontwikkeld door Stichting Lezen en werd aangeboden door één van onze leesconsulenten. Tijdens deze training zijn leerkrachten opgeleid tot leescoördinator. In totaal namen dertien leerkrachten uit Zuid-Kennemerland deel om hun expertise in leesbevordering te vergroten.

Nascholing Open Boek

Voor opgeleide leescoördinatoren uit alle gemeenten bieden we de nascholing Open Boek. Tijdens deze bijeenkomst verdiepen zij zich in een specifiek

onderwerp binnen de leesbevordering. Bovendien ontmoeten zij collega's. Negentien leerkrachten uit Haarlem, Hillegom, Bloemendaal en Heemstede namen deel aan deze inspirerende netwerk- en scholingsmiddag.

Ouderbetrokkenheid

Op verzoek organiseren we op scholen een ouderavond over lezen. We vertellen ouders dan over het belang van een leesopvoeding thuis en hoe zij hun kind kunnen ondersteunen als het niet zo van lezen houdt. Hoe daag je je kind uit om eens wat anders te lezen? We vertellen bovendien welke online diensten ouders kunnen inzetten met het gratis bibliotheeklidmaatschap voor de jeugd.

Samenwerking met voortgezet onderwijs

In de gemeente Heemstede werken we samen met twee scholen uit het voortgezet onderwijs (vo). We hebben voornamelijk geïnvesteerd in klassenbezoeken aan onze vestiging. We hebben vier groepsbezoeken gehad. Dit om leerlingen te laten kennismaken met de Bibliotheek als plek om boeken te lezen, te kunnen leren of gewoon rustig te kunnen zijn. Ook de overstap van jeugdboeken naar 12+ boeken is voor leerlingen soms een grote stap.

Daarnaast werken we samen met één vo-school vanuit het NPO-programma. Met de HBM (voormalige Haemstede-Barger Mavo) hebben we vooral geïnvesteerd in de collectie en het saneren van de huidige boeken in de schoolbibliotheek. Bovendien is er een verdiepingstraining gegeven aan het docententeam en is op twee middagen een training Leesplezier in het vmbo gegeven door Passionata Bulkboek. Hierbij waren tevens docenten van de HBM aanwezig.

Participatie in de informatiesamenleving

Onze samenleving vraagt om taal- en digitale vaardigheden, toegang tot de juiste informatie en kritisch kunnen denken. Samen met onze partners helpen we jongeren en volwassenen hierbij op weg. Met de juiste vaardigheden, kennis en informatie kunnen zij hun eigen mening vormen en gaan we polarisatie tegen.

Geletterdheid volwassenen

Taalsoos

Tijdens de Taalsoos is iedereen welkom die wil oefenen met spreken in het Nederlands. Wekelijks komen deelnemers en taalvrijwilligers samen in een informele setting. In 2024 had de Taalsoos in Heemstede 357 deelnemers (niet uniek). Deze bijeenkomsten stimuleren taalvaardigheid en sociale verbinding.

Taalbrug

Aanvullend is de Taalbrug gestart met een wekelijkse bijeenkomst per juni. De reden hiervoor is dat er een wachtlijst van deelnemers was. Op deze manier hebben we meer mensen kunnen helpen. In totaal ontvingen wij 323 deelnemers.

Ontwikkeling en educatie -Volwassenen

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Tijdens de fullservice-uren kunnen bezoekers in al onze vestigingen terecht met vragen over de digitale overheid. Steeds vaker komen deze vragen terecht bij onze Digitaal Sterk! Centra en buurtplaatsen, waar we gerichte ondersteuning bieden.

Klik & Tik

Ook in 2024 was er weer veel animo voor de cursus Klik & Tik. In totaal zijn er bij de Bibliotheek Heemstede drie reeksen van zeven lessen gegeven voor in totaal 138 deelnemers.

Mediacafé

We organiseren maandelijks op donderdagmiddag het Mediacafé. Dit doen we in samenwerking met WIJ Heemstede. In 2024 hielpen we 108 bezoekers met vragen over tablets, laptops en smartphones.

Klik & Tik

Themasprekuren

Aanvullend vindt ook op donderdagmiddag maandelijks een themasprekuren plaats. Hierbij hebben we in totaal 21 bezoekers geïnformeerd over uiteenlopende onderwerpen. De thema's varieerden per maand en speelden in op actuele digitale vraagstukken. Denk hierbij aan het opslaan van vakantiefoto's, (zomer)lezen op een e-reader, AI en social media. Met deze initiatieven bieden we inwoners laagdrempelige ondersteuning bij digitale vaardigheden en mediawijsheid.

Ontwikkeling en educatie -Jeugd

In de Bibliotheek Heemstede organiseerden we in 2024 diverse activiteiten voor kinderen. Het doel was om hun digitale vaardigheden te ontwikkelen, mediawijsheid te bevorderen en hen op een speelse manier te laten kennismaken met technologie. Dit helpt hen beter voorbereid te zijn op de digitale samenleving.

Bee-bots, Blue-bots en de Glow bot (leeftijd 4 tot en met 8 jaar)

Kinderen leren spelenderwijs programmeren met Bee-Bots. We werken met leuke thema's zoals De ridder zonder billen en Hello Ruby. Voor jongere broertjes en zusjes is er een Glow Bot om mee te spelen. Tijdens deze activiteiten deden tien kinderen enthousiast mee en ontdekten ze de wereld van robots en coderen.

Dash bots & Ozobots (leeftijd 10 tot en met 12 jaar)

Dash robots zijn interactieve robots die kinderen met behulp van een speciale app kunnen programmeren. Ze reageren op stemmen, navigeren zelfstandig en kunnen zelfs dansen en zingen. Kinderen bouwden creatieve parcoursen met schilderstape, Kapla en speelgoed, waar Dash doorheen manoeuvreerde. De kleinere Ozobots volgen kleurcodes die de kinderen tekenen of plakken en werken ook samen met een app. Dit stimuleert concentratie en precisie. In totaal

organiseerden we drie activiteiten, waaraan dertig enthousiaste kinderen deelnamen en op een speelse manier leerden hoe te programmeren.

HackShield (leeftijd 10 tot en met 12 jaar)

Vijf kinderen gingen de strijd aan tegen desinformatie met HackShield, een Augmented Reality zoektocht in de Bibliotheek. Met een tablet spoorden ze QR-magneten op, onderzochten nepnieuws en vonden de echte feiten in boeken en kranten. Zo leerden ze spelenderwijs kritisch nadenken en desinformatie herkennen.

Micro:bits (leeftijd 8 tot en met 12 jaar)

In de Bibliotheek Heemstede leerden kinderen micro:bits programmeren om de code van hun schatkistje te kraken. Met nieuwsgierigheid en digitale vaardigheden ontdekten ze de verrassing binnenin.

Leven Lang Ontwikkelen

De Bibliotheek functioneert als centrale plek waar iedereen zich blijft ontwikkelen. Bezoekers komen voor cursussen, buurtinitiatieven en het opdoen van nieuwe vaardigheden. Kennis en informatie worden gedeeld in samenwerking met buurtbewoners en lokale verenigingen. Voor alle leeftijden en digitale vaardigheidsniveaus biedt de Bibliotheek ontwikkelingsmogelijkheden, zowel fysiek als online.

Verhalentafel

De verhalentafel is de plek voor verbinding en ontmoeting met (voormalige) bewoners van Heemstede. Aan tafel wordt aan de hand van foto's en verhalen herinneringen opgehaald over het Heemstede van vroeger. De verhalentafel is onder leiding van Sybil van Dam, ondersteund door verschillende sprekers die gebeurtenissen bespreken. Aan de twaalf edities in Heemstede deden in totaal 170 deelnemers mee.

Brussen

In de Bibliotheek Heemstede organiseerden we een reeks workshops speciaal voor brussen. Dit zijn broertjes en zusjes van zorgbehoevende kinderen. Deze jongeren groeien op in een bijzondere thuissituatie en kunnen vragen of zorgen hebben. Tijdens de workshops ontmoeten zij elkaar, maken plezier en leren een nieuwe vaardigheid. Per editie namen gemiddeld tien jongeren deel.

Stichting Aloha

Voor jongeren met een beperking zijn er in mei 2024 (in samenwerking met Stichting Aloha) twee vriendschapsavonden georganiseerd. Hier kwamen acht deelnemers op af. Zij speelden onder begeleiding van een vrijwilliger spelletjes en konden op die manier in contact komen met elkaar.

Verhalentafel

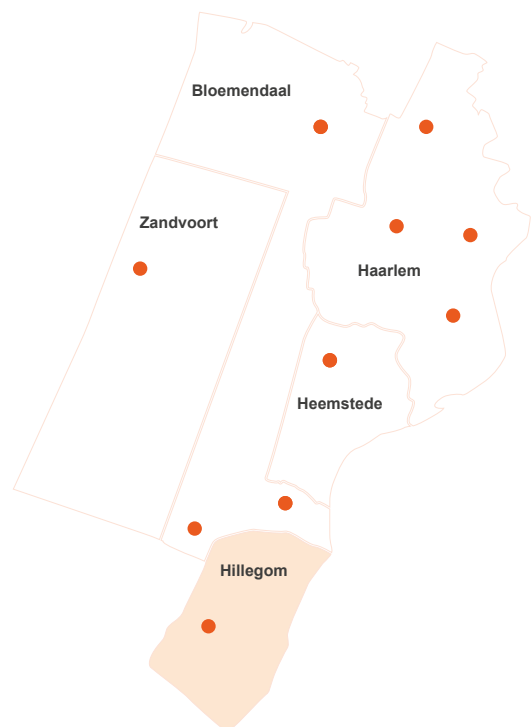

Hillegom

	Inwoners	22.822
	Leden	4.759
	<i>waarvan</i> jeugd (0-18 jaar)	3.120
	volwassenen	1.617
	instellingen en scholen	12
	overige	10
	Bezoekers	40.665
	Collectie	28.895
	Activiteiten	207

Totaal cijfers gemeente Hillegom

		Hillegom		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	3.120	3.056	2,1%
	Volwassenen	1.617	1.658	-2,5%
	Instellingen + scholen	12	11	9,1%
	Overigen	10	10	0,0%
	Totaal	4.759	4.735	0,5%
Aantal inwoners		22.822	22.453	
% inwoners lid		21%	21%	
Bezoekers		40.665	46.665	-12,9%
Omvang collectie		28.895	30.732	-6,0%
Uitleningen	Fysieke boeken	86.556	87.818	-1,4%
	Digitale materialen	390		
	E-boeken/luisterboeken	12.506		
	Totaal uitleningen			
Openingsuren per week		37	40	-7,3%
Openingsuren per jaar		1.927	2.068	-6,8%
Aantal activiteiten		207	110	88,2%

Algemeen

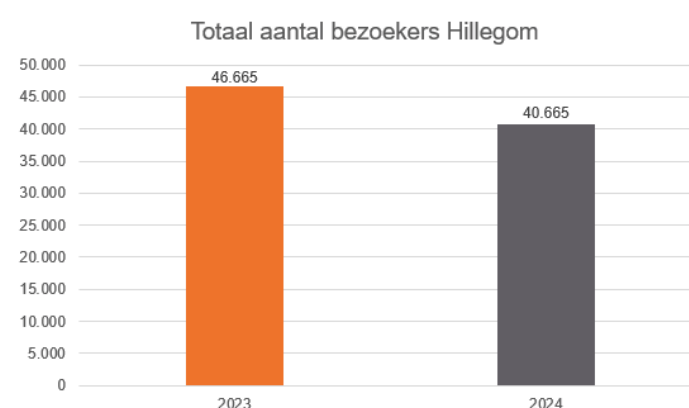
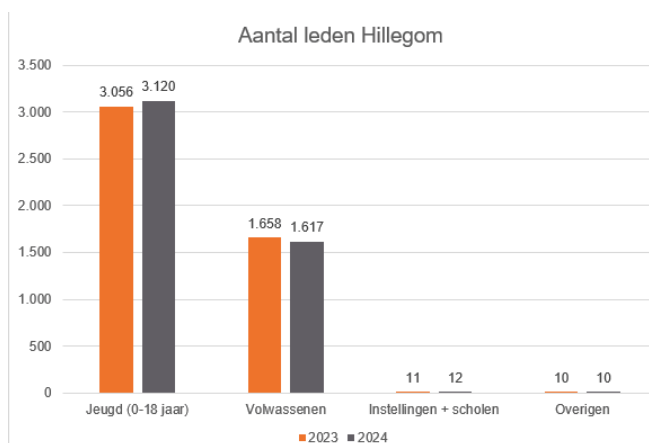
Bezoekers en leden

Met in totaal 4.759 leden bereikten we 20,8% van het totaal aantal inwoners van Hillegom (22.822).

Naast leden weten ook ruim 40.000 bezoekers onze vestiging in Hillegom goed te vinden. Het totale aantal leden is in 2024 licht gestegen ten opzichte van 2023.

In de tabel hiernaast geven we de verdeling weer van het aantal leden in de verschillende leeftijdsgroepen en onderwijsinstanties.

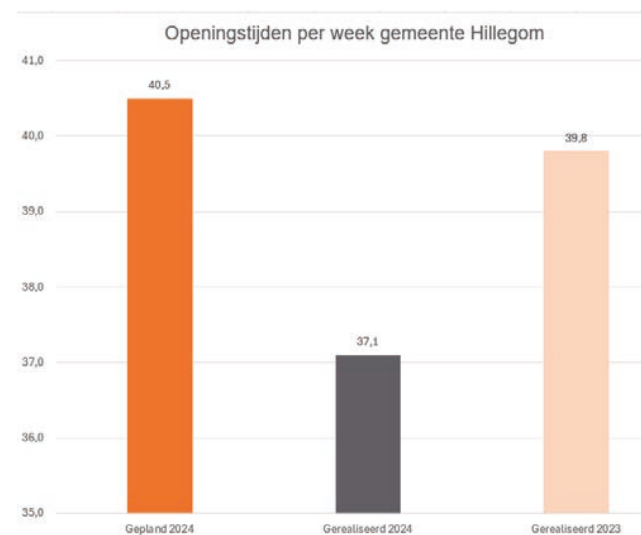
De tabel hiernaast geeft aan dat het aantal bezoekers in 2024 aan de Bibliotheek Hillegom 13% lager was dan een jaar eerder. Een belangrijke oorzaak hiervan is de tijdelijke sluiting van deze vestiging, die in het voorjaar twee weken dicht was voor een herinrichting van de collectie. Hoewel een deel van de bezoekers rondom deze periode alsnog kwam, bleef een ander deel weg. Ook vonden in deze weken geen activiteiten plaats, hetgeen invloed had op het totaal aantal bezoekers.

”Ruim assortiment, vriendelijk en behulpzame medewerkers. Goede en voldoende parkeergelegenheid.”

Openingsuren

In 2022 zijn de openingstijden in Hillegom uitgebreid met selfservice uren zonder extra subsidieaanvraag. Vóór de uitbreiding waren wij wekelijks 30 uur open. Momenteel werken we met een weekrooster waarin we gepland 40,5 uur open zijn. Vanwege feestdagen die in 2024 op werkdagen vielen en door de herinrichting van de collectie, zijn we dit jaar gemiddeld 36,9 uur per week open geweest.

Collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze fysieke collectie in de Bibliotheek Hillegom is 86.556. Daarnaast zijn er 390 digitale materialen geleend en via de online Bibliotheek nog eens 12.506 e-books en luisterboeken. De omvang van de collectie is 28.896.

De omvang van onze collectie varieert ieder jaar. Er worden voortdurend nieuwe boeken aangeschaft, en om daarvoor ruimte te maken, schrijven we jaarlijks ook oudere titels af. Dit gebeurt niet altijd gelijktijdig; het hangt af van de beschikbaarheid van interessante nieuwe titels en de tijd om de collectie te actualiseren. Daardoor kunnen er per jaar verschillen in de aantallen ontstaan.

Meest geleende volwassen boeken

- 1 De Camino, Anya Niewierra
- 2 De liefdesbrief, Lucinda Riley
- 3 Atlas: het verhaal van Pa Salt, Lucinda Riley
- 4 Na die nacht: haar leven zal nooit meer hetzelfde zijn..., Karin Slaughter
- 5 Luister, Sacha Bronwasser

Meest geleende jeugd boeken

- 1 Dog Man ziet ze zwemmen, Dav Pilkey
- 2 Misdaad en blaf, Dav Pilkey
- 3 MaanMysterie, Paul van Loon
- 4 De waanzinnige boomhut van 91 verdiepingen, Andy Griffiths
- 5 De woef van de wildernis, Dav Pilkey

Verbouwing - en vernieuwingstrajecten

De Bibliotheek heeft de inspanningen om te verhuizen naar het centrum van Hillegom gestaakt nadat de onderhandelingen tussen gemeente en Dunantstaete Properties over de Centrumontwikkeling zijn beëindigd. De gemeente gaat opnieuw haar visie voor het centrum bepalen. De intentie is nog steeds dat de Bibliotheek onderdeel zal uitmaken van deze ontwikkeling.

Samenwerking Kinderopvang

Educatieve abonnementen

In de gemeente Hillegom maken twee organisaties gebruik van educatieve abonnementen. Hiermee beschikken zij over in totaal 23 passen, verspreid over de kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuteropvang. Zo krijgen kinderen op jonge leeftijd al toegang tot een rijke collectie boeken en materialen.

Iedereen kan meedoen

De drie thema's Geletterde samenleving, Participatie in de informatiesamenleving en een Leven Lang Ontwikkelen waren in 2024 goed terug te zien in ons aanbod. Onze vestiging in Hillegom stond bol van activiteiten in het teken van ontwikkelen, inspireren en ontmoeten.

Geletterde samenleving – Leesplezier en leesbevordering

Samen met kinderopvang en het onderwijs bevorderen we leesplezier en leesbevordering bij kinderen. We bieden activiteiten en boeken op school, in de Bibliotheek, thuis en online. Ook geletterdheid bij jongeren en volwassenen, waaronder nieuwkomers, krijgt onze volle aandacht. Hierdoor kan iedereen meedoen in de samenleving.

Samenwerking met basisscholen

De Bibliotheek op school

In de gemeente Hillegom biedt de Bibliotheek Zuid-Kennemerland op zes basisscholen (met een bereik van 1.595 leerlingen) het landelijk programma De Bibliotheek op school aan. Hiermee slaan de gemeente, de Bibliotheek en het onderwijs de handen ineen en is er meer aandacht voor leesplezier en leesvaardigheid op school. Zo zorgt de Bibliotheek onder andere voor een actuele en gevarieerde collectie.

We werken actief aan de professionalisering van het leerkrachtenteam op het gebied van leesbevordering. De leesconsulenten geven trainingen tijdens studiedagen. Bovendien evalueren ze de leescultuur op school door middel van de Monitor. Op basis van de uitkomsten worden nieuwe doelen gesteld om het leesplezier en de leeropbrengsten te vergroten.

	Aantal leerlingen	Aantal team-trainingen
De Fontein	169	0
De Giraf	389	3
Vossepark	239	0
Dalton	186	0
De Toermalijn	200	0
Johannesschool	412	1

Tabel. De Bibliotheek op school Hillegom

Cursus Open Boek

De Bibliotheek organiseerde een cursus van vijf woensdagmiddagen. De cursus is ontwikkeld door Stichting Lezen en is aangeboden door één van onze leesconsulenten. Tijdens deze training zijn leerkrachten opgeleid tot leescoördinator. In totaal namen dertien leerkrachten, waaronder ook docenten uit Hillegom, deel om hun expertise in leesbevordering te vergroten.

Nascholing Open Boek

Voor opgeleide leescoördinatoren uit alle gemeenten van ons werkgebied bieden we de nascholing Open Boek. Tijdens deze bijeenkomst verdiepen zij zich in een specifiek onderwerp binnen leesbevordering en ontmoeten zij collega's. Negentien leerkrachten uit Haarlem, Hillegom, Bloemendaal en Heemstede namen deel aan deze inspirerende netwerk- en scholingsmiddag.

Samenwerking met voortgezet onderwijs

In de gemeente Hillegom werken we samen met het Fioretti College aan het meerjarige effectieve programma De Bibliotheek op school. We ontvingen acht groepen voor een bibliotheekbezoek. Leerlingen maakten kennis met de Bibliotheek als plek om te lezen, studeren en ontspannen. Ook begeleidden we hen bij de overstap van jeugd- naar 12+ boeken, een stap die voor veel leerlingen groot kan zijn.

Enkele docenten hebben deelgenomen aan 3 trainingen:

- Leesplezier in het vmbo: Gegeven door Passionata Bulkboek.
- Training informatievaardigheden: Deze workshop is bedoeld om de kennis van docenten over het herkennen van fake news te vergroten, zodat zij dit kunnen overbrengen op de leerlingen en hen kunnen helpen om digitaal weerbaar te zijn.
- Training Lezen en hoe! is bedoeld om docenten te laten kennismaken met nieuwe schrijvers en boeken en om werkvormen te zien en te oefenen. Bovendien kunnen ze met elkaar te praten over boeken, zodat zij dit zelf kunnen toepassen op school met de leerlingen.

Participatie in de informatiesamenleving

Onze samenleving vraagt om taal- en digitale vaardigheden, toegang tot de juiste informatie en kritisch kunnen denken. Samen met onze partners helpen we jongeren en volwassenen hierbij op weg. Met de juiste vaardigheden, kennis en informatie kunnen zij hun eigen mening vormen en gaan we polarisatie tegen.

Geletterdheid volwassenen

Taalcafé en Taalspreekuur

Tijdens het Taalcafé in Hillegom (dat wordt uitgevoerd door de Bibliotheek Bollenstreek) helpen vrijwilligers bezoekers bij het leren van de Nederlandse taal. Deze activiteit is ook dit jaar weer als heel goed ervaren. Wekelijks zijn er circa 25 deelnemers aanwezig. Daarnaast is er elke dinsdag een Taalspreekuur waar mensen terecht kunnen met hun vragen over de mogelijkheden om de taal te leren.

Ontwikkeling en educatie -Volwassenen

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Tijdens de full-service uren kunnen bezoekers in al onze vestigingen terecht met vragen over de digitale overheid. Steeds vaker komen deze vragen terecht bij onze Digitaal Sterk! Centra en buurtplaatsen, waar gerichte ondersteuning is geboden.

Klik & Tik

In de Bibliotheek Hillegom is in 2024 één reeks van zeven lessen gegeven van Klik & Tik. Deze cursus leert deelnemers digitale vaardigheden vanaf De basis tot aan Veilig Online. In totaal namen vier bezoekers deel aan de training.

Papierwinkel

In Hillegom vindt iedere dinsdagmiddag de Papierwinkel plaats. In 2024 hebben wij hier 107 bezoekers mogen ontvangen met vragen over hun administratie, regelingen, het invullen van formulieren of het lezen van ingewikkelde brieven.

Digitaal Sterk!

In september zijn wij gestart met het Digitaal Sterk! Centrum in Hillegom. Inmiddels hebben wij twintig bezoekers kunnen helpen met digitale vragen.

Ontwikkeling en educatie – Jeugd

In de Bibliotheek Hillegom organiseerden we in 2024 diverse activiteiten voor kinderen om hun digitale vaardigheden te ontwikkelen, mediawijsheid te bevorderen en hen op een speelse manier te laten kennismaken met technologie. Dit helpt hen beter voorbereid te zijn op de digitale samenleving.

Bee-bots, Blue-bots en de Glow bot (leeftijd 4 tot en met 8 jaar)

Kinderen leren spelenderwijs programmeren met Bee-Bots. We werken met leuke thema's zoals De ridder zonder billen en Hello Ruby. Voor jongere broertjes en zusjes is er een Glow Bot om mee te spelen. Tijdens twee activiteiten deden 33 kinderen enthousiast mee en ontdekten ze de wereld van robots en coderen.

Dash bots & Ozobots (leeftijd 10 tot en met 12 jaar)

Dash robots zijn interactieve robots die kinderen met behulp van een speciale app kunnen programmeren. De robots reageren op stemmen, navigeren zelfstandig en kunnen zelfs dansen en zingen. Kinderen bouwden creatieve parcoursen met schilderstape, Kapla en speelgoed, waar Dash doorheen manoeuvreerde. De kleinere Ozobots volgen kleurcodes die de kinderen tekenen of plakken en werken ook via een app. Dit stimuleert concentratie en precisie. In totaal organiseerden we drie activiteiten, waaraan 25 enthousiaste kinderen deelnamen en op een speelse manier leerden om te programmeren.

Minecraft challenges (leeftijd 9 tot en met 12 jaar)

Tijdens onze Minecraft-challenges dagen we kinderen uit om het grootste, gekste of leukste gebouw te creëren. Hun ruimtelijk inzicht en bouw talent blijven ons verrassen. We hebben deze activiteit één keer in Hillegom georganiseerd, waarbij tien kinderen vol enthousiasme deelnamen.

Minecraft

Robotwise lab (leeftijd 8 tot en met 12 jaar)

In een reeks van vier woensdagen leerden kinderen in de Bibliotheek Hillegom hoe ze robots kunnen programmeren. Deze workshop van RobotWise is mede mogelijk gemaakt door Rabobank en Fonds1818. De Bibliotheek erkent dat opgroeien in een digitale wereld een andere aanpak vraagt. Daarom werken we samen met RobotWise, een organisatie die onderwijs en bedrijfsleven leert programmeren. RobotWise ontwikkelde een lessenserie waarin kinderen robots via een iPad opdrachten geven. Denk aan het afleggen van een parcours of het maken van een tekening. Dit stimuleert logisch denken, samenwerken en probleemoplossend vermogen. Kinderen ontdekken zo spelenderwijs hoe programmeren werkt. Een robot doet niet altijd meteen wat je wilt, waardoor ze leren in kleine stappen te denken en samen oplossingen te bedenken. Het proces hierbij is belangrijker dan het resultaat en vergroot het zelfvertrouwen van de kinderen.

Leven Lang Ontwikkelen

De Bibliotheek functioneert als centrale plek waar iedereen zich blijft ontwikkelen. Bezoekers komen voor cursussen, buurtinitiatieven en het opdoen van nieuwe vaardigheden. Kennis en informatie delen we in samenwerking met buurtbewoners en lokale verenigingen. Voor alle leeftijden en digitale vaardigheidsniveaus biedt de Bibliotheek ontwikkelingsmogelijkheden, zowel fysiek als online.

Expositie

In samenwerking met Alida van Leeuwen van het kunstenaarscollectief KuCo zijn er in de Bibliotheek Hillegom wisselende kunsttentoonstellingen gehouden. Daardoor komt het publiek laagdrempelig in contact met kunst.

Peuter- en kleutermarkt

Tijdens de Nationale Voorleesdagen trok de Peuter- en kleutermarkt maar liefst tweehonderd bezoekers naar de Bibliotheek in Hillegom. Op deze markt komen ouders in contact met verschillende organisaties die aanbod voor de allerkleinsten hebben. Voor de organisaties is het tevens een ideaal moment om hun onderlinge netwerk te verbeteren.

Dementheek

In het kader van Wereld Alzheimerdag opende de Bibliotheek Hillegom op 13 september 2024 een speciale Dementheek met materialen over dementie. Dit initiatief ontplooiën we samen met de Werkgroep Dementievriendelijk Hillegom. Burgemeester Van Erk verrichtte de opening, gevolgd door een lezing van Sybren Kalkman over zijn boek Voor altijd mijn liefje. Hierin vertelt de schrijver over zijn vrouw met vasculaire dementie. Daarnaast organiseert de Bibliotheek elke eerste vrijdag van de maand een activiteit rondom het thema dementie. Door de vergrijzing neemt het aantal mensen met dementie in Nederland toe. In Hillegom zijn dat momenteel vierhonderd mensen, een aantal dat naar verwachting zal verdubbelen.

Hillegomse Muziekschool

Tijdens de Kinderboekenweek bood de Bibliotheek Hillegom een podium aan de Hillegomse Muziekschool. Onder het thema Lekker eigenwijs lieten jonge muzikanten de Bibliotheek swingen. Het muzikale repertoire varieerde van Annie M.G. Schmidt tot klassiek. Voor sommige kinderen was het hun allereerste optreden, wat het extra spannend én bijzonder maakte. Een muzikaal hoogtepunt passend bij de Kinderboekenweek.

Hillegomse Muziekschool

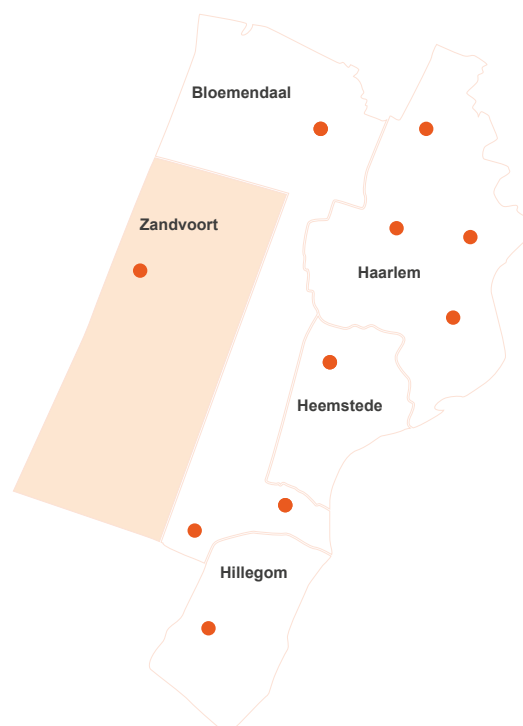

Zandvoort

	Inwoners	17.473
	Leden	3.594
	waarvan jeugd (0-18 jaar)	2.408
	volwassenen	1.155
	instellingen en scholen	8
	overige	23
	Bezoekers	39.205
	Collectie	19.329
	Activiteiten	245

Totaal cijfers gemeente Zandvoort

		Zandvoort		
		2024	2023	%
Leden	Jeugd (0-18)	2.408	2.408	0,0%
	Volwassenen	1.155	1.135	1,8%
	Instellingen + scholen	8	8	0,0%
	Overigen	23	23	0,0%
	Totaal	3.594	3.574	0,6%
Aantal inwoners		17.473	17.542	
% inwoners lid		20%	20%	
Bezoekers		39.205	40.993	-4,4%
Omvang collectie		19.329	19.151	0,9%
Uitleningen	Fysieke boeken	43.253	48.238	-10,3%
	Digitale materialen	294		
	E-boeken/luisterboeken	5.955		
	Totaal uitleningen	49.502		
Openingsuren per week		32	35	-8,9%
Openingsuren per jaar		1.659	1.840	-9,9%
Aantal activiteiten		245	163	50,3%

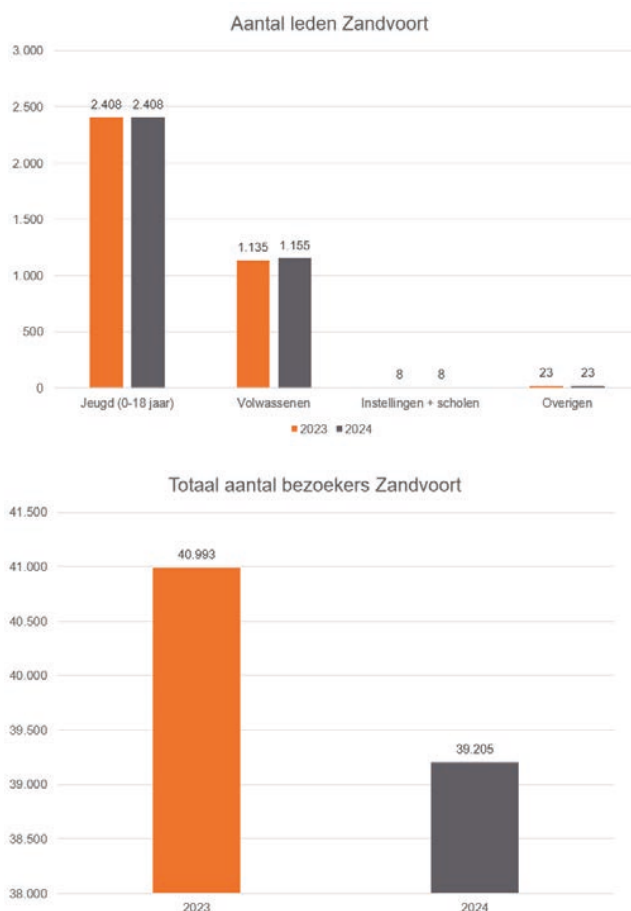
Algemeen

Bezoekers en leden

Met in totaal 3.594 leden bereikten we 20,6% van het totaal aantal inwoners van Zandvoort (17.469). Naast leden weten ook een kleine 40.000 bezoekers de vestiging in Zandvoort goed te vinden. Het aantal leden is in 2024 (met een kleine groei van twintig leden) stabiel gebleven ten opzichte van 2023.

In de tabel hiernaast geven we de verdeling weer van het aantal leden in de verschillende leeftijdsgroepen en onderwijsinstanties.

Het aantal bezoekers is relatief stabiel. De lichte schommeling ten opzichte van 2023 valt binnen de reguliere bandbreedte.

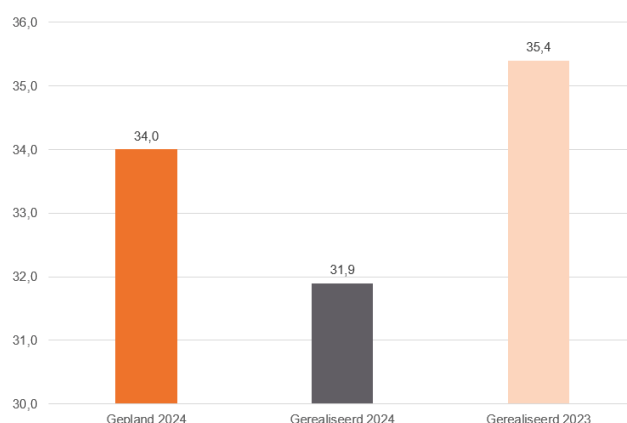

“Het is een mooi ingerichte bibliotheek met een fijne en rustige sfeer. De medewerkers zijn zeer deskundig, vriendelijk en behulpzaam.”

Openingsuren

In de gemeente Zandvoort kunnen bezoekers gemiddeld zo'n 34 uur per week naar de Bibliotheek komen. Door onder meer feestdagen en het zomerrooster liggen de gerealiseerde openingstijden altijd iets lager. Dit jaar waren we in totaal 1.659 uur geopend. Dit is lager dan het jaar ervoor, aangezien er in de zomer van 2023 een verandering is doorgevoerd in de openingstijden die meer zichtbaar is in 2024.

Openingstijden per week gemeente Zandvoort

Collectie

Het totaal aantal uitleningen van onze fysieke collectie in de Bibliotheek Zandvoort is 43.253. Daarnaast zijn er 294 digitale materialen geleend en via de online Bibliotheek nog eens 5.955 e-books en luisterboeken. De omvang van de collectie is 19.333.

De omvang van onze collectie varieert ieder jaar. Er worden voortdurend nieuwe boeken aangeschaft, en om daarvoor ruimte te maken, schrijven we jaarlijks ook oudere titels af. Dit gebeurt niet altijd gelijktijdig: het hangt af van de beschikbaarheid van interessante nieuwe titels en de tijd om de collectie te actualiseren. Daardoor kunnen er per jaar verschillen in de aantallen ontstaan.

Meest geleende volwassen boeken

- 1 De geheimen van de kostschool, Lucinda Riley
- 2 De nazaten: thriller, Saskia Noort
- 3 De liefdesbrief, Lucinda Riley
- 4 Luister, Sacha Bronwasser
- 5 Stille angst: drie mensen kunnen een geheim bewaren als twee van hen dood zijn, Robert Bryndza

Meest geleende jeugd boeken

- 1 De woef van de wildernis, Dav Pilkey
- 2 Misdaad en blaf, Dav Pilkey
- 3 Moeders mooiste, Dav Pilkey
- 4 Per ongeluk expres, Dav Pilkey
- 5 Dog Man ziet ze zwemmen, Dav Pilkey

Iedereen kan meedoen

De drie thema's **Geletterde samenleving**, **Participatie in de informatiesamenleving** en een **Leven Lang Ontwikkelen** waren in 2024 goed terug te zien in ons aanbod. Onze vestiging in Zandvoort stond bol van activiteiten in het teken van ontwikkelen, inspireren en ontmoeten.

Geletterde samenleving – Leesplezier en leesbevordering

Samen met kinderopvang en onderwijs bevorderen we leesplezier en leesbevordering bij kinderen. We bieden activiteiten en boeken op school, in de Bibliotheek, thuis en online. Ook geletterdheid bij jongeren en volwassenen, waaronder nieuwkomers, krijgt onze volle aandacht. Daardoor kan iedereen meedoen in de samenleving.

VoorleesExpress

Dit jaar zijn zes gezinnen gestart met een voorleestraject via de VoorleesExpress in Zandvoort. Hiermee hebben we acht kinderen bereikt. Gezinnen zijn aangemeld via de kinderopvang, het consultatiebureau of via basisscholen. De coördinator VoorleesExpress onderhoudt deze contacten en traint de voorlezers.

Een vrijwilliger bezoekt elk gezin twintig keer. Hij of zij leest niet alleen voor, maar zingt liedjes, voert gesprekjes en speelt taalspelletjes. Zo krijgen ouders handvatten om thuis een taalrijke omgeving te creëren en het leesplezier van hun kinderen te vergroten.

Samenwerkingen Kinderopvang

Educatieve abonnementen

In de gemeente Zandvoort maken twee organisaties gebruik van educatieve abonnementen. Hiermee beschikken zij over in totaal negentien passen, verspreid over de kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuteropvang. Zo krijgen kinderen op jonge leeftijd al toegang tot een rijke collectie boeken en materialen.

In 2024 hebben de VVE kinderopvanglocaties in Zandvoort vanuit de NPO-subsidie een boekenpakket ontvangen. Bovendien hebben pedagogische medewerkers twee bijbehorende inspiratiesessies bijgewoond.

BoekStartdag

Woensdag 5 juni vierde de Bibliotheek Zandvoort BoekStartdag. Vijftig bezoekers kwamen hierop af. Nijntje en Siemon verzorgden voorleessessies voor de jonge bezoekers. Medewerkers gaven ouders advies over geschikte voorleesboeken. De schminkactiviteit was een succes en droeg bij aan deze geslaagde middag.

Samenwerking met basisscholen

De Bibliotheek op school

In de gemeente Zandvoort biedt de Bibliotheek op vijf basisscholen het landelijke programma De Bibliotheek op school aan. Hiermee slaan de gemeente, de Bibliotheek en het onderwijs de handen ineen en is er meer aandacht voor leesplezier en leesvaardigheid op school. Zo zorgt de Bibliotheek onder andere voor een actuele en gevarieerde collectie.

We werken bovendien actief aan professionalisering van het leerkrachtenteam op het gebied van leesbevordering. De leesconsulenten geven trainingen tijdens studiedagen en evalueren de leescultuur op school door middel van de Monitor. Op basis van de uitkomsten stellen we nieuwe doelen om het leesplezier en de leeropbrengsten te vergroten.

	Aantal leerlingen	Aantal team-trainingen
Mariaschool	100	1
Hannie Schaft	203	0
Zeevonk	219	1
De School	102	1
Oranje Nassau School	350	1

Tabel. De Bibliotheek op school Zandvoort

Samenwerking voortgezet onderwijs

In de gemeente Zandvoort werken we samen met één school uit het voortgezet onderwijs (vo). Dit doen we vanuit het NPO-programma dat in 2023 begon en medio 2025 eindigt. Met het Wim Gertenbach College hebben we vooral geïnvesteerd in de collectie en het saneren van de huidige boeken in de schoolbibliotheek.

Ook is er een verdiepingstraining aan het docententeam gegeven en hebben we twee groepsbezoeken gehad. Dit laatste initiatief is om leerlingen te laten kennismaken met de Bibliotheek als plek om boeken te lezen, te kunnen leren of gewoon rustig te kunnen zijn. Ook de overstap van jeugd- naar 12+ boeken is voor leerlingen soms een grote stap.

Tevens is op twee middagen door Passionata Bulkboek de training Leesplezier in het vmbo gegeven. Hierbij waren ook docenten van het Wim Gertenbach College aanwezig.

Participatie in de informatiesamenleving

Onze samenleving vraagt om taal- en digitale vaardigheden, toegang tot de juiste informatie en kritisch kunnen denken. Samen met onze partners helpen we jongeren en volwassenen hierbij op weg. Met de juiste vaardigheden, kennis en informatie kunnen zij hun eigen mening vormen en gaan we polarisatie tegen.

Geletterdheid volwassenen

Nederlandse lessen

Van mei tot en met juli 2024 is in Zandvoort wekelijks Nederlandse les aangeboden voor Oekraïners. In totaal namen naar schatting 78 deelnemers deel aan deze lessen. Ze konden hierbij hun taalvaardigheid ontwikkelen in een ondersteunende omgeving.

Taalsoos

Tijdens de Taalsoos in de Bibliotheek Zandvoort is iedereen welkom die wil oefenen met spreken in het Nederlands. Wekelijks komen deelnemers en taalvrijwilligers samen in een informele setting. Dit jaar had de Taalsoos 254 deelnemers (niet uniek). Deze bijeenkomsten stimuleren taalvaardigheid en sociale verbinding.

Taal in Beweging

Taal in Beweging

Taal in Beweging bestond uit zes succesvolle taalwandelingen in Zandvoort. Tijdens dit nieuwe project zijn taalvaardigheid, beweging en kennismaking met de omgeving gecombineerd. Het is speciaal georganiseerd voor mensen die Nederlands leren. In totaal namen dertig mensen deel aan deze wandelingen.

Ontwikkeling en educatie – Volwassenen

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Tijdens de full-service uren kunnen bezoekers in al onze vestigingen terecht met vragen over de digitale overheid. Steeds vaker komen deze vragen terecht bij onze Digitaal Sterk! Centra en buurtplaatsen, waar men gerichte ondersteuning biedt.

Taal in Beweging zorgt voor taalontwikkeling en inclusie

Het nieuwe initiatief Taal in Beweging was in 2024 een groot succes. Zo kwamen taalleerders uit Zandvoort letterlijk in beweging. 'Deelnemers gingen tijdens zes wandelingen met elkaar in gesprek, waardoor ze nieuwe Nederlandse woorden leerden', vertelt programmamaker Taal Roos Stegeman. 'Ze maakten bovendien kennis met andere taalleerders én de belangrijke plekken van hun woonplaats. Daardoor kennen ze hun eigen omgeving nu beter.'

'Elke wandeling had een andere route en een eigen thema', legt Roos uit. 'Zo is tijdens de historie-van-Zandvoort-wandeling het Zandvoorts museum bezocht. Maar ook de betekenis van het dorpswapen met de haringen en de oude vissershuisjes stonden op het programma.'

Deelnemers komen vaker hun huis uit

Het initiatief draagt duidelijk bij aan inclusie. 'Zo zijn de deelnemers veel meer onderdeel van hun eigen woonomgeving geworden', zegt Roos. 'Voor sommige taalleerders was het niet vanzelfsprekend om buiten hun vertrouwde omgeving te komen. Omdat ze nu beter Nederlands spreken én hun eigen buurt beter kennen, zie je ze actiever worden en opfleuren.'

Klik & Tik

Dit jaar hebben we 124 deelnemers kunnen helpen tijdens de Klik & Tik-cursussen. In zeven lessen is de deelnemers geleerd te werken met computers en het internet.

Digitaal Sterk!

In het Digitaal Sterk! Centrum in Zandvoort kunnen bezoekers wekelijks terecht met vragen over digitale zaken. In 2024 hebben we in totaal 155 bezoekers mogen ontvangen.

In Zandvoort zijn we ook op een nieuwe locatie gestart, namelijk in Pluspunt. We zijn hier gestart als pop-up Digitaal Sterk! Centrum. De bijeenkomsten zijn erg goed bezocht.

"Voor sommige taalleerders was het niet vanzelfsprekend om buiten hun vertrouwde omgeving te komen. Omdat ze nu beter Nederlands spreken én hun eigen buurt beter kennen, zie je ze actiever worden en opfleuren."

Roos Stegeman

Deelnemster Ghada AboDel noemt Taal in Beweging 'een geweldige ervaring': 'Ik heb niet alleen gebruiken, tradities, geschiedenis en cultuur van Zandvoort leren kennen, maar ook via eenvoudige spelletjes en andere manieren, nieuwe woorden geleerd. Ik ben heel blij dat ik heb meegedaan!'

Samen sterk

Hartverwarmend is de ondersteuning van de plaatselijke middenstand. 'Zo stelde Albert Heijn elke wandeling fruit beschikbaar. En na afloop dronken alle deelnemers een kopje koffie bij Café Rabbel', zo besluit Roos, die verheugd is dat Taal in Beweging zal worden uitgebreid. 'Want in 2025 rollen we dit initiatief uit naar de bibliotheek in Haarlem Oost.' Taal in Beweging is een initiatief van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland en Sportservice Zandvoort. De gemeenten Haarlem en Zandvoort waren zo enthousiast, dat zij zijn aangehaakt als subsidieverstrekker.

Themasprekken

In Zandvoort organiseerden we twee themasprekken gericht op praktische digitale vaardigheden. Onderwerpen waren onder andere belastingaangifte, toeslagen, veilig online, back-ups maken, online kieswijzers en het vergelijken van zorgverzekeringen. Zo boden we bezoekers ondersteuning bij actuele digitale vragen.

Ontwikkeling en educatie – Jeugd

In de Bibliotheek Zandvoort organiseerden we diverse activiteiten voor kinderen om hun digitale vaardigheden te ontwikkelen, mediawijsheid te bevorderen en hen op een speelse manier te laten kennismaken met technologie. Dit helpt hen beter voorbereid te zijn op de digitale samenleving.

Bee-bots, Blue-bots en de Glow bot (leeftijd 4 tot en met 8 jaar)

Kinderen leren spelenderwijs programmeren met Bee-Bots. We werken met leuke thema's zoals De ridder zonder billen en Hello Ruby. Voor jongere broertjes en zusjes is er een Glow Bot om mee te spelen. Tijdens twee activiteiten hebben 24 kinderen enthousiast meegedaan. Zo ontdekten ze de wereld van robots en coderen.

Leven Lang Ontwikkelen

De Bibliotheek functioneert als centrale plek waar iedereen zich blijft ontwikkelen. Bezoekers komen voor cursussen, buurtinitiatieven en het opdoen van nieuwe vaardigheden. We delen kennis en informatie in samenwerking met buurtbewoners en lokale verenigingen. Voor alle leeftijden en digitale vaardigheidsniveaus biedt de Bibliotheek ontwikkelingsmogelijkheden, zowel fysiek als online.

Zandvoort Art

In 2024 deed de Bibliotheek Zandvoort voor het eerst mee als locatie op de kunstroute van Zandvoort Art. Udo Geisler toonde zijn fotografisch werk waarin de schoonheid en weerbaarheid van de natuur – ondanks menselijke obstakels – zijn weg vindt.

Expositie

In het najaar was er een expositie van het reliëfcoon van kunstenaar Thom Breukel. Het werk paste – met een afbeelding van de drie kinderen uit een verhaal van de heilige Nicolaas – helemaal in de sinterklaasperiode.

Cultuurcafé

De Bibliotheek organiseert samen met het Zandvoorts Museum het CultuurCafé. Dit vindt elke twee maanden plaats als onderdeel van de Cultuurnota Zandvoort. Vanaf 2025 zal Stichting Beleef Zandvoort hierin een belangrijke rol vervullen.

Jonge mantelzorgers

In samenwerking met Pluspunt en Tandem zijn er vier bijeenkomsten georganiseerd voor jonge mantelzorgers (12 tot en met 16 jaar). Gemiddeld komen daar veertien deelnemers op af. Alle kinderen verdienen het om onbezorgd op te groeien, ongeacht de thuissituatie. Tijdens de bijeenkomsten vinden jonge mantelzorgers een plek waar zij kunnen ontspannen. Ze kunnen tevens lotgenoten ontmoeten en eventueel passende ondersteuning krijgen.

Open Mic-avonden met New Wave

In 2024 is de eerste editie van een reeks Open Mic-avonden georganiseerd. Dit initiatief is in samenwerking met muziekschool New Wave. Muzikale talenten kunnen elke twee maanden werk laten horen aan elkaar en geïnteresseerden. Met achttien bezoekers was de eerste editie geslaagd. Er volgen er in 2025 nog meer.

BOOI
TOMMY WIERINGA

Heel
Nederland
Leest

3 Organisatie

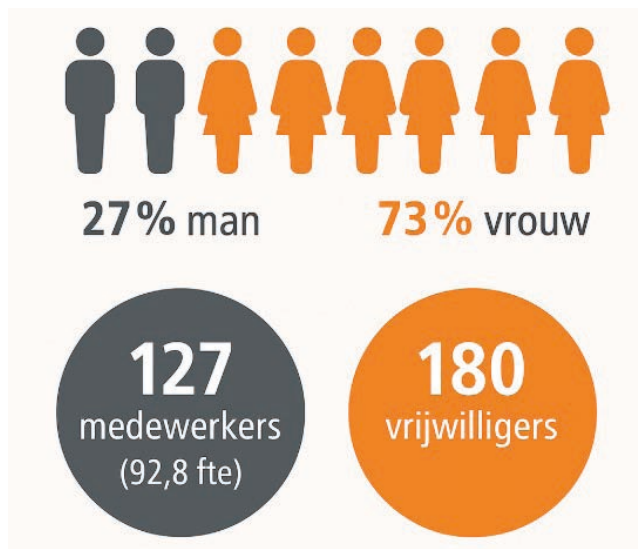
Personeelsbeleid

Stijging in personeel en vrijwilligers

Eind 2024 had de Bibliotheek Zuid-Kennemerland in totaal 127 betaalde medewerkers (92,8 fte) en zo'n 180 vrijwilligers in dienst. Van de betaalde medewerkers was 27% man en 73% vrouw. Ten opzichte van januari 2024 zijn we met zeven medewerkers en tien vrijwilligers gegroeid. Tijdens de zeer druk bezochte Triceratops-tentoonstelling in onze vestiging in Haarlem Centrum hebben we zelfs even ruim tweehonderd vrijwilligers in dienst gehad.

De stijging in het totale aantal medewerkers komt met name door het aanvullen van het personeelsbestand in de publieksdienstverlening. Eind 2024 was de formatie van medewerkers dienstverlening en ondersteuning nog niet op orde. Het was echter al wél een stuk makkelijker om de roosters rond te krijgen. Bij de vrijwilligers komt de stijging onder andere voort uit het opstarten van de VoorleesExpress en een Digi/Taal-groep in Zandvoort.

De gemiddelde leeftijd van onze betaalde collega's is 40 jaar. Als je naar ons hele personeelsbestand kijkt, zijn alle leeftijdscategorieën tussen de 30 en 65 jaar goed vertegenwoordigd. Daarnaast hebben we een kleinere groep twintigers in dienst.

In- en uitstroom

In 2024 was de instroom van personeel 5,25% en de uitstroom 4,25%. Wij zijn er trots op dat we in deze krappe arbeidsmarkt onze collega's kunnen blijven binden aan onze organisatie. Bij het uitzetten van vacatures merken wij dat we over het algemeen veel respons krijgen. Sollicitanten zien ons vaak als een aantrekkelijke werkgever. Dit vanwege de maatschappelijke rol die wij in de samenleving spelen.

Personeelsbeleid

In 2024 hebben we het vrijwilligersbeleid geformaliseerd. Ook is het scholingsbeleid aangepast om het beter te laten aansluiten bij de organisatiedoelen en de behoefte aan persoonlijke ontwikkeling van onze collega's. Daarnaast is er dit jaar een intern opleidingsprogramma ontwikkeld. Dit om onze collega's in de publieksdienstverlening op te leiden in een specialisatie, zodat ze kunnen gaan ondersteunen bij de activiteiten van programmering. Dit was een grote mijlpaal in de transitie van de maatschappelijke invulling van de Bibliotheek en het intensiveren van de onderlinge samenwerking en verbinding tussen onze teams. Tot slot hebben we het in 2023 ingezette cultuurtraject Bestemming Werkplezier halverwege 2024 succesvol afgerond. De hogere medewerkerswaardering in het mini-MTO in 2024 (7,3) ten opzichte van 2023 (6,6) én het lage uitstroombestand, onderstrepen het positieve resultaat van het traject.

Arbo en veiligheid

In 2024 is de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) opnieuw uitgevoerd. Daarbij hebben wij een conceptplan van aanpak opgesteld voor de punten van aandacht. Ook is de psychosociale arbeidsbelasting (PSA) onderzocht. Hieruit kwam naar voren dat binnen bepaalde teams de werkdruk hoog is. Bovendien dienen we in de publieksdienstverlening nog meer aandacht te besteden aan veiligheid. Op dit laatste punt hebben wij beperkt invloed, omdat het aantal incidenten in de gehele samenleving – en daarmee ook in de bibliotheken – blijft oplopen. Met het plaatsen van camera's, het in kaart brengen van het veiligheidsnetwerk in de wijken van onze vestigingen en het aanbieden van weerbaarheidstrainingen voor onze collega's, doen wij ons uiterste best om het gevoel van veiligheid en ondersteuning te vergroten. Dit is hard nodig, aangezien het aantal gemelde incidenten ten opzichte van 2023 is toegenomen met 63%.

Werkplezier

Begin 2023 zijn diverse projecten gestart om werkplezier en verbinding binnen de organisatie te versterken. Met begeleiding van de Hostmanship Groep zijn vier thema's naar voren gekomen: leiderschap, saamhorigheid, veiligheid en organiseren. In 2024 zijn op deze punten duidelijk stappen voorwaarts gezet. Het cultuurtraject Bestemming Werkplezier is succesvol afgerond. Dit resulteerde in de eerdergenoemde hogere medewerkerswaardering en een laag uitstroompercentage. In ons dagelijks werk zal werkplezier vanzelfsprekend een aandachtspunt blijven.

Governance, Risk & Compliance (GRC)

GRC is een containerbegrip dat een breed vakgebied bestrijkt. Het staat voor een effectieve en efficiënte manier doelen te bereiken in het licht van risico's en onzekerheden. We zijn bezig met de implementatie van ons GRC-beleid. Dit staat nog in de kinderschoenen, maar één van de belangrijkste punten binnen GRC is Business Continuity Management. Hiermee beoordeelt de Bibliotheek Zuid-Kennemerland gestructureerd en regelmatig de continuïteit van de organisatie. Zo kunnen we bijsturen op de inzet van beschikbare middelen.

In dit kader hebben wij in het derde kwartaal van 2024 onze risicoanalyse geactualiseerd. Dit hebben we gedaan door het uitvoeren van een zogenaamde Business Impact Analyse (BIA). We hebben potentiële directe dreigingen – en de mogelijke impact van deze dreigingen op de bedrijfsvoering – geïdentificeerd, geprioriteerd en bijbehorende maatregelen ontwikkeld. De risico's die onze dienstverlening direct beïnvloeden kunnen, hebben te maken met (beschikbaarheid van) personeel en (uitval van) ICT-services. De gekozen maatregelen sluiten hierop aan, zijn opgenomen in ons Meerjarenbeleidsplan en voorgelegd aan de Raad van Toezicht.

Risico's op langere termijn (strategische risico's) zijn gerelateerd aan het wegvallen van subsidies.

Compliance

Onder compliance wordt verstaan: het voldoen aan wet- en regelgeving en interne gedragsregels van de organisatie. Omdat de landelijke wet- en regelgeving voor alle bibliotheken gelijk is, heeft Probiblio op ons initiatief – in samenwerking met VOB, KB en CBCT – een GRC-handreiking opgesteld. Onderdeel hiervan is

dat bibliotheken beschikken over een actueel overzicht van de voor haar geldende wet- en regelgeving, overeenkomsten en codes. Dit overzicht zorgt ervoor dat bibliotheken steeds over de actuele wet- en regelgeving beschikken en makkelijker kunnen nagaan of zij hieraan voldoen.

Voor de Bibliotheek Zuid-Kennemerland betekent dit bijvoorbeeld dat wij het overzicht met wet- en (interne) regelgeving per aandachtsgebied hebben gevuld. Denk hierbij aan vragen als: Wie is intern 'eigenaar' van een wet? Hoe is de wet in de bedrijfsvoering geborgd en zijn er actiepunten om de wet nog beter te borgen?

Informatiebeveiliging & Privacy (IB&P)

Ons IB&P-beleid is gestoeld op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). In onze fysieke Calamiteitenkalender hebben wij opgenomen hoe te handelen bij een datalek of een cyberincident. In 2025 passen wij ons digitale calamiteitenbeleid aan op basis van de Incident Response Lifecycle (NIST SP 800-61). Dit is met name ten behoeve van de voorbereiding en de evaluatie. Voor de detectie, analyse en oplossen van een digitale calamiteit, werken wij samen met onze partners. De producten die de Bibliotheek Zuid-Kennemerland hiervoor inzet, zijn onder andere de Meterkastkaart en de handleiding die in het kader van Operatie Zandzakken ontwikkeld zijn door Probiblio. Ook de leerpunten van de cyberincidenten binnen én buiten de sector worden in het Incident Response Plan (IRP) opgenomen. Ook op dit vlak werken we nauw samen met Probiblio.

Cameratoezicht

In verband met de toenemende overlast met agressie en vernieling die wij in onze vestigingen ervaren,

hebben wij in 2024 gekozen voor de invoering van cameratoezicht. Voorafgaand hieraan hebben we een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd. Dit had als doel om te kijken hoe we privacy-impact voor medewerkers en bezoekers zo klein mogelijk konden laten zijn. Ook de Ondernemingsraad is in dit traject meegenomen en gevraagd om instemmingsadvies. Cameratoezicht is als onderwerp opgenomen in onze privacyverklaring.

Kwaliteit

CBCT

Eind december 2024 heeft de Bibliotheek opnieuw het officiële kwaliteitscertificaat ontvangen van de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT). Deze onafhankelijke organisatie toetst de kwaliteit van bibliotheken, cultuurorganisaties en programma's voor geleterdheid.

Tijdens de toetsing zijn belangrijke verbeteringen zichtbaar geworden. Op meerdere normen scoorden we bovengemiddeld. De belangrijkste verbeterpunten zijn meegenomen in ons nieuwe meerjarenbeleidsplan.

Belangrijke onderdelen van de toetsing:

- Maatschappelijk effect: De impact van de Bibliotheek in de samenleving.
- Toekomstbestendigheid: Onze strategie en plannen voor de komende jaren.

Het certificaat, vier jaar geldig, bevestigt dat onze organisatie, functies en diensten aan alle kwaliteitsnormen voldoen en op de juiste manier worden uitgevoerd.

Klachten

Klachten komen binnen via de dienstverlening en de klantenservice. Het Team Klantenservice registreert niet alleen de klachten, maar zorgt ook voor de opvolging. We hebben diverse maatregelen genomen om klachten snel en effectief op te lossen, met als doel de dienstverlening continu te verbeteren.

Top 5 klachten 2024

- 1 Niet kunnen inloggen op website BKZ + Iguana app
- 2 Klachten voortkomend uit de migratie naar Single Identity
- 3 Klachten vanwege gesloten vestigingen
- 4 Klachten n.a.v. een netwerkstoring rond de Bibliotheek Haarlem Noord
- 5 Klachten over betalingen

Business development

Dit jaar heeft de Bibliotheek voor belangrijke projecten opnieuw externe financiering weten te werven. Deze aanvullende bijdragen zijn essentieel om de diverse plannen van de Bibliotheek te kunnen verwezenlijken. Hieronder een greep uit de verschillende initiatieven:

- Digitaal Sterk Centrum is in 2024, naast een aantal vestigingen in Haarlem en Zandvoort, ook van start gegaan in Bloemendaal, Heemstede en Hillegom. Samen met de IDO-locaties vindt hier een belangrijke ondersteuning plaats op het gebied van digitale vaardigheden.
- VoorleesExpress, een veelomvattend project voor leesbevordering voor jonge kinderen, bieden we in alle gemeenten van het werkgebied van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland aan.
- Dankzij een samenwerking met de Rabobank en Fonds 1818 hebben we in diverse gemeenten workshops digitale geletterdheid voor kinderen gehouden.
- In 2024 hebben we een Bankeninformatiepunt in de vestiging van Haarlem Noord gehouden. Dit was een pilot en is gefinancierd door de Nederlandse Vereniging van Banken.
- Daarnaast heeft de gemeente Haarlem in het kader van de Gezinsaanpak een project voor taalontwikkeling, deskundigheidsbevordering en ouderbetrokkenheid in de kinderopvang mogelijk gemaakt.
- Ook de doelgroep Jongeren hebben we, met dank aan een subsidie, kunnen betrekken met een Young Adult festival.
- De Bibliotheek vernieuwt verschillende vestigingen in Zuid-Kennemerland, met name op het gebied van de inrichting. Gemeenten betalen voor een belangrijk deel mee aan de verbouwing. Voor de inrichting van de bibliotheken is ook een beroep gedaan op fondsen en particuliere gevers. In de afgelopen twee jaar is een groot deel van het budget dat geworven moest worden daadwerkelijk binnengehaald. Maar het blijft, mede als gevolg van alle prijsstijgingen, zaak om het budget te vergroten om de vernieuwingen daadwerkelijk te kunnen realiseren.
- De vernieuwingen van het interieur in de Bibliotheek Noord, Oost en Bloemendaal hebben vanuit het Rijk een extra impuls gekregen. Dit dankzij een toekenning van Zorgplichtgelden. Deze gelden zijn ten behoeve van de versteviging van de Nederlandse Bibliotheekvoorziening in aanloop naar de vernieuwde Wet Stelsel Openbare Bibliotheken.

Fondsen en overheden

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland dankt de volgende overheden, fondsen en bedrijven voor (project)subsidies en bijdragen in 2024:

- Gemeente Bloemendaal
- Gemeente Haarlem
- Gemeente Heemstede
- Gemeente Hillegom
- Gemeente Zandvoort
- Provincie Noord-Holland
- Rijksregeling Combinatiefunctionarissen
- Koninklijke Bibliotheek
- Rabobank ClubSupport Actie Haarlem/IJmond
- Rabobank Stimuleringsfonds Haarlem/IJmond
- Rabobank Bollenstreek Impactfonds
- Fonds voor Cultuurparticipatie
- VSB Fonds
- Zabawas
- Oranjefonds
- J.C. Ruigrok Stichting
- Codde en Van Beresteyn
- Stichting Hulpactie Haarlem
- Stichting Buytentwist
- Cultuurfonds Noord-Holland
- Stichting Fonds Perspectief
- Fonds 1818
- Stichting Zonnige Jeugd
- Stichting Lezen
- Betaalvereniging Nederland
- Particuliere donateurs voor de vernieuwing Bibliotheek Bloemendaal

Speciale dank ook aan de Vrienden van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland. Dit zijn leden die de Bibliotheek al jarenlang steunen met een extra bijdrage.

Marketing & Communicatie

Pers

In 2024 was de Bibliotheek Zuid-Kennemerland geregeld in het nieuws. Door proactieve persbenaderingen en verslaggeving van onze evenementen en gebeurtenissen, hebben we meer dan twintig keer het regionale nieuws gehaald. Van kleine tot grote onderwerpen, van winnaars van een voorleeswedstrijd tot de zadenbieb in Haarlem Noord.

Een greep uit onze mediaberichten:

- Triceratops in de Bibliotheek Haarlem Centrum
- Buiten het boekje jongerenfestival
- Camerabewaking in de Bibliotheek
- De Bibliotheek op school
- Dementheek in de Bibliotheek Hillegom
- Erepenninng voor Thé Tjong-King
- Tekenaar Eric Coolen in de Bibliotheek Haarlem Centrum
- Free Fashion in de bieb
- Taal en film in de bioscoop

Ook onze grote campagnes, zoals de Nationale Voorleesdagen, Kinderboekenweek, Heel Nederland Leest en de Nationale Voorleeslunch, kregen media-aandacht in meerdere gemeenten.

De Bibliotheek is gezien in of op:

- Haarlems Dagblad
- Haarlems Nieuwsblad
- NH Nieuws
- Haarlem 105
- Haarlem Updates
- De Hillegommer
- Omroep Bollenstreek
- In de buurt
- De Bloemendaler
- De Heemsteder
- Zandvoortse Courant
- Omroep Zandvoort
- De Telegraaf

Website

Ook in 2024 is onze website goed bezocht. Met maar liefst 615.000 bezoeken betekent dit een stijging van 9% ten opzichte van een jaar eerder.

We hebben dit jaar een gebruikersonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat websitebezoekers vooral komen voor het bekijken van de collectie en bijbehorende acties (zoals reserveren en verlengen) en voor openingstijden

en activiteiten. De meeste gebruikers zijn tevreden over de navigatie en bediening van de website, al is de zoekfunctie als verbeterpunt genoemd.

Op basis van dit onderzoek hebben we de website gebruiksvriendelijker gemaakt: de navigatie en lay-out van de homepage en hoofdpagina's zijn aangepast. Bovendien is de nieuwe huisstijl doorgevoerd voor meer toegankelijkheid. Ook de mobiele weergave is verbeterd, met een speciaal mobiel menu en een verbeterde zoekfunctie. Hierdoor vinden de websitebezoekers snel en gemakkelijk wat ze zoeken.

Sociale media

Onze aanwezigheid op sociale media heeft dit jaar een indrukwekkende groei doorgemaakt. Vooral op Instagram (+20%), LinkedIn (+24,8%) en TikTok (+33,5%) verwelkomden we veel nieuwe volgers. Tegen de landelijke trend in bleef ons aantal Facebook-volgers stabiel. Dat is een prestatie op zich, aangezien veel organisaties daar juist een dalende lijn zien. Deze cijfers onderstrepen dat we steeds meer mensen weten te bereiken en te boeien met onze digitale content.

E-mailmarketing

In 2024 verstuurdde we in totaal 58 nieuwsbrieven naar onze leden en bezoekers. De gemiddelde openratio van de nieuwsbrieven was 45%. Dit is gelijk aan een jaar eerder. Vooral specials, zoals BoekStartdag, Media Ukkie Dagen, zomeractiviteiten voor de jeugd en de meest geleende jeugdboeken, zijn goed gelezen. Zo bereiken we onze doelgroep effectief met een relevant en inspirerend aanbod.

Ondernemingsraad

In 2024 is de Ondernemingsraad (OR) van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland volledig operationeel geworden. De OR heeft zich ingezet voor een constructieve samenwerking met de bestuurder en organisatie. Belangrijke thema's waren camerabewaking, arbobeleid, thuiswerkbeleid, verzuimbeleid en de jaaruren-systematiek. De OR heeft actief bijgedragen aan beleidsstukken en advies gegeven, ook wanneer dit formeel niet vereist was. Daarnaast speelde de OR een rol in de ontwikkeling van specialisaties binnen de publieksdienst. In 2025 blijft de OR zich richten op de implementatie van eerder besproken onderwerpen. Denk hierbij aan het personeelshandboek, organisatieveranderingen en werkplanning. Dit alles met een focus op transparantie en betrokkenheid.

4 Duurzaamheid in onze Bibliotheek

Sinds 2016 is de Bibliotheek Zuid-Kennemerland bezig met duurzaamheid en verduurzaming. In december 2024 zijn we opnieuw voor vijf van onze vestigingen Goud-gecertificeerd volgens de Duurzaam Gastvrij normen. We zetten onze ervaring op dit vlak in ten behoeve van andere bibliotheken, onder andere in samenwerking met Probiblio en Green Leisure.

Onze Bibliotheek heeft een heldere visie op duurzaamheid. We zijn geen neutrale toeschouwer, maar juist een actieve deelnemer in het verduurzamen van onze samenleving. Vanuit het besef dat ons handelen directe impact heeft op zowel de huidige als toekomstige generaties, maken we weloverwogen keuzes.

Integrale benadering

Deze keuzes zijn geworteld in een integrale benadering waarin mensen, onze planeet en resultaat in harmonie samenkomen. Het is een dynamisch proces waarin we proactief zoeken naar mogelijkheden om onze maatschappelijke verantwoordelijkheid verder te ontwikkelen. We hebben duurzaamheid daarom opgenomen als overkoepelend thema in ons nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2025-2028, strategische doelstellingen bepaald en een nieuwe duurzaamheidsverklaring opgesteld.

Green Team

De Bibliotheek heeft een actief en goed functionerend Green Team. Dit team is de groene motor van onze Bibliotheek en de denktank rondom de diverse activiteiten op het gebied van duurzaamheid. De leden van Green Team werken actief met elkaar aan het blijvend voldoen aan de normen van Duurzaam Gastvrij. Zo ontwikkelen ze bijvoorbeeld acties rondom duurzaam ondernemen en het opnemen en uitvoeren van deze acties. Het management en het Green Team wisselen gevraagd en ongevraagd informatie uit.

Duurzaam Gastvrij

Duurzame activiteiten

Dit jaar hebben we onder andere onderstaande duurzame activiteiten uitgevoerd:

Kennissessies

We hebben als Bibliotheek deelgenomen aan kennissessies verduurzaming. Deze zijn georganiseerd door Green Leisure en gefinancierd vanuit de Verduurzamingsimpuls van Probiblio. Deze bijeenkomsten hebben onze expertise op duurzaamheidsgebied versterkt. Bovendien faciliteerden ze waardevolle uitwisselingen tussen Green Teams van diverse bibliotheekvestigingen. Dankzij dit gestructureerde kennisdelingsplatform breidden we zowel onze vakinhoudelijke kennis als ons professionele netwerk binnen de bibliotheeksector aanzienlijk uit.

Samenwerking met de gemeente Haarlem

In het kader van het Actieprogramma Circulaire Economie werken we samen met de gemeente Haarlem aan diverse activiteiten ter bevordering van duurzaamheidsbewustzijn. We hebben onder meer de workshop Vergroen je kledingkast georganiseerd. Daarnaast hebben we een Free Fashion kledingrek geplaatst in de Bibliotheek Haarlem Centrum. Bovendien zijn er workshops verzorgd over koken met seizoensgebonden groenten en het maken van surprises uit gerecycled materiaal.

Meemaaktuin

In 2024 hebben we de Meemaaktuin achter de Bibliotheek Haarlem Noord verder ontwikkeld. Dit is gedaan in nauwe samenwerking met buurtbewoners, vrijwilligers en experts. We hebben in dit kader veertien bijeenkomsten georganiseerd rondom duurzame thema's. Denk hierbij aan workshops over ecologisch tuinieren, het bouwen van insectenhôtels, het maken van vogelkastjes en het verzamelen van stekken voor onze plantenbibliotheek.

Zaden- en plantenbieb

In de entree van de Bibliotheek Haarlem Noord is in samenwerking met vrijwilligers van de Horizon een Zaden- en Plantenbieb gerealiseerd. Dit duurzame initiatief biedt bezoekers de mogelijkheid om zaden en planten uit te wisselen. Hierdoor dragen we bij aan de

biodiversiteit en stimuleren we lokaal tuinieren. De bieb versterkt daardoor onze rol als facilitator van duurzame kennisdeling in de wijk.

Buurttuin Bennebroek

Achter het gezamenlijke pand van Welzijn Bloemendaal en de Bibliotheek bevindt zich de Buurttuin Bennebroek. Dit is een openbare groene ontmoetingsplek voor de gemeenschap. In 2024 hebben we hier diverse duurzame activiteiten georganiseerd. Naast een stekkendag in mei en Samen in de Zomertuin in augustus, hebben we tevens een bijdrage geleverd aan de landelijke Burendag in september. Dit laatste initiatief is om buurtbewoners te verbinden met natuur en elkaar.

Verlagen ecologische voetafdruk

Als Bibliotheek streven we ernaar onze ecologische voetafdruk zoveel mogelijk te verlagen. De maatregelen zijn verweven in onze bedrijfsvoering. Om een impressie te geven hoe dit in de praktijk uitwerkt, hebben we hieronder een selectie van maatregelen verder toegelicht.

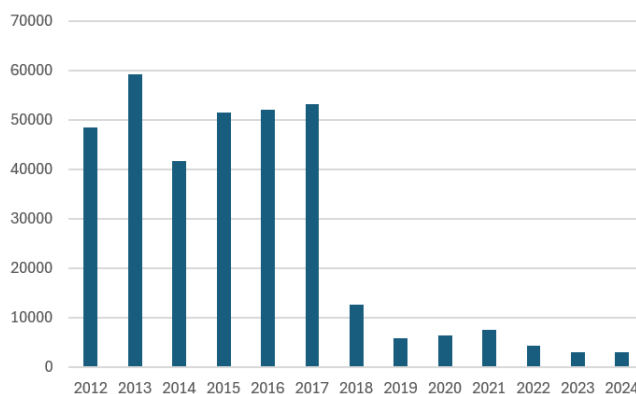
Minder verbruik gas en elektra

Dankzij subsidies van de gemeente Haarlem en provincie Noord-Holland hebben we in 2022/2023 een omvangrijk verduurzamingsproject gerealiseerd in de Bibliotheek Haarlem Centrum. Zo hebben we in ons gebouw HR++glas, vacuümglas, een nieuwe luchtbehandelingsinstallatie met koeling en WTW, ledverlichting en de isolatie van alle platte daken kunnen implementeren. Dit heeft geresulteerd in zowel een gezonder werk- en verblijfsklimaat als een significante reductie van ons gas- en elektraverbruik.

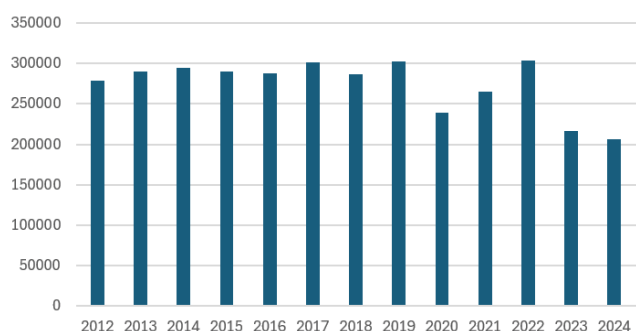
In 2017 hebben we de oude CV (uit 1974) vervangen door HR-ketels. Sindsdien is ons jaarlijks gasverbruik gedaald van 53.226 m³ naar 12.630 m³. In 2022 zijn er nieuwe luchtbehandelingskasten geplaatst. Drie van de vier kasten zijn met condenserende warmtewielen.

Niet alleen in Haarlem Centrum zijn wij overgegaan naar ledverlichting, ook in onze andere vestigingen hebben wij de tl-verlichting vervangen door led.

Gasverbruik Bibliotheek Haarlem Centrum in m³

Verbruik elektra Bibliotheek Haarlem Centrum in Kwh

Hergebruik meubilair

Het uitgangspunt bij verbouwingen van onze vestigingen is dat we zoveel mogelijk bestaand meubilair hergebruiken.

Interieur Haarlem Centrum

Gescheiden afvalinzameling

In al onze bibliotheekvestigingen hebben we een systeem voor gescheiden afvalinzameling met gedifferentieerde afvalstromen geïmplementeerd. Gespecialiseerde verwerkers voeren deze afvalstromen af. Voor onze certificering Duurzaam Gastvrij hebben we eind 2024 de volumes van deze verschillende afvalstromen in kaart gebracht. Specifiek voor plastic hebben we bij onze plasticverwerkers in het vierde kwartaal een nulmeting uitgevraagd. Deze meting dient als basis voor het formuleren van realistische reductiedoelstellingen in de komende beleidsperiode.

Boekenverkoop en scheiden papier/kaft

We proberen zo min mogelijk oude en/of beschadigde boeken weg te gooien. Dit doen we onder andere door een doorlopende boekverkoop te houden. Deze rouleert over onze vestigingen. De boeken die uiteindelijk overblijven, verwerkt onze afvalverwerker. Tijdens dit proces scheidt de afvalverwerker het papier en de kaft van bio-plastics.

Bewegingssensoren licht

Om het licht niet te laten branden als er niemand in een ruimte is en zo dus geen onnodige energie te verspillen, hebben wij op zoveel mogelijk plekken bewegingssensoren aangebracht.

Geen wegwerpkoffiebekers

Wij gebruiken tijdens het koffie en thee drinken geen wegwerpbekertjes meer. Op de kantoren maken wij gebruik van stenen bekers en glazen. Onze bezoekers vragen we zelf een beker mee te nemen. Ook Coffeestar, die de koffiecorner in de Bibliotheek Haarlem Centrum bemenst, is overgegaan op glas/steen en herbruikbare bekers.

Elektrische handdrogers in de toiletten

Om het gebruik (en misbruik) van papieren handdoekjes in de toiletten te minimaliseren, zijn wij overgegaan op elektrische handdrogers.

5 Raad van Toezicht

Algemeen

Het jaar 2024 was een jaar van verder bouwen. Bouwen aan de interne organisatie en bouwen aan de locaties. De veranderingen in de organisatie die in 2023 ingezet zijn, zijn geland en worden geleidelijk omarmd. De directeur/bestuurder en het managementteam besteden continu aandacht aan het beleid en de ontwikkelingen in de organisatie. Dat werpt zijn vruchten af.

Financiën

De bezetting op de afdeling financiën was in 2024 helaas wisselend en niet stabiel. Dat veroorzaakte vertraging in de afrekening over 2023, waarbij noodgedwongen gebruik is gemaakt van externe deskundigheid.

De raad van toezicht (rvt) – en met name de auditcommissie binnen de raad – hebben deze ontwikkeling nauwgezet gevolgd. Het was uiteindelijk een zeer ongelukkige samenloop van omstandigheden en geen structureel probleem. Gelukkig is tegen het eind van het jaar een nieuwe, goede en permanente bezetting van de afdeling financiën gerealiseerd. Bij de afronding van het boekjaar 2024 hebben we geconstateerd dat alles goed onder controle is. Het boekjaar is financieel gezien positief afgesloten. Dit als gevolg van hogere inkomsten en lagere lasten dan begroot. Zie daarvoor de financiële toelichting elders in dit jaarverslag.

Renovatie

De raad is daarnaast verheugd met de voortgang op de verschillende dossiers met betrekking tot de renovatie en vernieuwing van de verschillende vestigingen. Zie daarvoor elders in dit jaarverslag.

Governance Code

De Stichting Bibliotheek Zuid Kennemerland werkt met het raad van toezicht-model en volgt de Governance Code Cultuur. De acht principes uit de bijgestelde code uit 2019 gelden als richtlijnen voor goed bestuur en toezicht volgens het principe pas toe of leg uit.

Samenstelling rvt

De samenstelling van de raad van toezicht weerspiegelt verschillende aspecten van de organisatie. Bij vacatures werft de Bibliotheek op basis van opgestelde profielen. Daarbij streeft het naar een evenwichtige en diverse samenstelling. Leden van de raad van toezicht kunnen een benoeming krijgen voor maximaal twee termijnen van elk vier jaar.

In 2024 is de raad op zoek gegaan naar een nieuw lid met meer focus en expertise op diversiteit en inclusie. De raad is zeer verheugd met het toetreden van Rizgar Parlak per januari 2025.

Per 31 december 2024 bestond de raad van toezicht uit:

Samenstelling Raad van Toezicht

	1e termijn	2e termijn	einde
Jaap Lampe (voorzitter)	juli 2019	juli 2023	juli 2027
Birgitta de Gruijter	juli 2019	juli 2023	juli 2026
Jeroen Preijde	jan. 2021	jan. 2025	jan. 2029
Marjolein Slappendel	jan. 2021	jan. 2025	jan. 2028
Anna Eelhart	feb. 2023	feb. 2027	feb. 2031
Rizgar Parlak	jan. 2025	jan. 2029	jan. 2033

In 2024 heeft Rachel Janiuk als stagiair deelgenomen aan de raad van toezicht. Dit was in het kader van haar traineeship Aankomend Toezichthouders van de organisatie Public Spirit. De raad heeft Rachel gevraagd na afloop van haar stageperiode te reflecteren op de samenwerking binnen de raad en hoe de raad functioneert en opereert als team.

Herbenoemingen

Na een eerste termijn van vier jaar zijn Jeroen Preijde en Marjolein Slappendel voor een tweede termijn herbenoemd. Om te voorkomen dat er twee leden tegelijkertijd de raad verlaten en er in één keer te veel kennis wegvloeit, hebben we besloten voor twee leden hun tweede termijn met een jaar te bekorten. Hierdoor ontstaat een meer getrapte wisseling. Zo blijft Birgitta de Gruijter aan tot juli 2026 en Marjolein Slappendel tot januari 2028.

Extra vergaderingen

De raad van toezicht kwam in 2024 vijf keer in reguliere vergaderingen bijeen. Bovendien zijn er twee extra vergadering geweest om de financiële afwikkeling van het boekjaar 2023 scherp te volgen. In de vergaderingen is onder andere gesproken over de renovatieplannen voor de bibliotheekvestigingen in Haarlem en de sociale veiligheid en interne communicatie binnen de gehele organisatie. Ook de gewenste cultuurverandering in de organisatie en de voorbereidingen voor het nieuwe beleidsplan stonden op de agenda. Een mogelijke aanpassing van de directiestructuur is eveneens besproken, net als de financiële resultaten. Bij dat laatste punt is bijzondere aandacht gegeven aan de eerdergenoemde punten van zorg op de afdeling financiën.

Vinger aan de pols

De auditcommissie – bestaande uit Marjolein Slappendel en Jeroen Preijde – is dit jaar vijf keer bijeengekomen met de bestuurder en de controller. Dit ter voorbereiding van de reguliere financiële onderwerpen voor de vergaderingen van de raad van toezicht. De auditcommissie hield tevens een extra vinger aan de pols met betrekking tot de financiële afwikkeling van het boekjaar 2023. Daarnaast is door de auditcommissie het jaarlijkse gesprek met de accountant gevoerd.

OR

Het contact met de nieuwe Ondernemingsraad (OR) is goed. De OR en rvt hebben elkaar in 2024 tweemaal gesproken. De raad is blij dat er weer een goed functionerende OR in de organisatie aanwezig is.

De remuneratiecommissie, bestaande uit Birgitta de Gruijter en rvt-voorzitter Jaap Lampe, heeft in juni een jaargesprek gevoerd met de directeur/bestuurder.

Tot slot

Wij bedanken de directeur/bestuurder en medewerkers voor hun grote inzet en betrokkenheid.

Jaap Lampe
Voorzitter raad van toezicht

Namens de leden van de raad van toezicht:
Birgitta de Gruijter
Jeroen Preijde
Marjolein Slappendel
Anna Eelhart
Rizgar Parlak

6 Jaarrekening 2024

Financieel verslag

In het boekjaar 2024 zijn de activiteiten van de Bibliotheek ten opzichte van 2023 toegenomen. Daardoor zijn ook de personeelskosten sterk toegenomen. De activiteiten zijn grotendeels gefinancierd door de ten opzichte van 2023 toegenomen specifieke dienstverlening (projectsubsidies).

Daarnaast is een stijging te zien van de huisvestingskosten. Dit komt door een toename van de huur- en servicekosten. Deze uitgaven zijn gedekt door de toegenomen exploitatiesubsidie van de gemeente Haarlem.

Positief resultaat

Het jaar 2024 is uiteindelijk afgesloten met een positief resultaat van € 272.424. Van dit resultaat zijn diverse bestemmingsreserves gecreëerd. Ultimo 2024 zijn er de volgende bestemmingsreserves:

- **Bestemmingsreserve Herinrichting Retail (€ 10.000)**

De retail-indeling van de collectie verlaten we geleidelijk door een nieuwe en meer passende indeling. In 2024 hebben bijna alle vestigingen deze nieuwe inrichting. In 2025 moet de Bibliotheek alleen nog de vestiging Heemstede herinrichten.

- **Bestemmingsreserve Mobiliteitsbeleid (€ 100.000)**

Dit betreft een reserve voor toekomstige transitievergoedingen en/of personeelsinvesteringen.

- **Bestemmingsreserve Toekomstvisie Haarlem (€ 420.000)**

Deze reservering betreft onze bijdrage aan de modernisering van de Haarlemse bibliotheekvestigingen Noord en Oost, waar wij het projectmanagement voor onze rekening zullen nemen in 2025. In 2024 is er een bedrag van € 345.000 gedoteerd aan deze reserve, waarvan € 300.000 is vrijgevallen uit de voorziening huurdersonderhoud.

- **Bestemmingsreserve Verhuizing Hillegom (€ 182.800)**

In overleg met de gemeente Hillegom is het budget voor de hypotheeklasten (€ 46.000) in de afgelopen drie jaar gereserveerd voor de in ontwikkeling zijnde nieuwbouw op de centrumlocatie. De Bibliotheek is met de

gemeente Hillegom in gesprek voor de aanwending van deze reserve, omdat de nieuwbouw niet is doorgegaan.

- **Bestemmingsreserve Materiële vaste activa Haarlem-Oost (€ 20.000)**

Deze reserve heeft als enig doel de afschrijving van de inventaris locatie Haarlem-Oost in 20 jaar (€ 10.000 per jaar).

- **Bestemmingsreserve MJB 2025-2028 (€ 61.103)**

Deze reserve is ultimo 2024 gecreëerd ten behoeve van de realisatie van de doelstellingen van het meerjarenbeleidsplan (MJB). De reservering is opgebouwd uit de volgende facetten:

- Onderzoek naar benodigde kwalitatieve en kwantitatieve metingen, waaronder nulmetingen
- Optimalisering intern communicatieplatform
- Digitale toegankelijkheid
- De wijze van implementeren missie & kernwaarden

- **Bestemmingsreserve Toekomstbestendige ICT-omgeving (€ 104.928)**

Deze reserve is ultimo 2024 gecreëerd om te zorgen voor een veilige, betrouwbare en goed werkende ICT-omgeving.

In dit hoofdstuk zijn ook opgenomen de geconsolideerde balans van de Stichting Bibliotheek Zuid-Kennemerland per 31 december 2024 en de staat van baten en lasten over 2024. Dit met vergelijkende cijfers 2023 en begroting 2024. De Kok Accountants en Adviseurs heeft de jaarrekening van de Stichting over 2024 gecontroleerd en een controleverklaring afgegeven.

Balans

Het eigen vermogen van de Stichting per 31 december 2024 bedraagt € 1.325.481. Dit bedrag bestaat uit egalisatie- en bestemmingsreserves. De toename van het eigen vermogen ten opzichte van de balans per 31 december 2023 met € 89.309 is het saldo van onttrekkingen uit en toevoegingen aan de egalisatie- en bestemmingsreserves in 2024. De egaliseringsreserve per gemeente is een algemene reserve van maximaal 8% van het jaarlijkse subsidiebedrag (exclusief huisvesting). De egaliseringsreserve per gemeente is in 2024 niet gewijzigd.

Geconsolideerde balans per 31-12-2024

Geconsolideerde balans	€	€
ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Grond	272.187	272.187
Gebouwen	77.885	107.527
	350.072	379.714
Verkregen activa gemeente Haarlem	20.000	30.000
Automatiseringsapparatuur	31.664	50.951
Zelfserviceapparatuur	234.206	318.483
Narrowcasting	26.367	36.244
Multifunctionals	14.541	19.987
Bedrijfsauto	0	3.579
Overig inventaris en toebehoren	60.765	11.675
Totaal Materiële vaste activa	737.615	850.632
Viottende activa		
Debiteuren	25.337	20.964
Nog te ontvangen posten	112.481	191.475
Vooruitbetaalde exploitatielasten	244.977	185.711
Belastingen en premies sociale verzekeringen.	198.954	182.015
Totaal bovenstaand	581.749	580.165
Liquide middelen		
Rekening courant bank	188.737	2.079.869
Spaarrekening	2.696.770	996.799
PayPal	0	1.277
Kruisposten	0	0
Totaal	2.885.507	3.077.946
TOTAAL ACTIVA	4.204.871	4.508.743

PASSIVA

31-12-2024

31-12-2023

Eigen vermogen

Egalisatiereserve gemeente Haarlem	341.000	341.000
Egalisatiereserve gemeente Heemstede	52.000	52.000
Egalisatiereserve gemeente Bloemendaal	11.451	11.451
Egalisatiereserve gemeente Hillegom	15.000	15.000
Egalisatiereserve gemeente Zandvoort	7.200	7.200
Bestemmingsreserve MVA Haarlem	20.000	30.000
Bestemmingsreserve Toekomstvisie Haarlem	420.000	75.000
Bestemmingsreserve Mobiliteitsbeleid	100.000	100.000
Bestemmingsreserve Innovatie	0	16.233
Bestemmingsreserve Herinrichting Retail	10.000	20.992
Bestemmingsreserve Verhuizing Hillegom	182.800	137.100
Bestemmingsreserve Transitie	0	430.196
Bestemmingsreserve MJB 2025-2028	61.103	0
Bestemmingsreserve Toekomstbestendige ICT omgeving	104.928	0
	1.325.481	1.236.172

Voorzieningen

Voorziening huurdersonderhoud Haarlem	271.372	498.056
Voorziening huisvesting	171.600	155.135
Voorziening Jubileum	31.550	35.453
	474.522	688.644

Langlopende schulden

Hypothecaire lening gemeente Bloemendaal	48.214	57.857
	48.214	57.857

Kortlopende schulden

Crediteuren	439.714	581.665
Vooruitontvangen posten	1.091.563	1.165.199
Aflossingsverplichtingen	9.643	9.643
Nog te betalen exploitatielasten	126.664	166.440
Nog te betalen salariskosten/verlof	388.656	337.646
Belastingen en premies sociale verzekeringen	300.413	262.478
	2.356.653	2.523.070

TOTAAL PASSIVA

4.204.871

4.505.743

Geconsolideerde staat van baten en lasten

	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023	Begroting 2024
Baten			
Gebruikersinkomsten	1.218.210	1.124.257	1.225.200
Specifieke dienstverlening	813.514	647.794	595.400
Diverse baten	70.827	95.161	24.800
Subsidies	7.711.760	7.080.523	7.460.900
Som der baten	9.814.312	8.947.734	9.306.300
Lasten			
Bestuur en organisatie	113.319	117.880	117.900
Activiteiten	63.606	63.094	64.100
Marketing en Communicatie	96.261	111.745	130.300
Huisvesting	1.593.177	1.271.462	1.359.200
Personeelskosten	6.103.817	5.620.766	5.936.000
Administratie	123.898	123.613	127.100
Automatisering	539.691	521.009	618.400
Collectie en media	869.378	846.347	877.100
Specifieke kosten	9.940	9.882	9.700
Overige kosten	28.802	38.973	45.800
Som der lasten	9.541.888	8.724.771	9.285.600
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	272.424	222.963	20.700

	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	272.424	222.963
Besteding en interne projecten		
Innovatie	-16.233	-14.286
Herinrichting retail	-10.992	-1.323
Transitie	-423.799	-166.190
Toekomstvisie Haarlem	-32.091	0
Vrijval voorziening huurdersonderhoud Haarlem	300.000	0
Resultaat	89.309	41.164
Dekking:		
Onttrekking Bestemmingsreserve Innovatie	16.233	14.286
Onttrekking Bestemmingsreserve Herinrichting retail	10.992	1.323
Onttrekking Bestemmingsreserve Transitie	423.799	166.190
Vrijval bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve Materiële Vaste Activa	10.000	10.000
Bestemmingsreserve Transitie	6.398	0
Totaal te bestemmen 2024	556.731	232.963
Dotatie Transitie	0	137.263
Dotatie Verhuizing Hillegom	45.700	45.700
Dotatie Toekomstvisie Haarlem	345.000	50.000
MJBP 2025-2028	61.103	0
Toekomstbestendige ICT omgeving	104.928	0
	556.731	232.963

Toezicht en weerstandsvermogen

De gemeente Haarlem heeft de Stichting ook in 2024 ingedeeld in de toezichtcategorie normaal. Dit houdt in dat er volgens de beschikking eenmaal per jaar ambtelijk en bestuurlijk contact zal plaatsvinden met het oog op de voortgang van de prestaties waarvoor subsidie is verleend.

De Stichting loopt een aantal financiële risico's. Ten aanzien van de in de balans opgenomen post Debiteuren van € 25.337 en Nog te ontvangen posten van in totaal € 112.481 schatten wij voor beide het risico in op maximaal 10%. Wij kunnen deze risico's financieel opvangen. Het weerstandsvermogen per 31 december 2024 is daarvoor immers voldoende.

Wet normering topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Bibliotheek Zuid-Kennemerland. Het voor de Stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum in 2024 is € 233.000. Dit is het algemene WNT-maximum.

Bezoldiging topfunctionarissen 2023

Leidinggevenden topfunctionarissen

Bedragen x € 1

R.M.J. van Acker

Functiegegevens

Directeur-bestuurder

Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.326
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.210

Subtotaal	€ 128.536

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 233.000

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.

Totale bezoldiging	€ 128.536

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.

Gegevens 2023

Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 109.776
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.827
Totale bezoldiging 2023	€ 124.603

Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	J.J.Q. Lampe	M.H. Slappendel	B.P. de Gruijter-ten Napel
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 1.317	€ 1.317	€ 1.317
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 34.950	€ 23.300	€ 23.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 1.317	€ 1.317	€ 1.317
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2023			
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 1.266	€ 1.266	€ 1.266
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2023	€ 1.266	€ 1.266	€ 1.266

Bedragen x € 1	J.C.J Preijde	A. Eelhart
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	€ 1.317	€ 1.317
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 23.300	€ 23.300
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 1.317	€ 1.317
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2023		
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 1.266	€ 1.095
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2023	€ 1.266	€ 1.095

Stichting Basis- bibliotheek Haarlem- Heemstede

De Stichting Basisbibliotheek Haarlem-Heemstede is op 20 maart 2008 opgericht. De medewerkers die tot 1 juni 2008 in dienst van de gemeenten Haarlem en Heemstede zijn geweest, maken deel uit van deze Stichting.

De missie van de Stichting luidt: de Bibliotheek is een

toegankelijke plek voor inspiratie, ontwikkeling en ontmoeting en draagt bij aan ieders mogelijkheden om mee te doen in de samenleving. Deze formulering is identiek aan de missie van de Stichting Bibliotheek Zuid-Kennemerland.

Op 31 december 2024 telde de Stichting Basisbibliotheek Haarlem-Heemstede 21 personeelsleden. De stichting is (via een zogeheten B3-toetreding) het lichaam van waaruit de werknemers deelnemen aan de Stichting Pensioenfonds ABP. Stichting Basisbibliotheek Haarlem-Heemstede en Stichting Bibliotheek Zuid-Kennemerland volgen de Bibliotheek CAO.

Fotoverantwoording:

Adam van Noort: p. 33

Arman Ramzi: p. 38

Bart Jonker: p. 22

Bas Deelman: p. 2, 8

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland: p. 1, 4, 9, 12, 14, 15, 17, 24, 36, 37, 44, 45, 50, 55, 56, 58, 64, 66, 68, 71

Bert Bouwman: p. 51

Rogier Reker: p. 3, 12, 31, 43, 60, 61

Buro Mos: p. 21

Freek Commandeur: p. 7, 35

Includi: p. 29

Jurriaan Hoefsmit: p. 34

Naturalis: p. 13

Samantha Olfers: p. 6, 19, 26, 27, 30, 40, 46, 49, 52, 57

Suzie Farcoin: p. 12

Wiebrig Krakau: p. 18

Opmaak en vormgeving: Studio Nico Swanink

Bureauredactie: Marc Kok

Copyright 2025, Bibliotheek Zuid-Kennemerland

